

POLSKA AKADEMIA NAUK · INSTYTUT SŁOWIANOZNAWSTWA

ATLAS GWAR BOJKOWSKICH

Opracowany

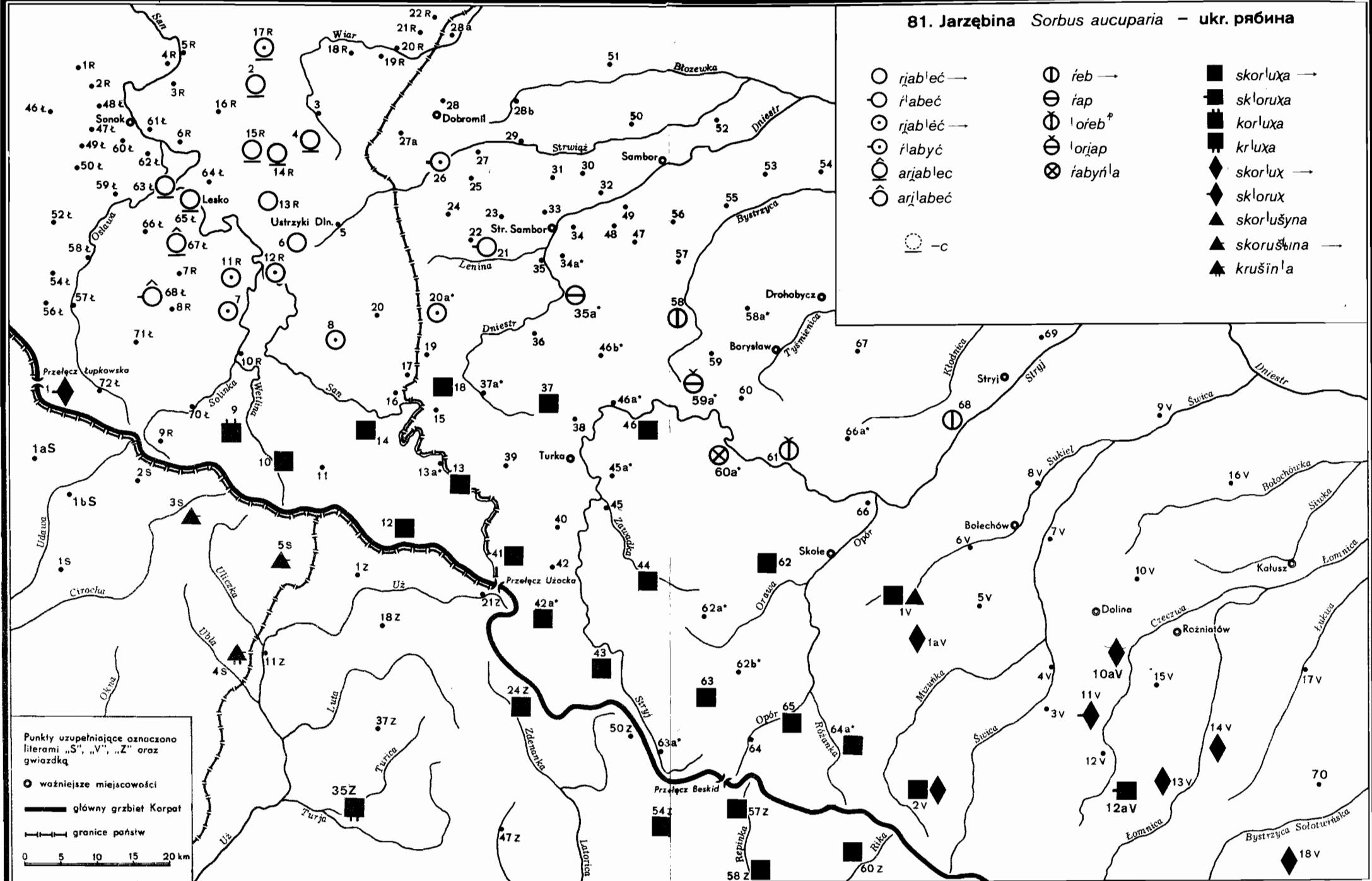
głównie na podstawie zapisów Stefana Hrabca
przez Zespół Instytutu Słowianoznawstwa PAN

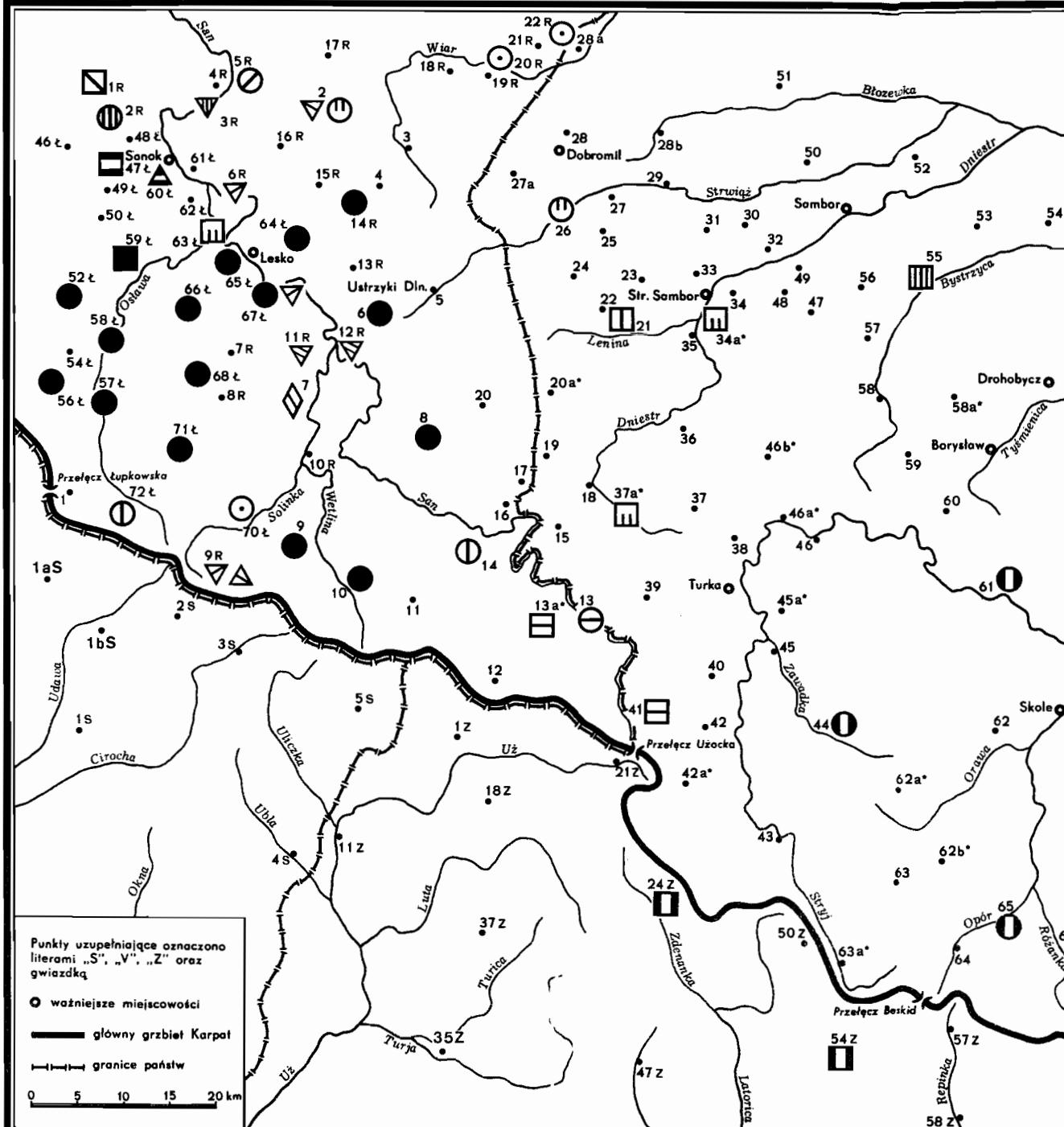
pod kierunkiem
JANUSZA RIEGERA

Tom II

Część 1. Mapy

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

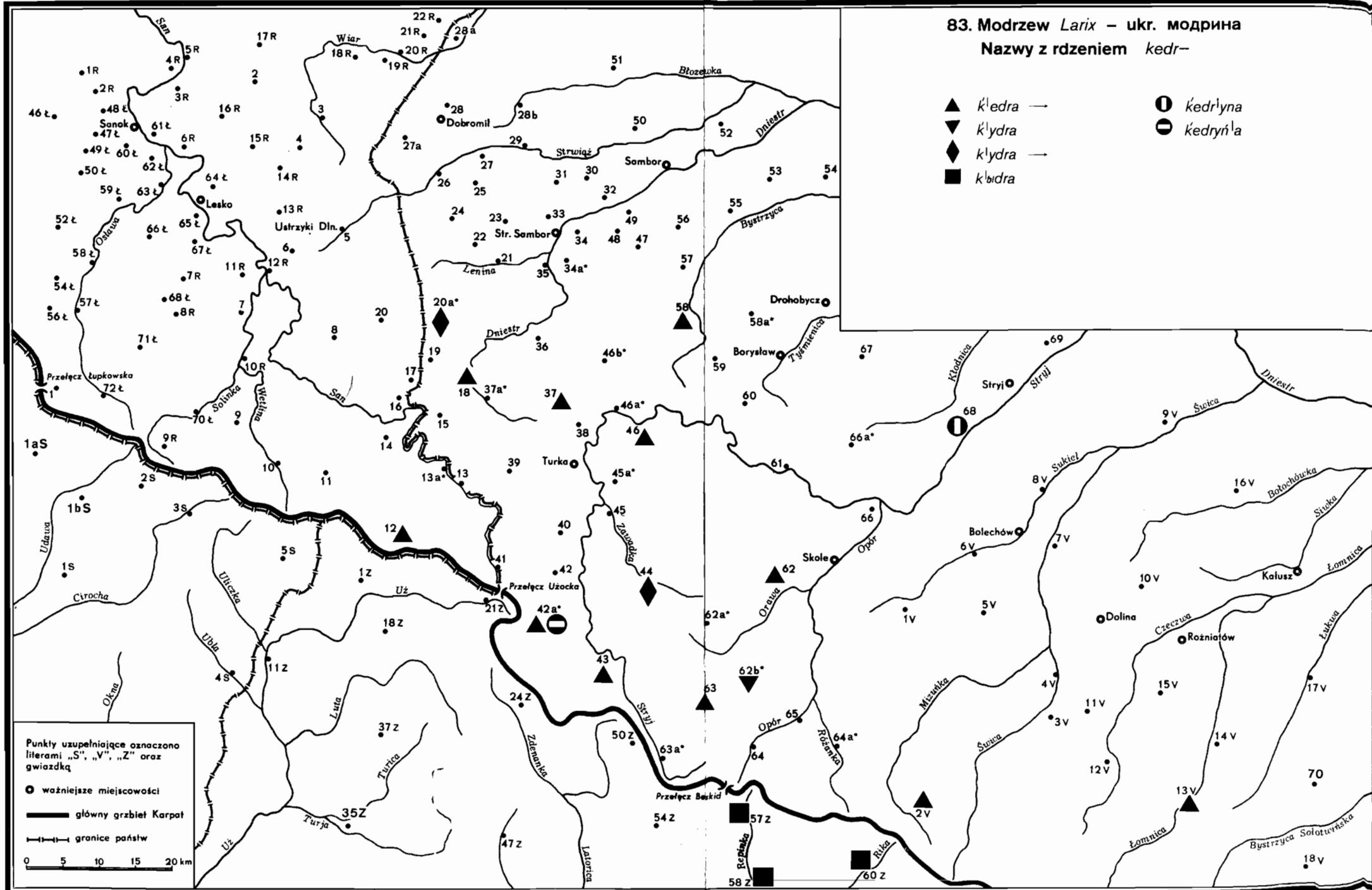

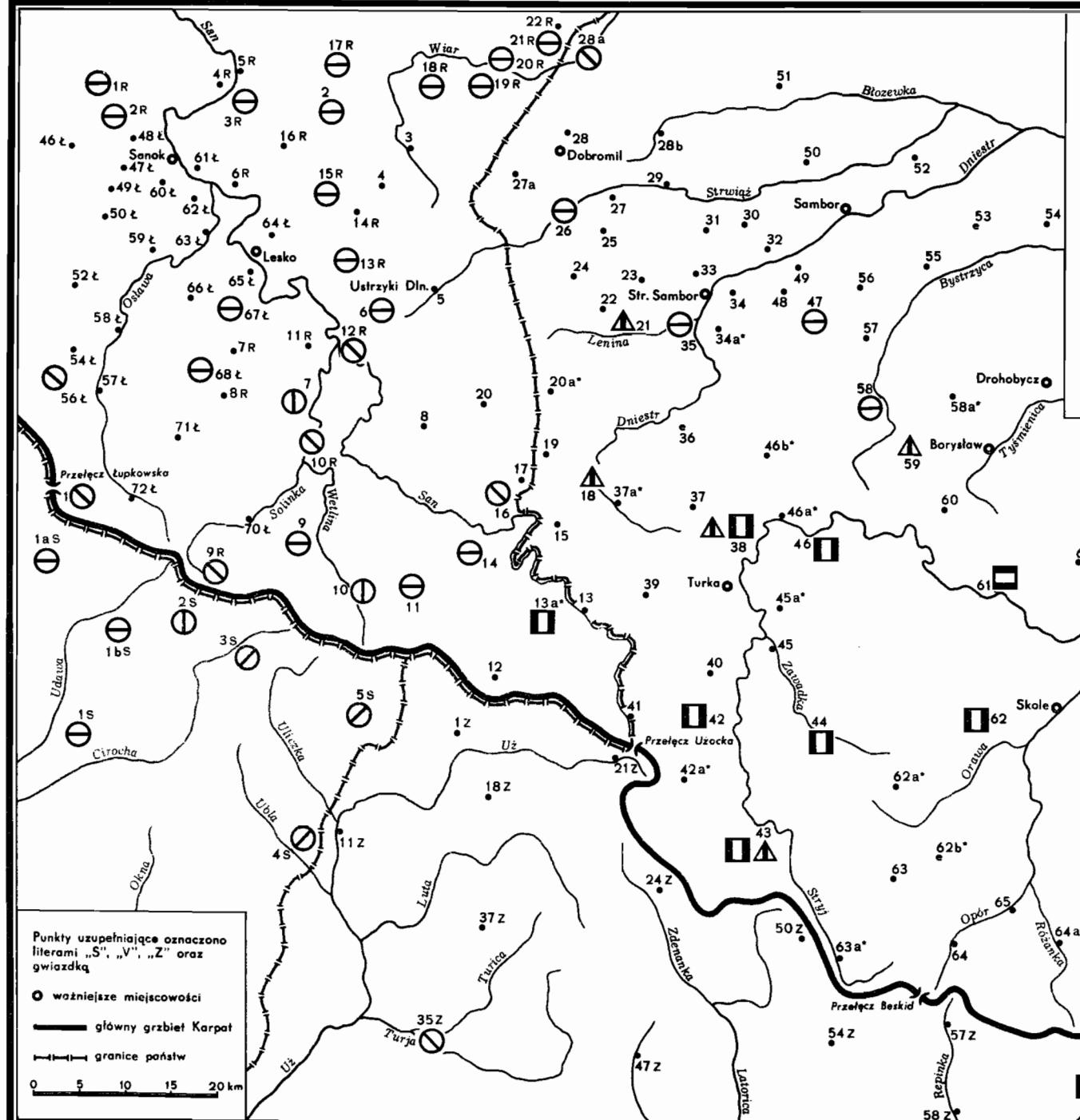

82. Modrzew *Larix* – ukr. модрина

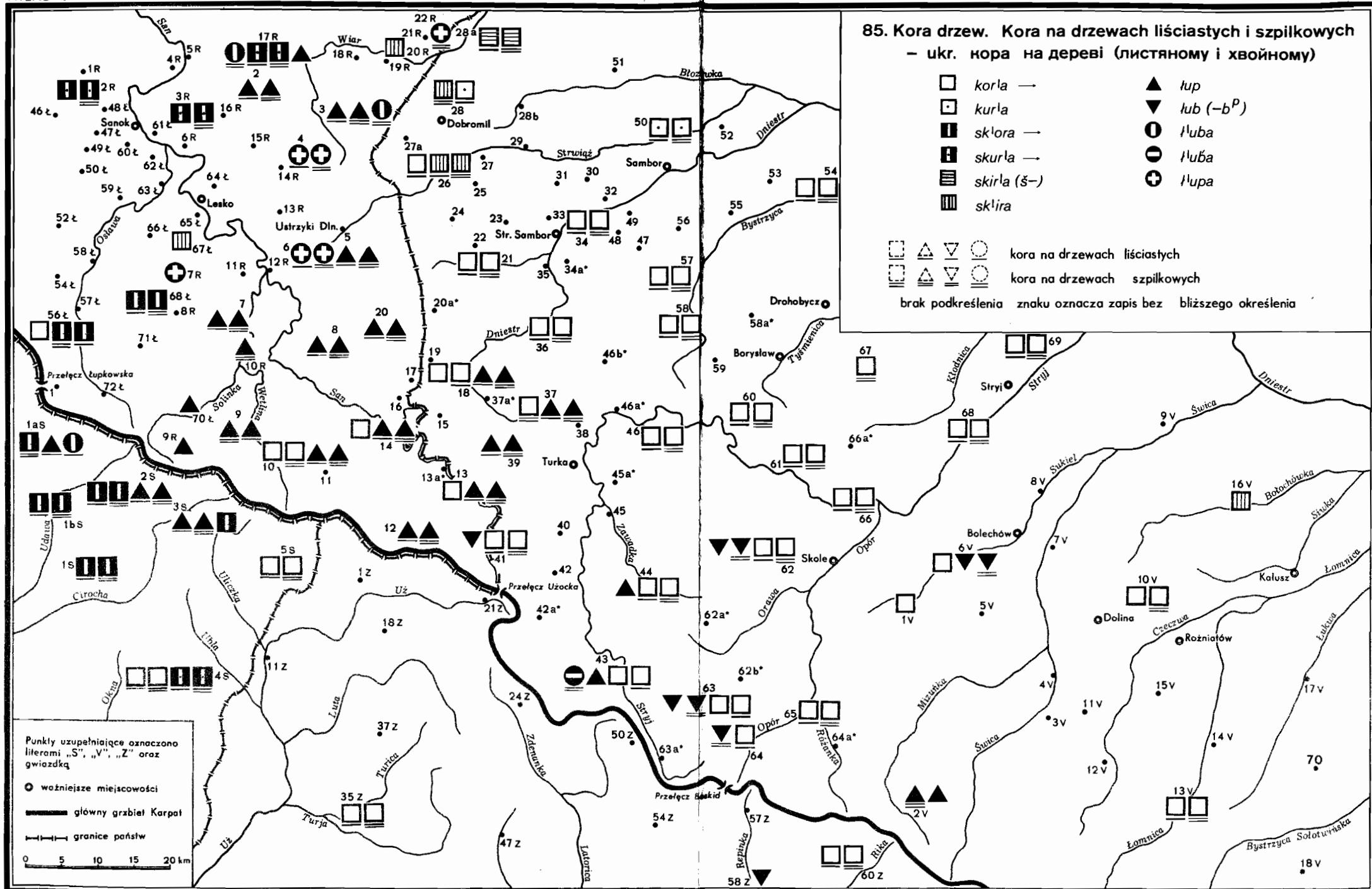
Nazwy z rdzeniem modr-, mudr- itp.

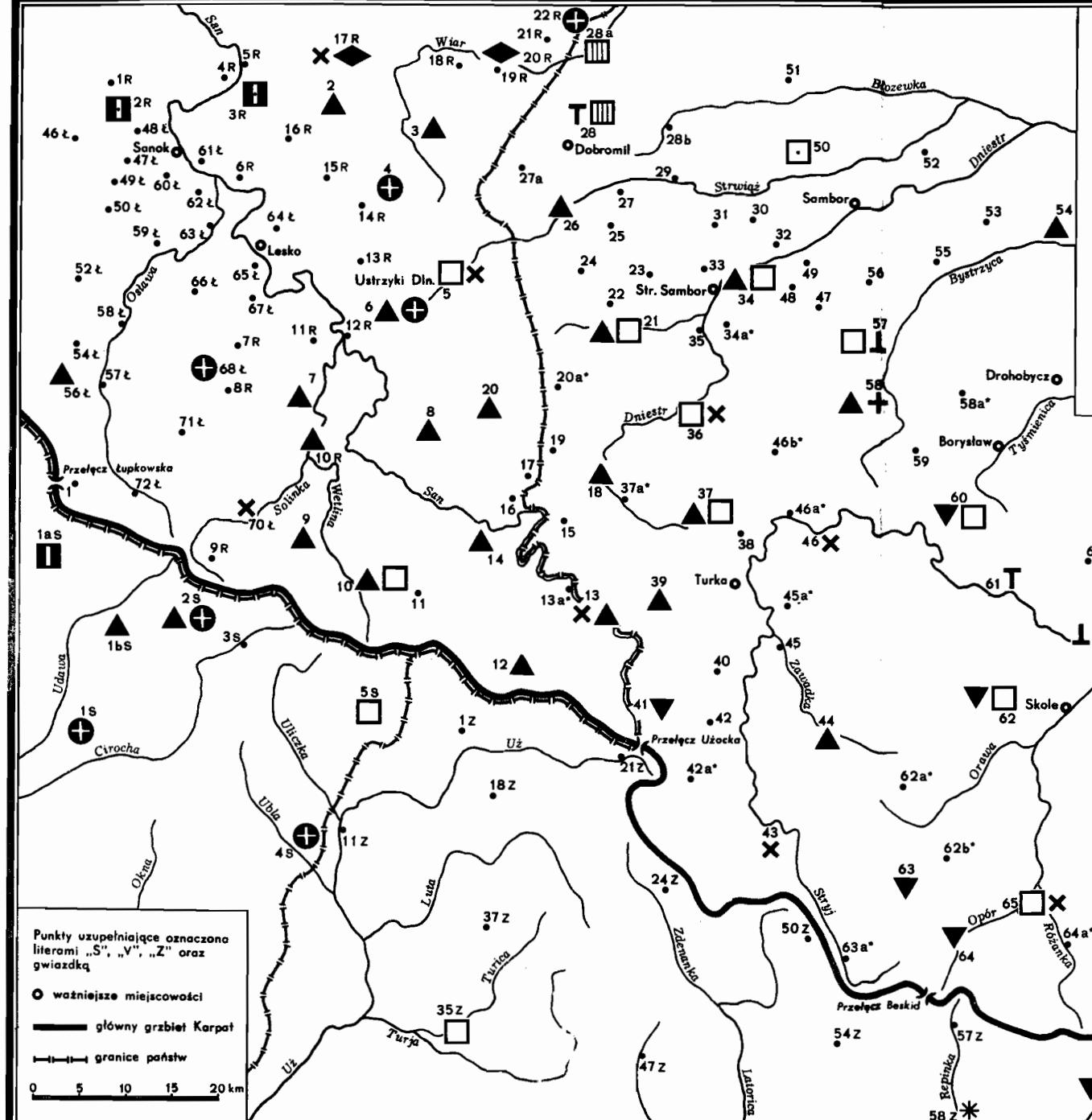
<i>młodr-</i>	<i>młudr-</i>	<i>młondr-</i>
—a	—a	—yl
—'a	—'a	—eń
—il	—ej	—odź-
—yš	—yč —	—yl'
—yf		—londž; —lonž-
—yk	—yk (—ik) —	—ej (—yj)
—in		—ef —
modryna	modryna —	mondž; monž-
	modryj —	—el
		—ela

84. Głóg *Crataegus* — ukr. глід

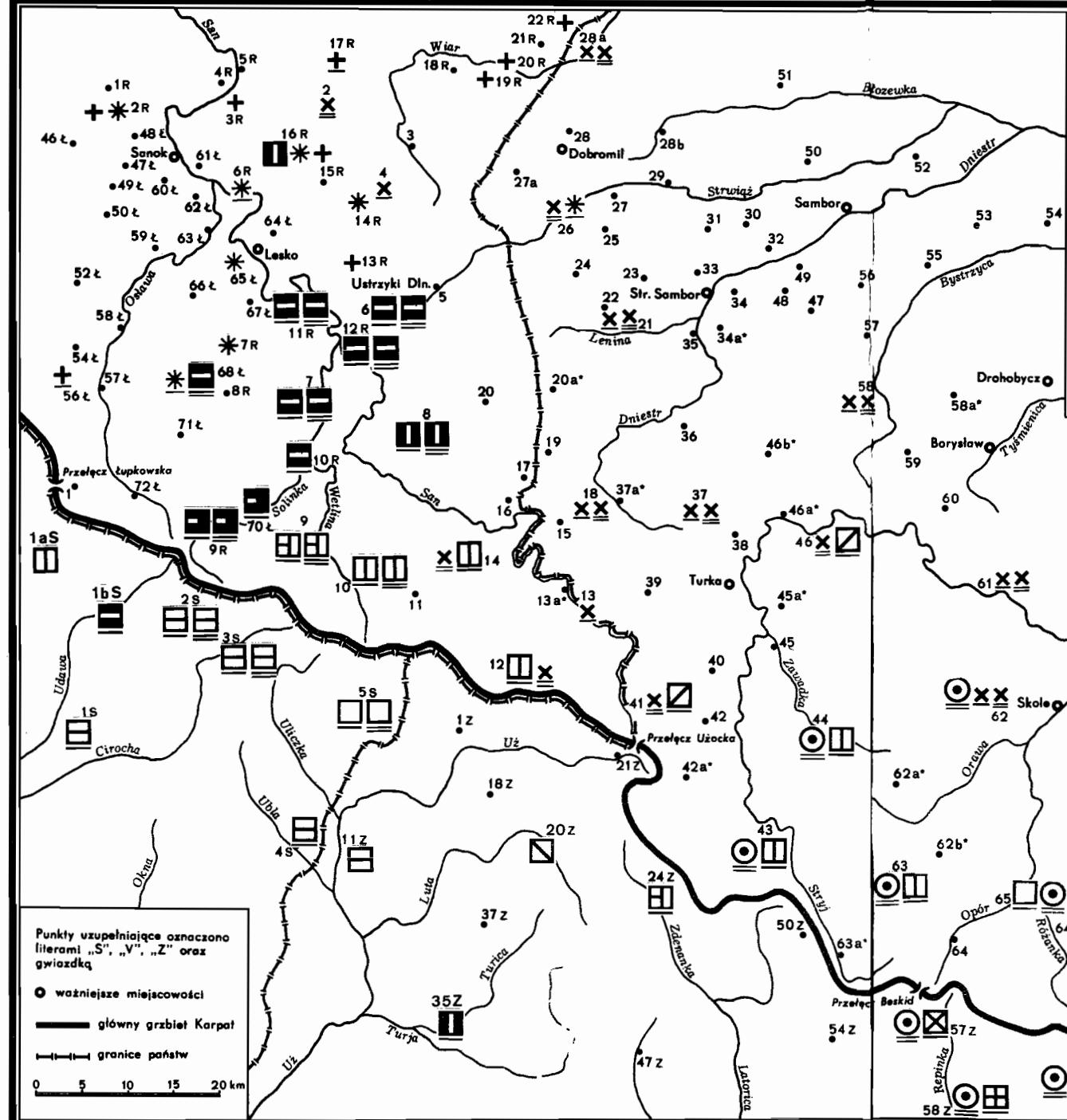
□ <i>hlojen'a</i> →	△ <i>hl'ij</i> →	○ <i>hl'ix</i> →
■ <i>hlojyna</i>	▼ <i>hli</i>	● <i>hlüx</i> →
□ <i>hlohynt'a</i>		○ <i>hlux</i> →
■ <i>hlohyna</i>		○ <i>hlux</i>

86. Kora drzew. Kora odarta z drzew szpilkowych —
ukr. кора облуплена з хвойних дерев

▲ <i>lup</i>	✚ <i>lubie</i>	□ <i>korla</i>
▼ <i>lub (-b^P)</i>	✖ <i>luba (-bla)</i>	● <i>kurla</i>
⊕ <i>lupa</i>	* <i>lubla</i>	■ <i>skurla</i>
◆ <i>luby (-i) pl</i>	⊥ <i>luble</i>	▨ <i>sklira</i>
	└ <i>lube</i>	▢ <i>sklora</i>

87. Huba na drzewie *Polyporus* i hubka do krzesiwa — ukr. гриб – трутовик та губка винрещувати вогонь

vakeľya —

vake-

vaķe-

vage-

váge-

vaka-

vaku-

vake-

veke-

hľuba

baķe-

beke-

baka-

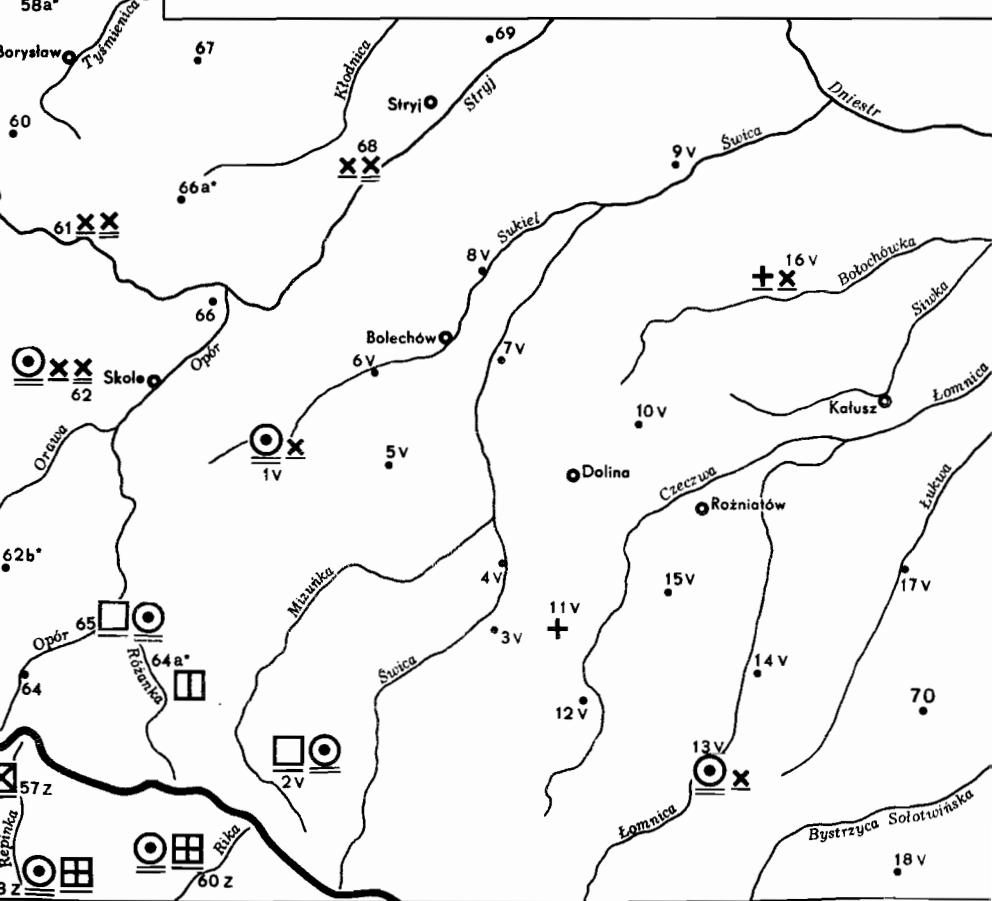
čir —

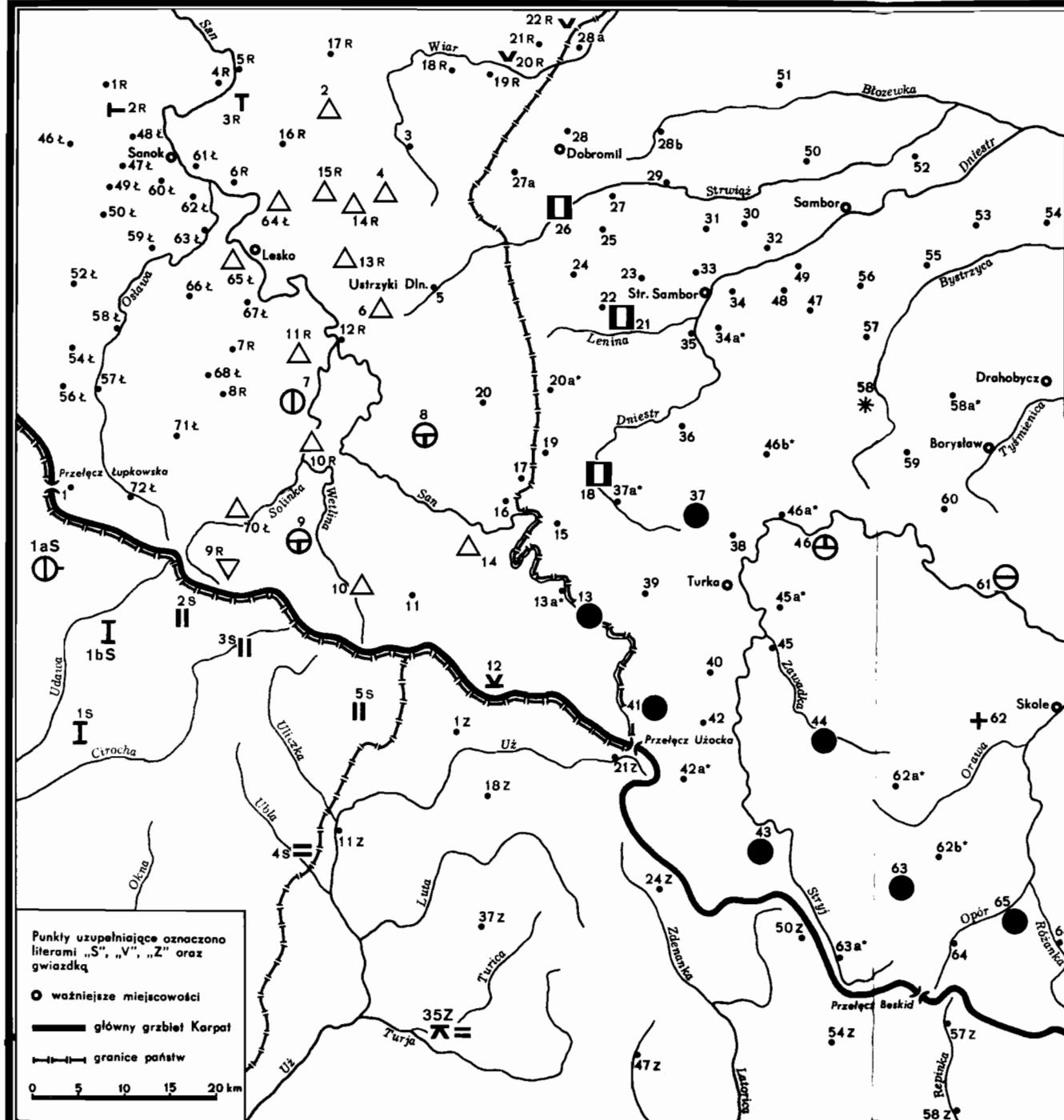
* hryp (-y-)

odpowiedź na pytanie o *Polyporus*

odpowiedź na pytanie o hubkę od krzesiwa

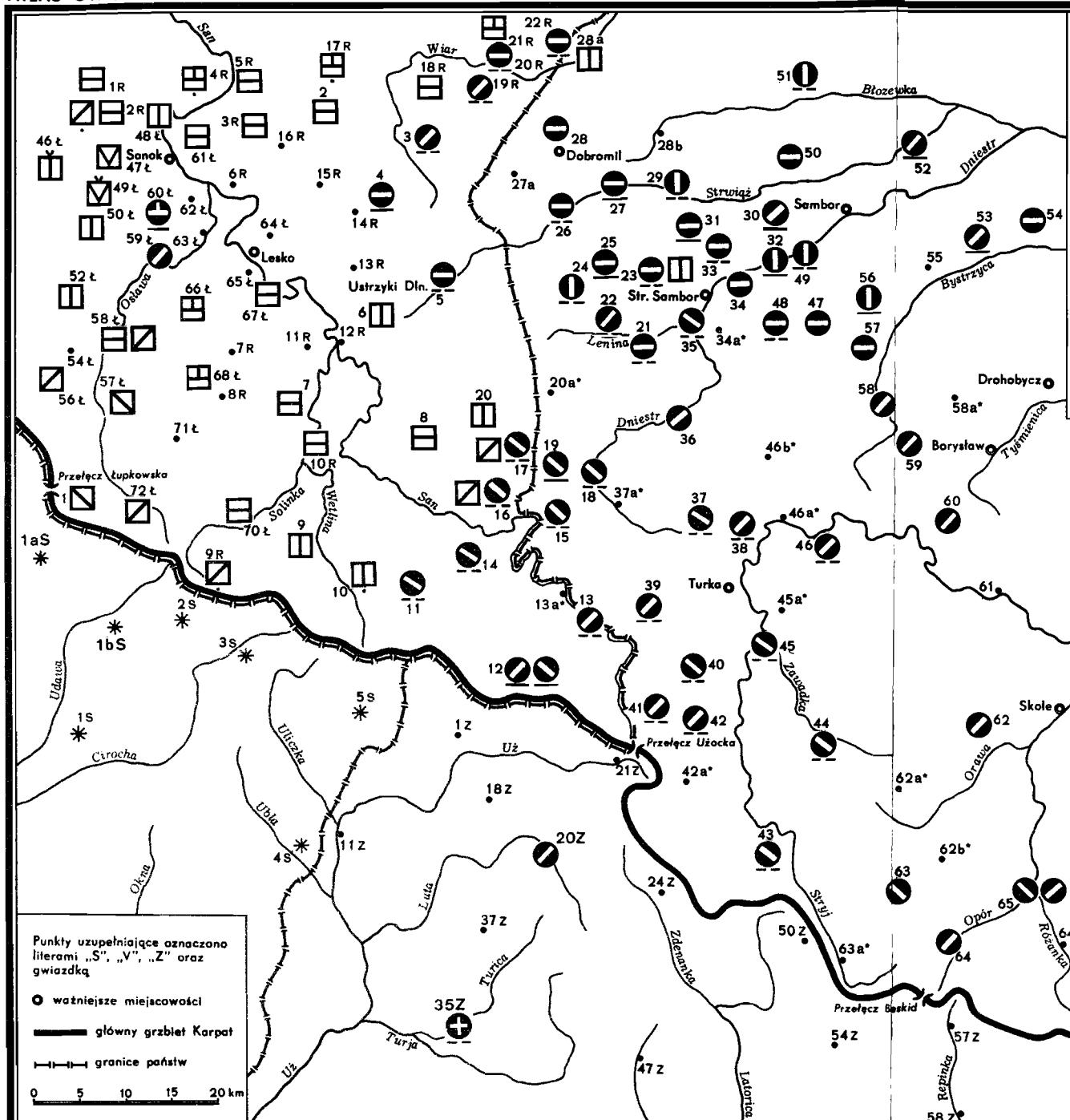
Brak podkreślenia oznacza zapis bez podania znaczenia.

88. Bazie wierzbowe – ukr. вербове серенки

△ <i>bvirkly</i> (-ky itp.)	+	<i>raska</i>	● <i>šutkly</i> (-kly itp.)
▽ <i>bobyleka</i>			■ <i>hlusata</i>
*			✗ <i>mac'kly</i>
○ <i>płupkly</i>			☒ <i>myc'kly</i>
○ <i>pupkly</i>			■ <i>jahnilatka</i>
⊖ <i>płupci</i>			└ <i>bahrilata</i>
⊕ <i>płupli</i>			■ <i>blarjata</i>
⊖ <i>pupnaki</i> *			■ <i>bahrilitki</i>

89. Jabłon Malus — ukr. яблуня*jabłinka*

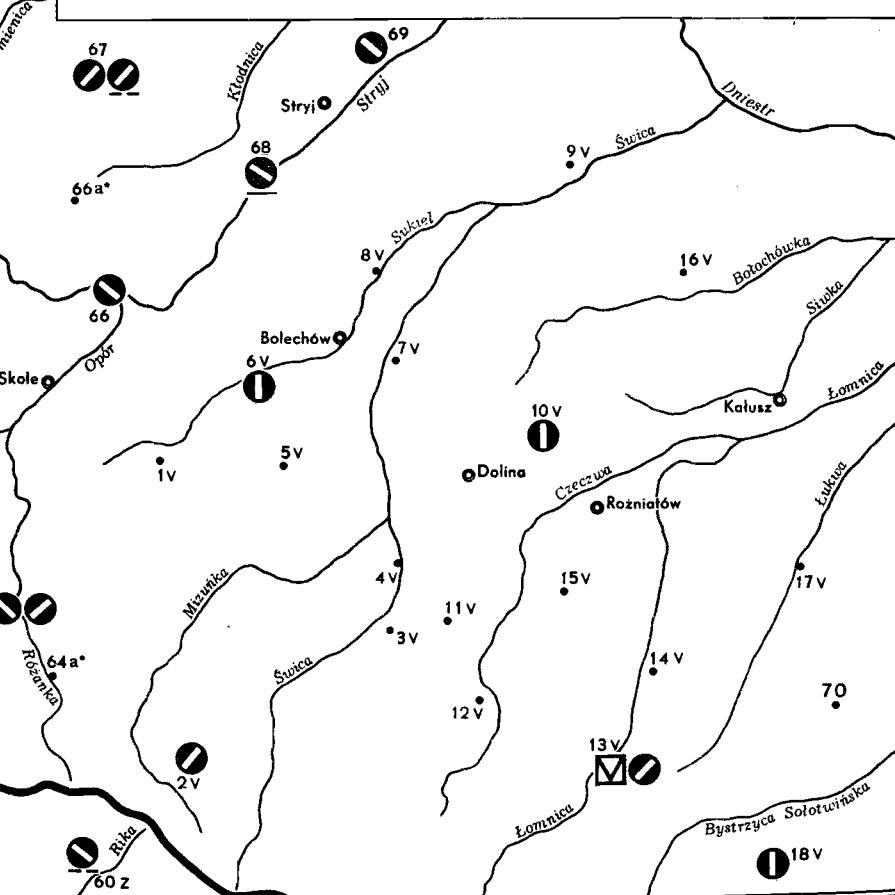
- -li-
- -l'i-
- -li-
- -ly-
- ▢ -lo-
- ▢ -li- →
- ▢ -l'o-

jabłyń

- -ly-
- ▢ -li-
- ▢ -ly-
- ▢ -lo-
- ▢ -li- →
- ▢ -l'o-
- -j-
- -l-, -l-
- ▢ -j-

* *pl'ajka*

Zapisy w punktach uzupełniających w zasadzie nie rozróżniają / i /.

90. Pestka w jabłku – ukr. зернятко

z'erno sq lub z'erna pl

zterka

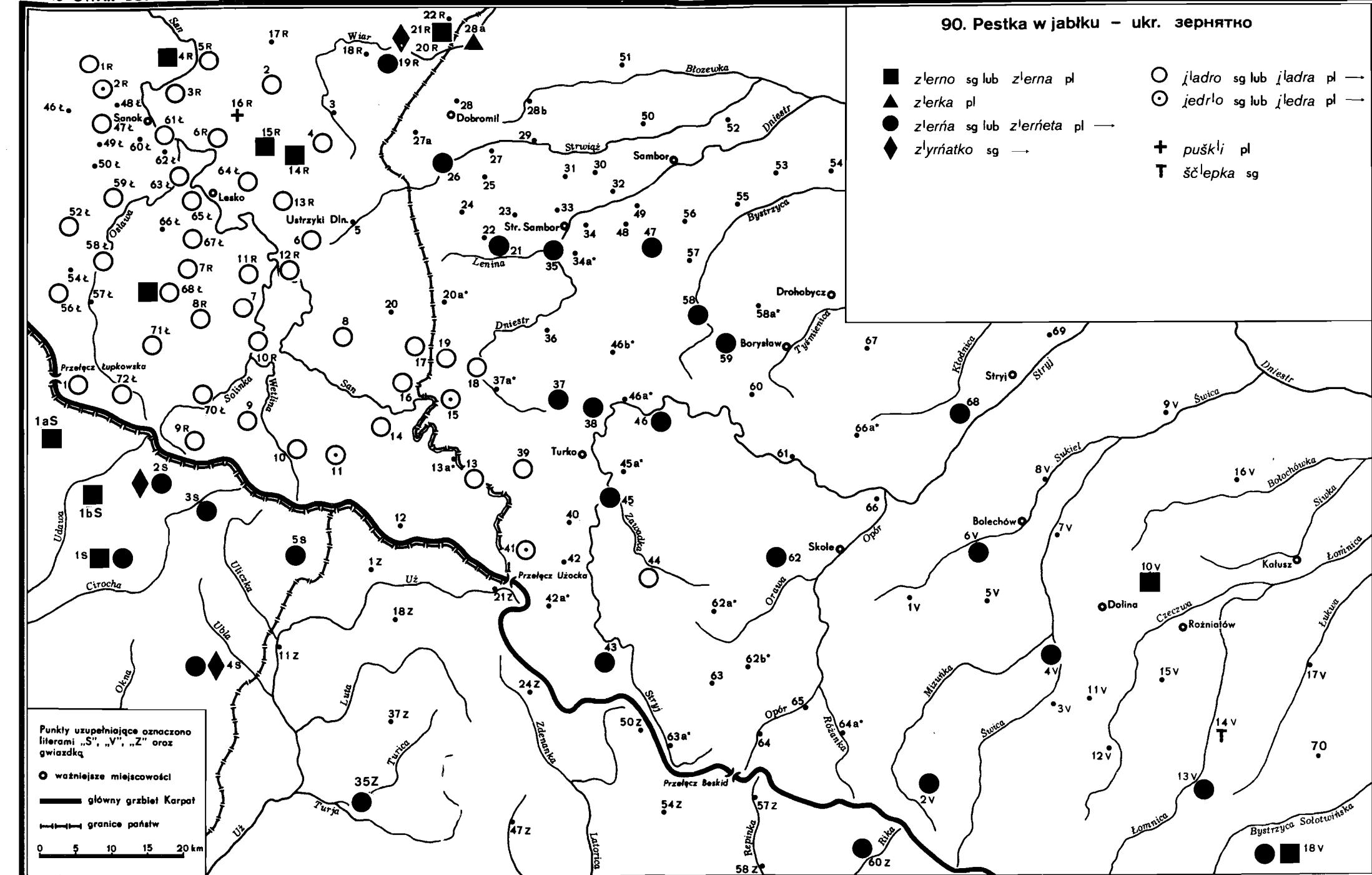
● zierrńa sq lub zierrńeta pl →

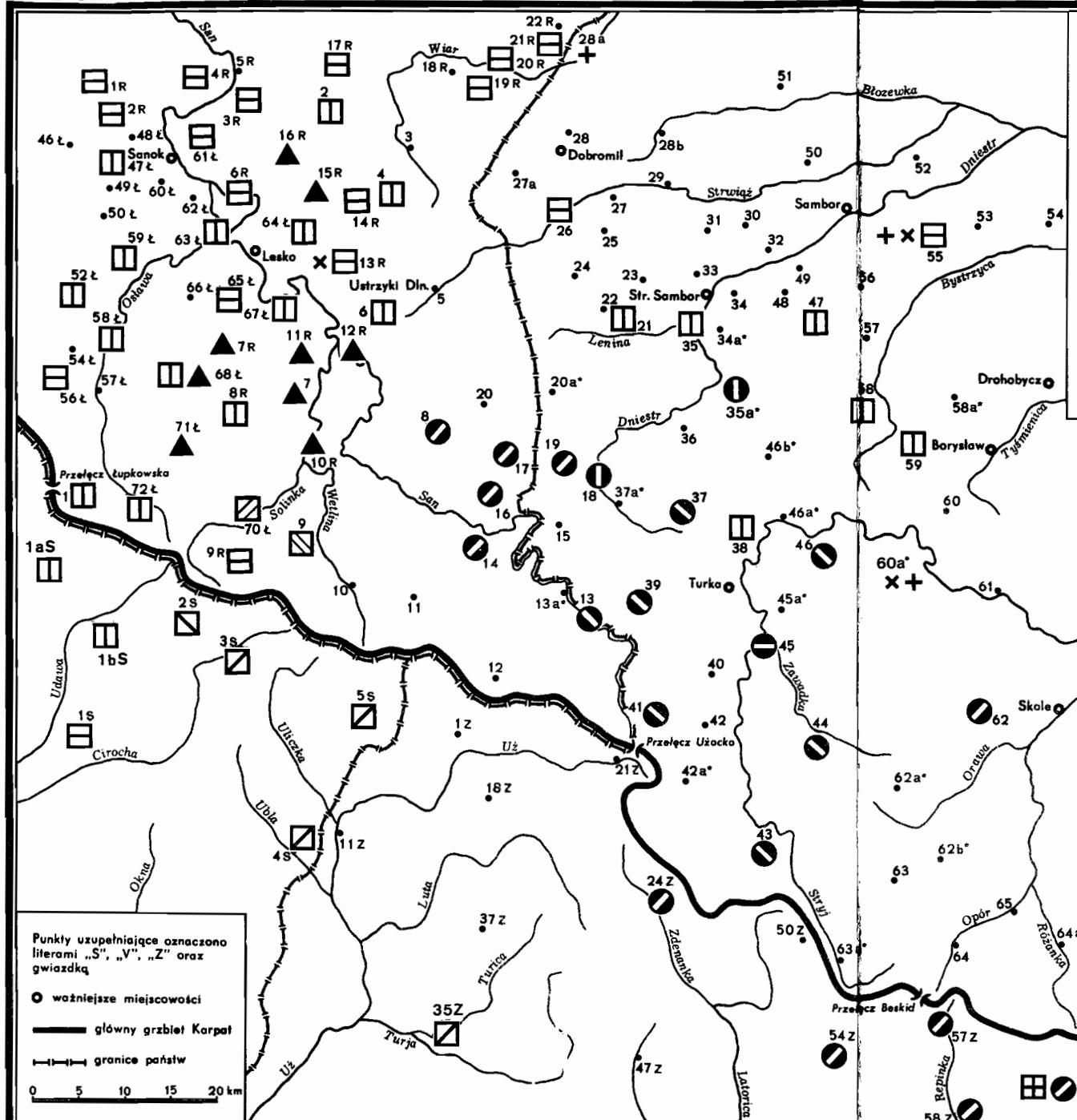
◆ zlyrňatko sg —

O *jladro* sg lub *jladra* pl →

○ jedrlo sg le

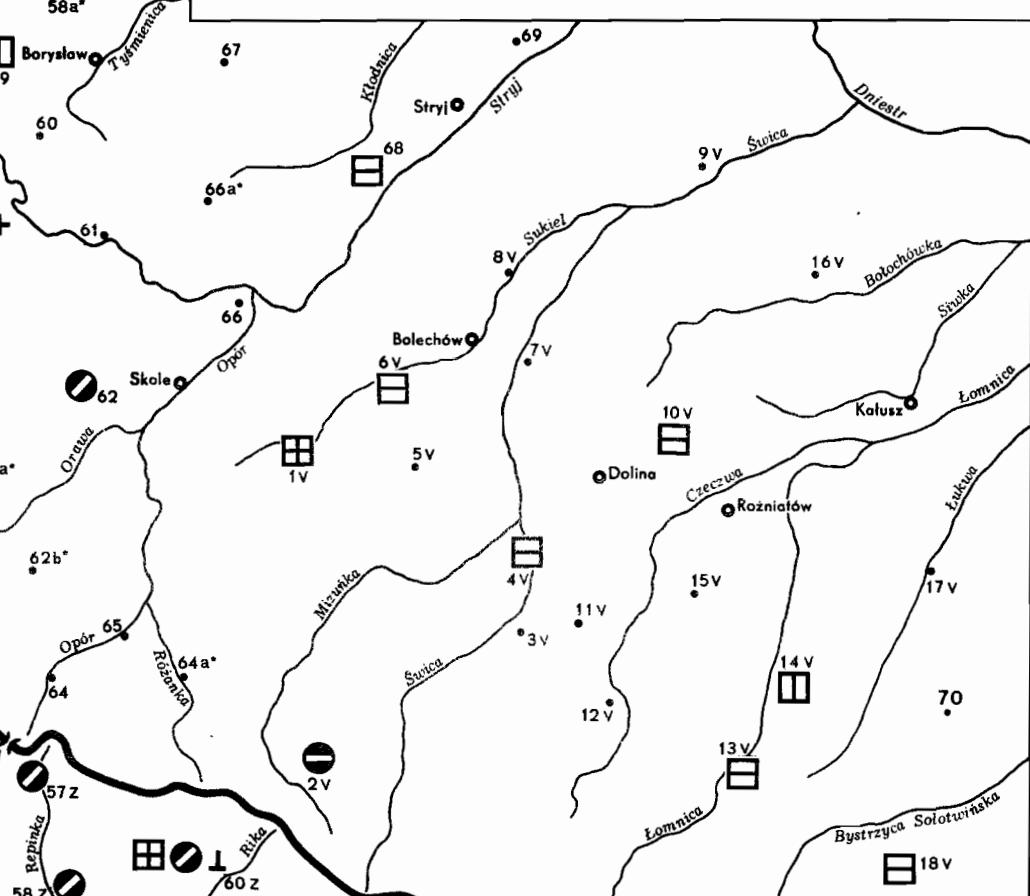
+ *puškli* pl

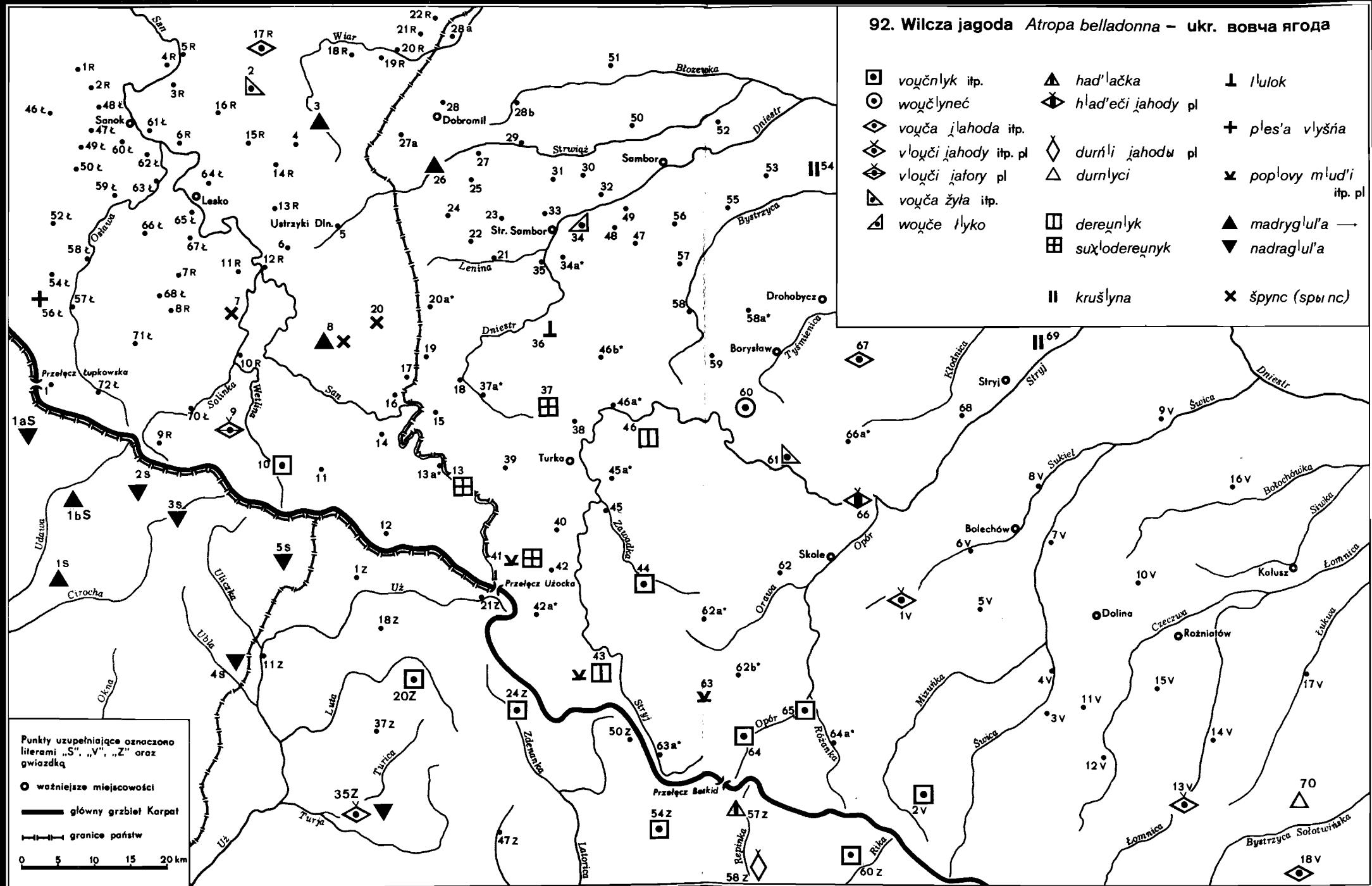

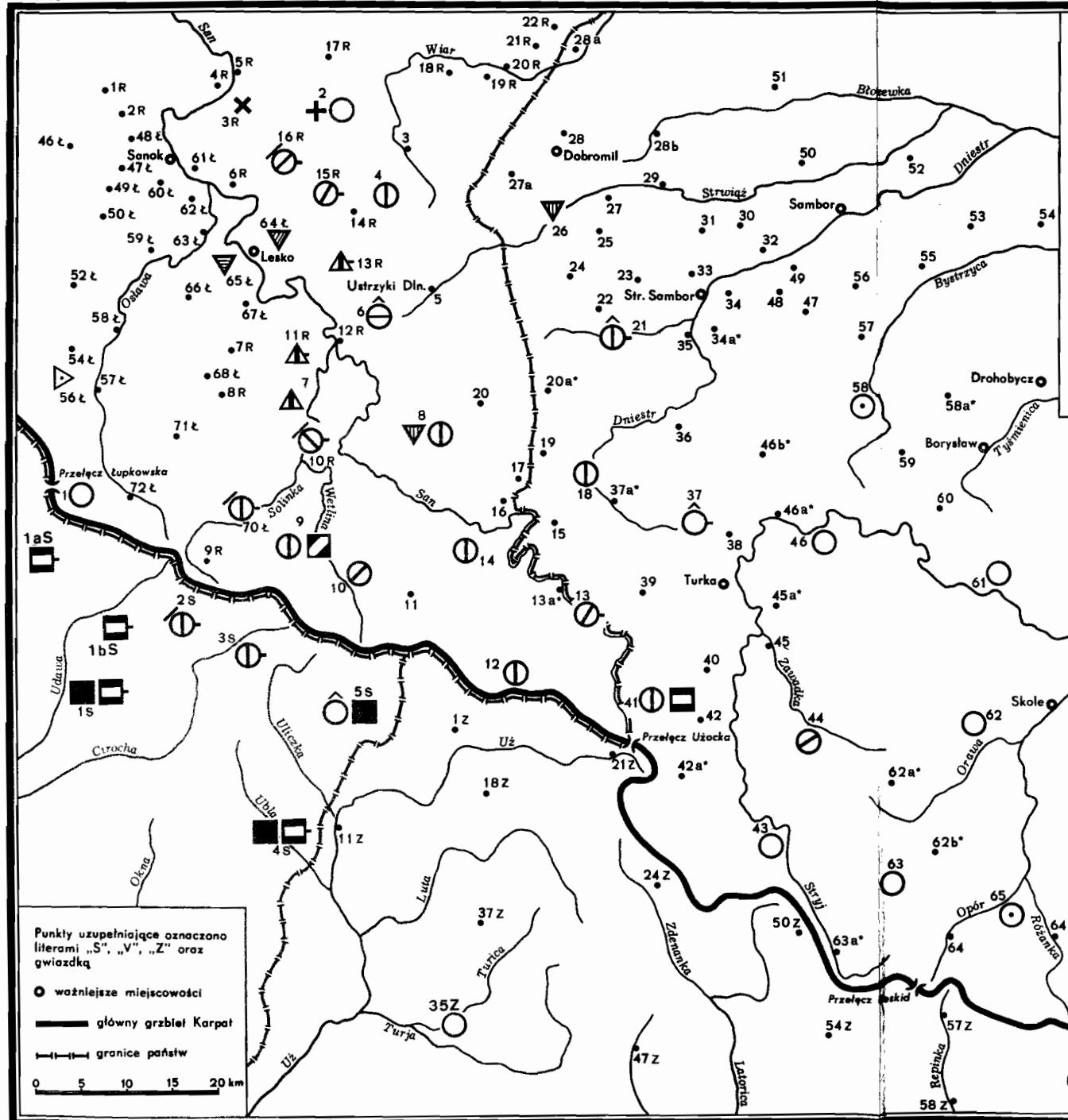

91. Pestka w śliwce — ukr. nісточна

□ klistka	→ kamin'iec	▲ pluška
□ klistka	○ kamin'iec	● kamin'yc
□ klistka	○ kamin'yc	+ pleska
□ klistka	○ kamenlyc	× plerstka
□ klistka	■ ščlipka	

93. Jeżyna — ukr. ожина

○ ozlyna →	○ vožlyna →	△ černyk	■ drak
○ ózlena →	○ vožnla →	△ černlyk →	■ drač →
○ užlyna →	○ vóžnla (vº-) ▼ černyčnlyk →	□ drlačka →	■ dračlyna
○ užyna →	○ vužlyna	▼ černyšnlyk	■ dračlna (-č)
○ užynla →	○ vužnla	▼ čerešnlyk	■ dračlna (-č)
○ užynla	○ wožlyna	▷ černyčlyria	+ drapakly pl →
○ ozlyna coll →	○ hužyna →		

×

×

×

+

×

×

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

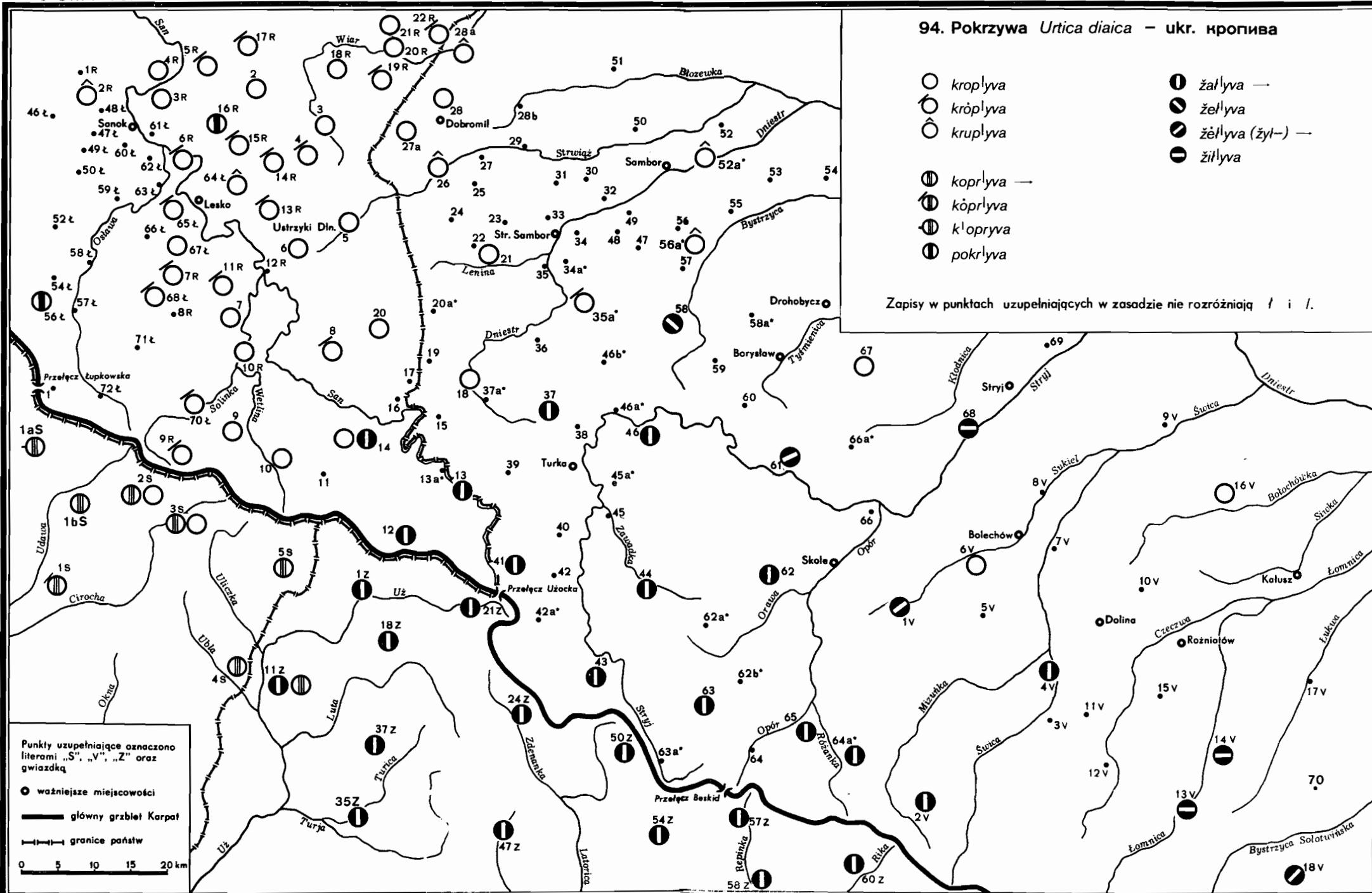
+

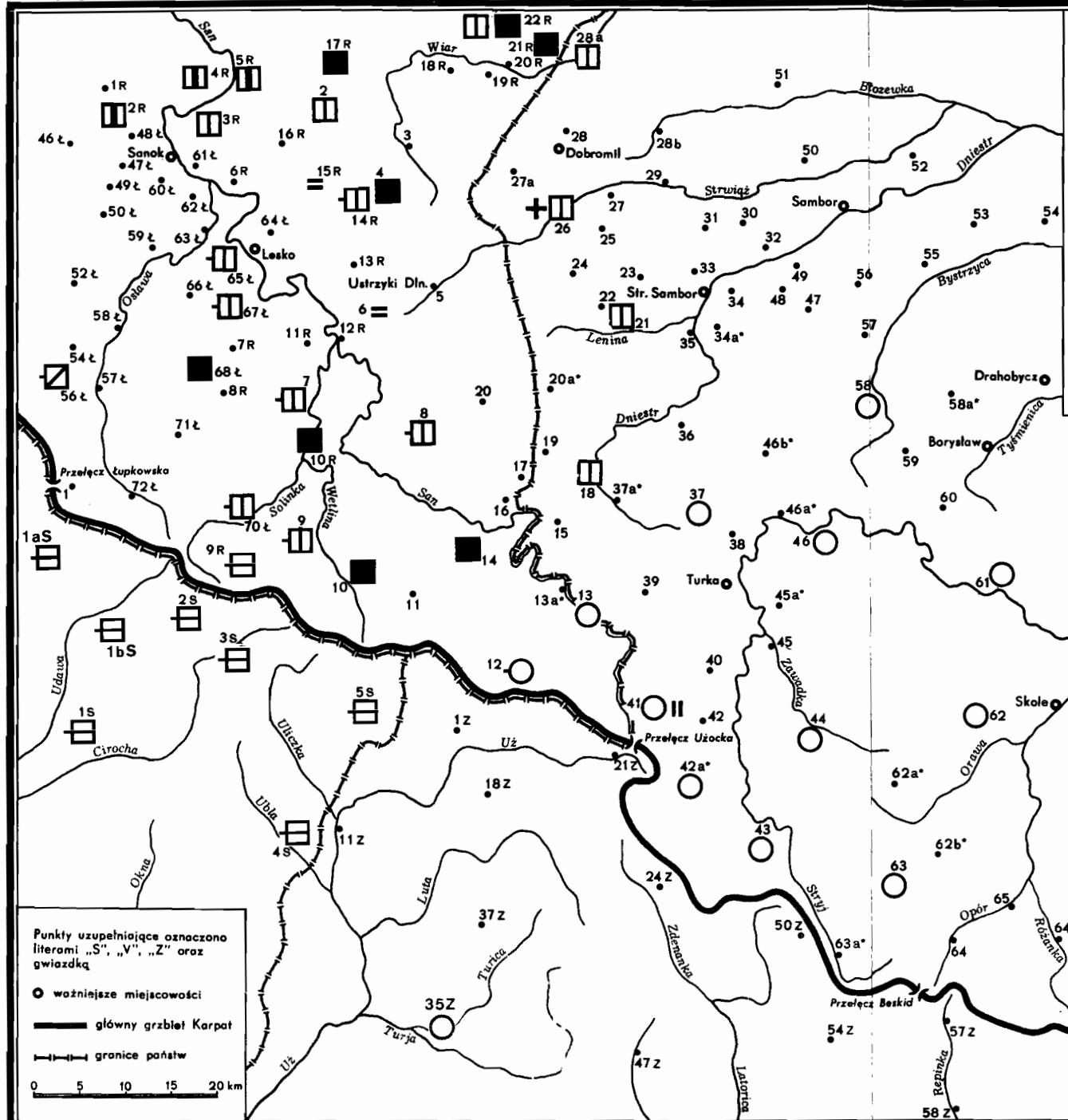
+

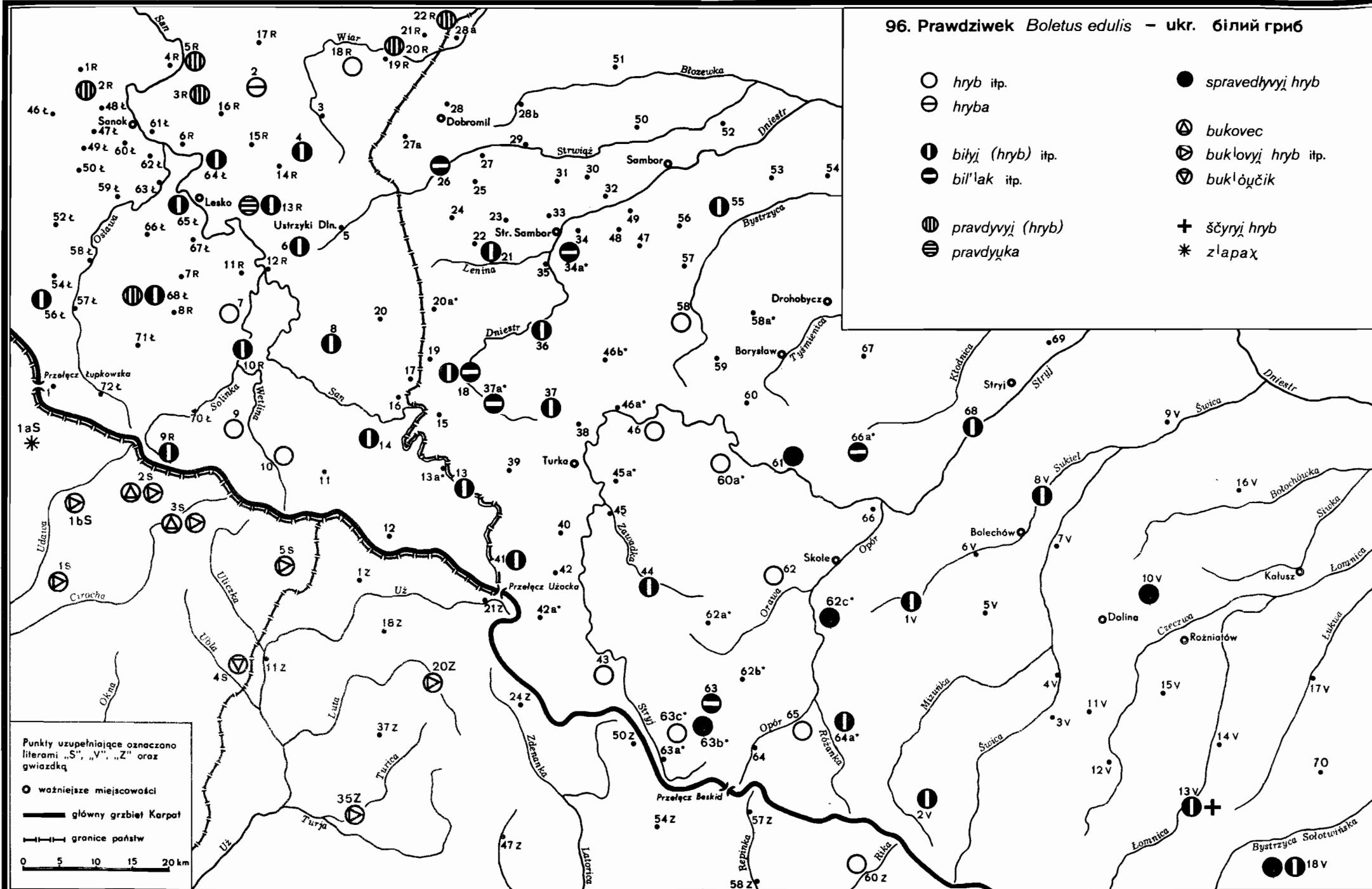
+

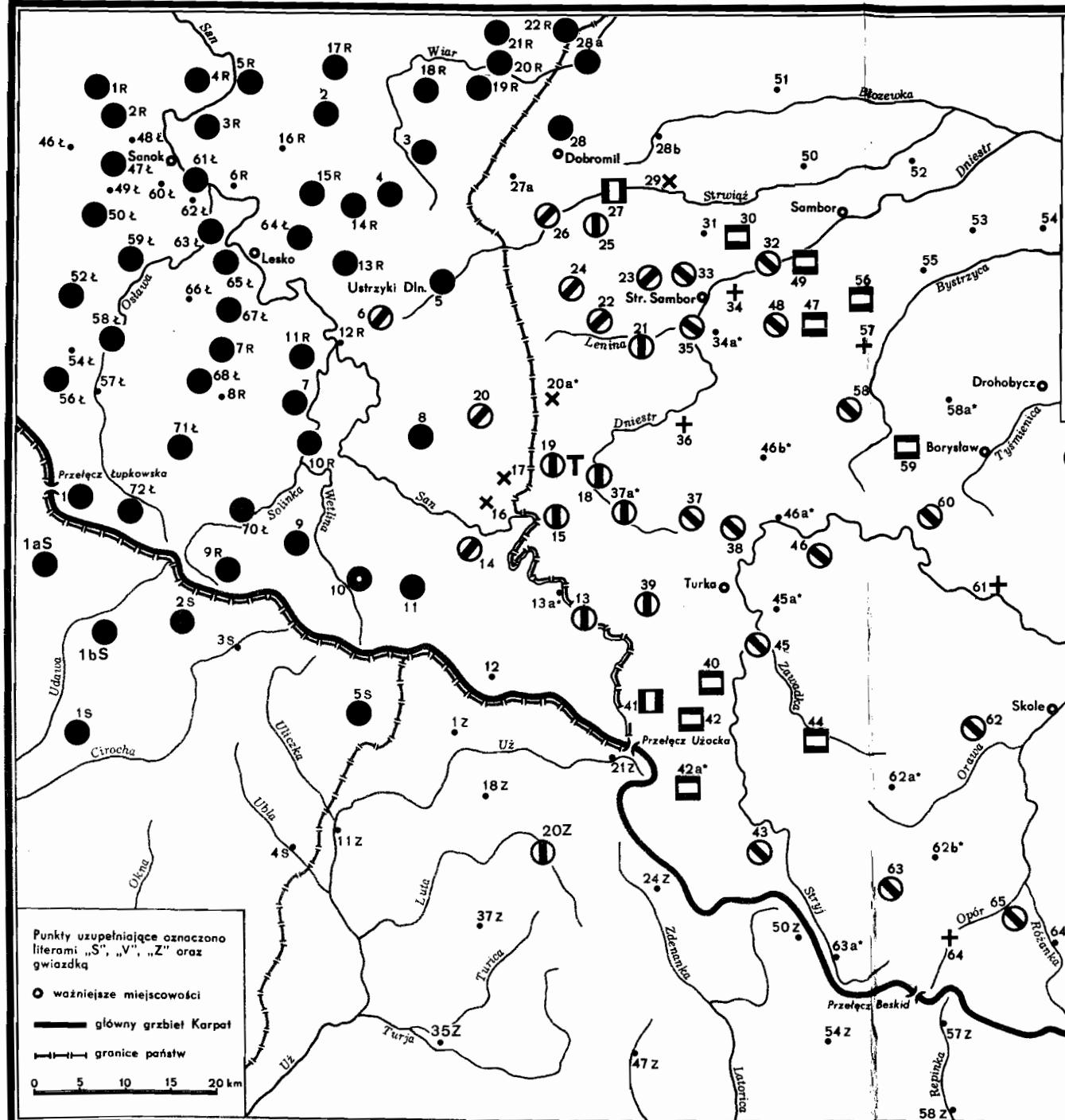
+

+

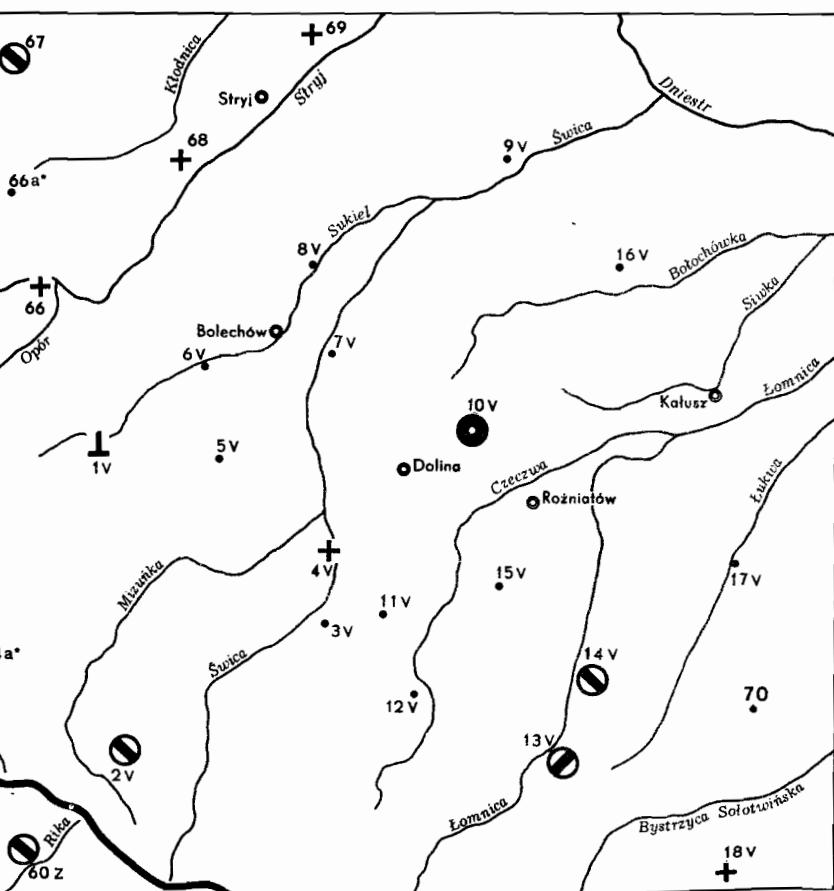

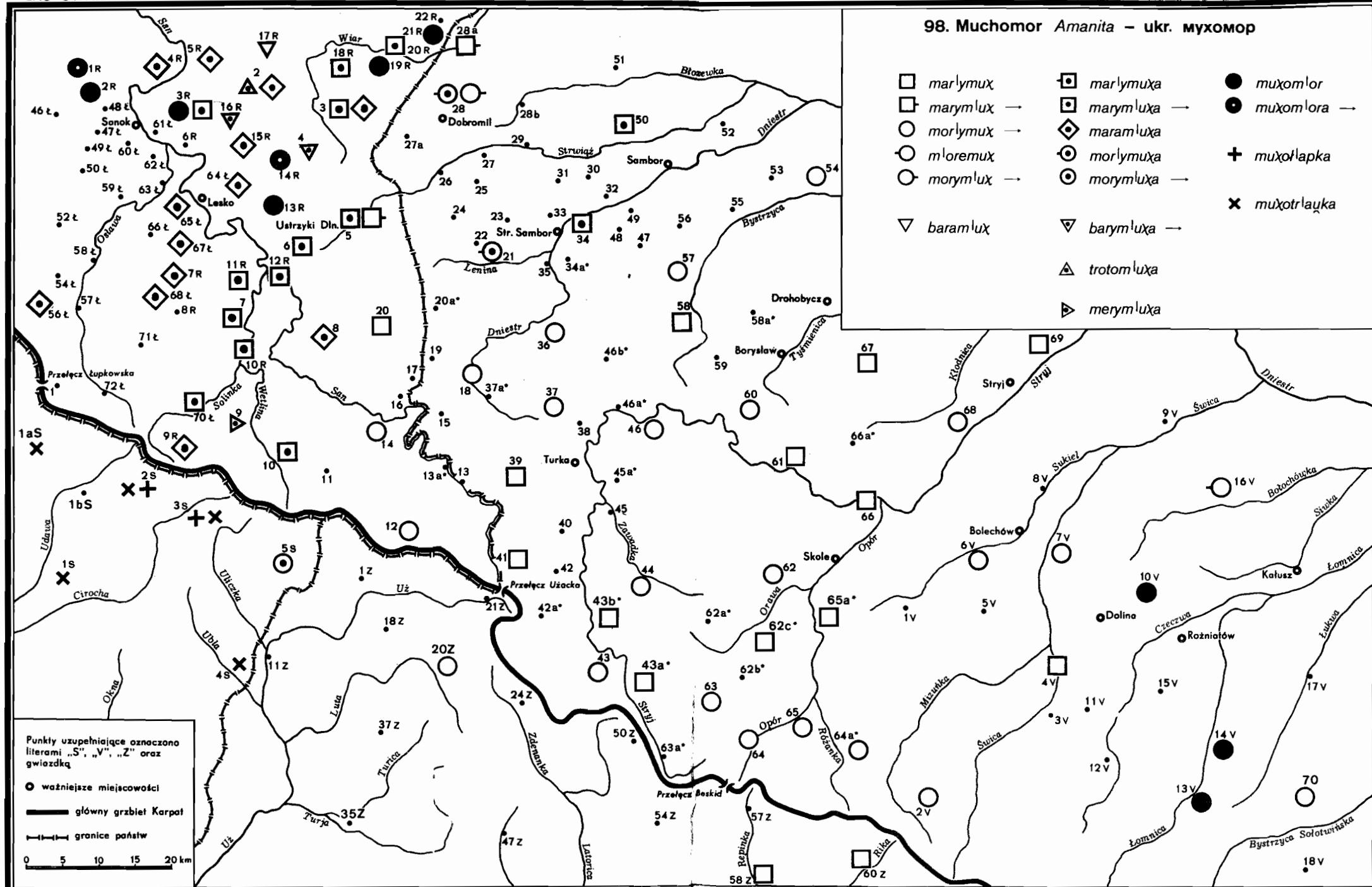

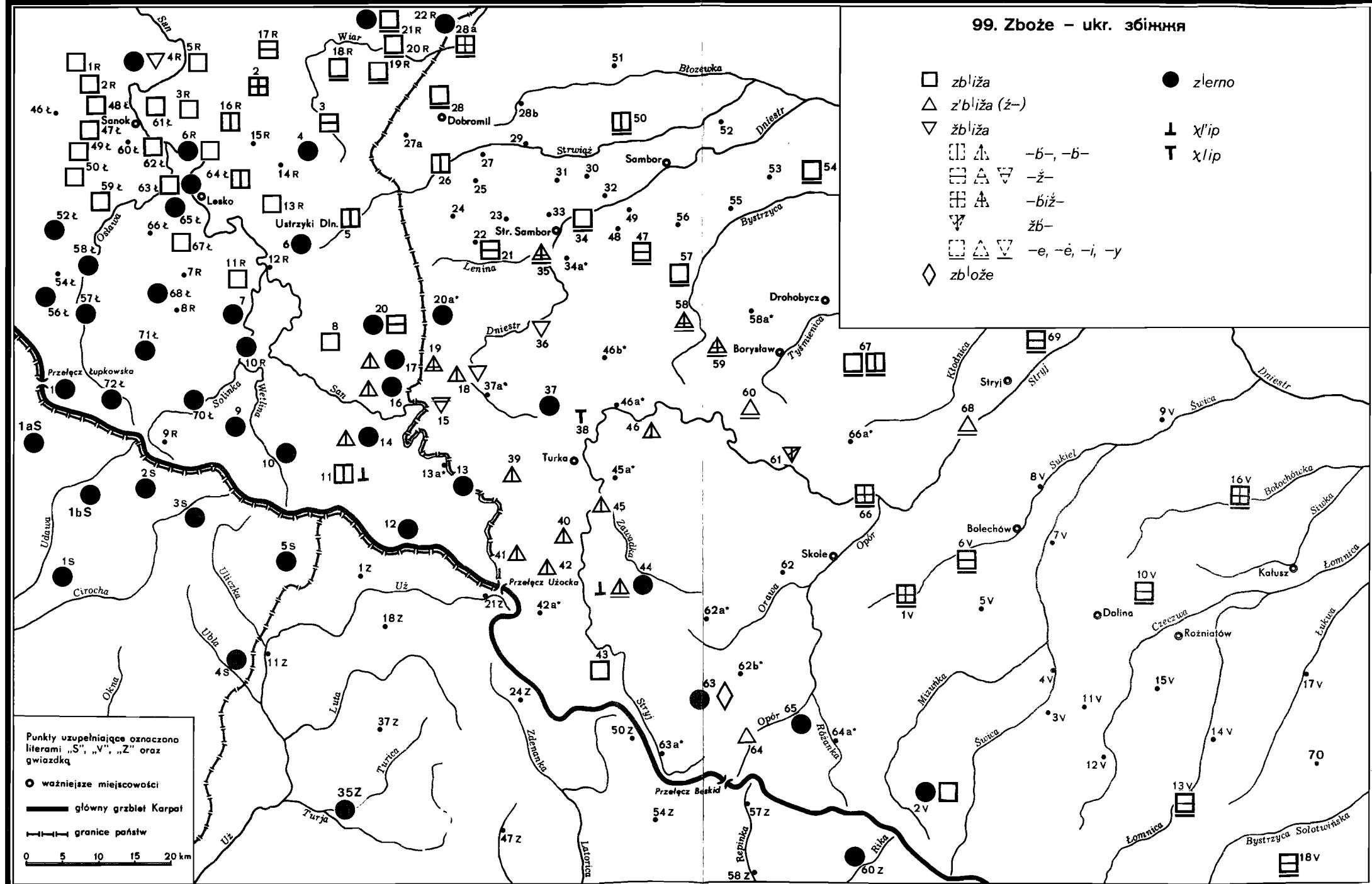
97. Rydz *Lactarius deliciosus* – ukr. рижок

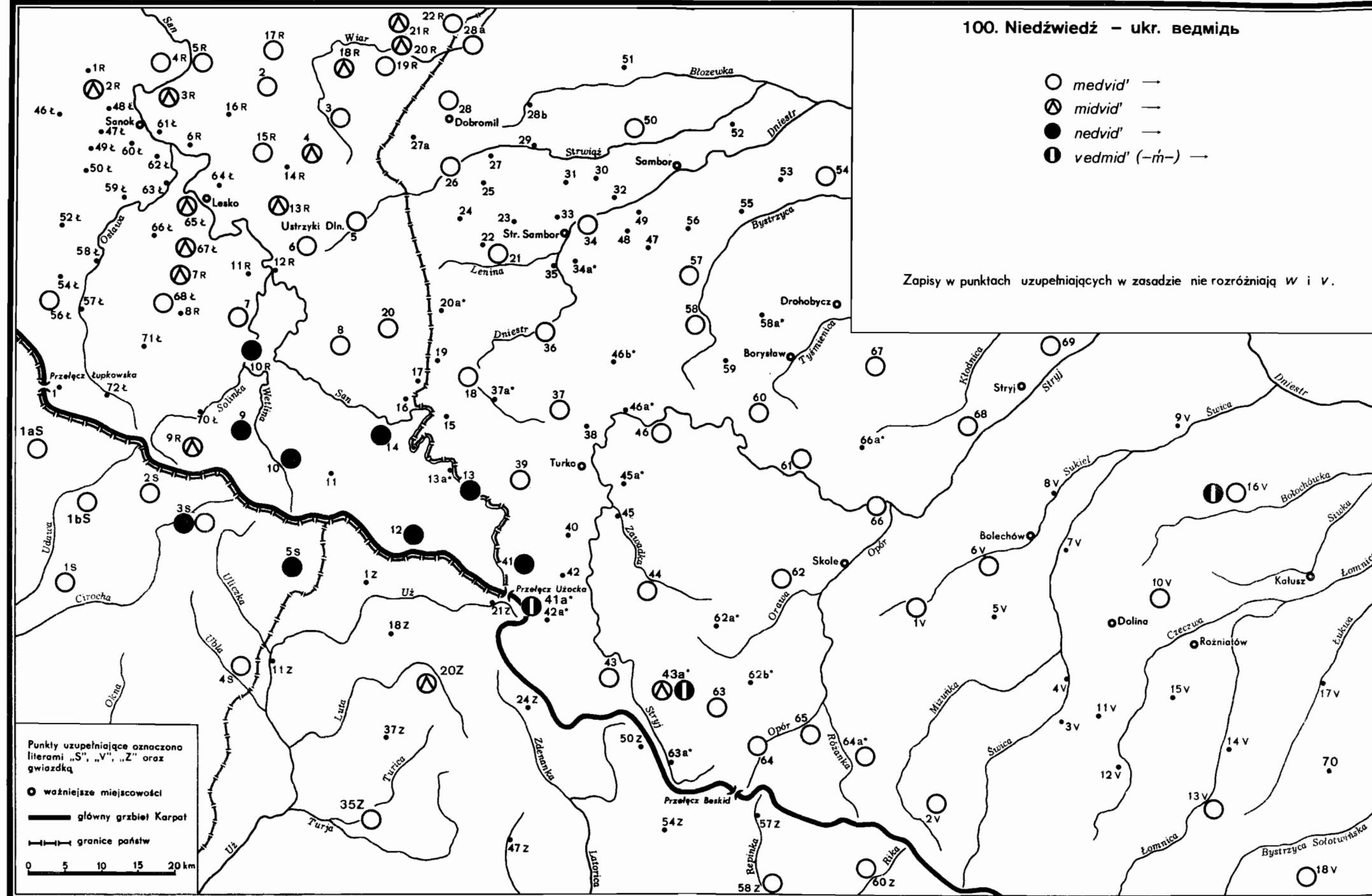
⊖	<i>ryžok</i>	→	+ <i>ryšky</i> (−žky) itp. pl	→
⊖	<i>ryžok</i>	→	✗ <i>ryčky</i> pl	
⊖	<i>ryčok</i>	→		
●	<i>ryžyk</i> (lub <i>ryžyky</i> pl)	→	⊥ <i>syhlynka</i>	
●	<i>ryžyk</i>		⊤ <i>syhľanky</i> pl	→
□	<i>ryčka</i>	→		
□	<i>ryška</i>			

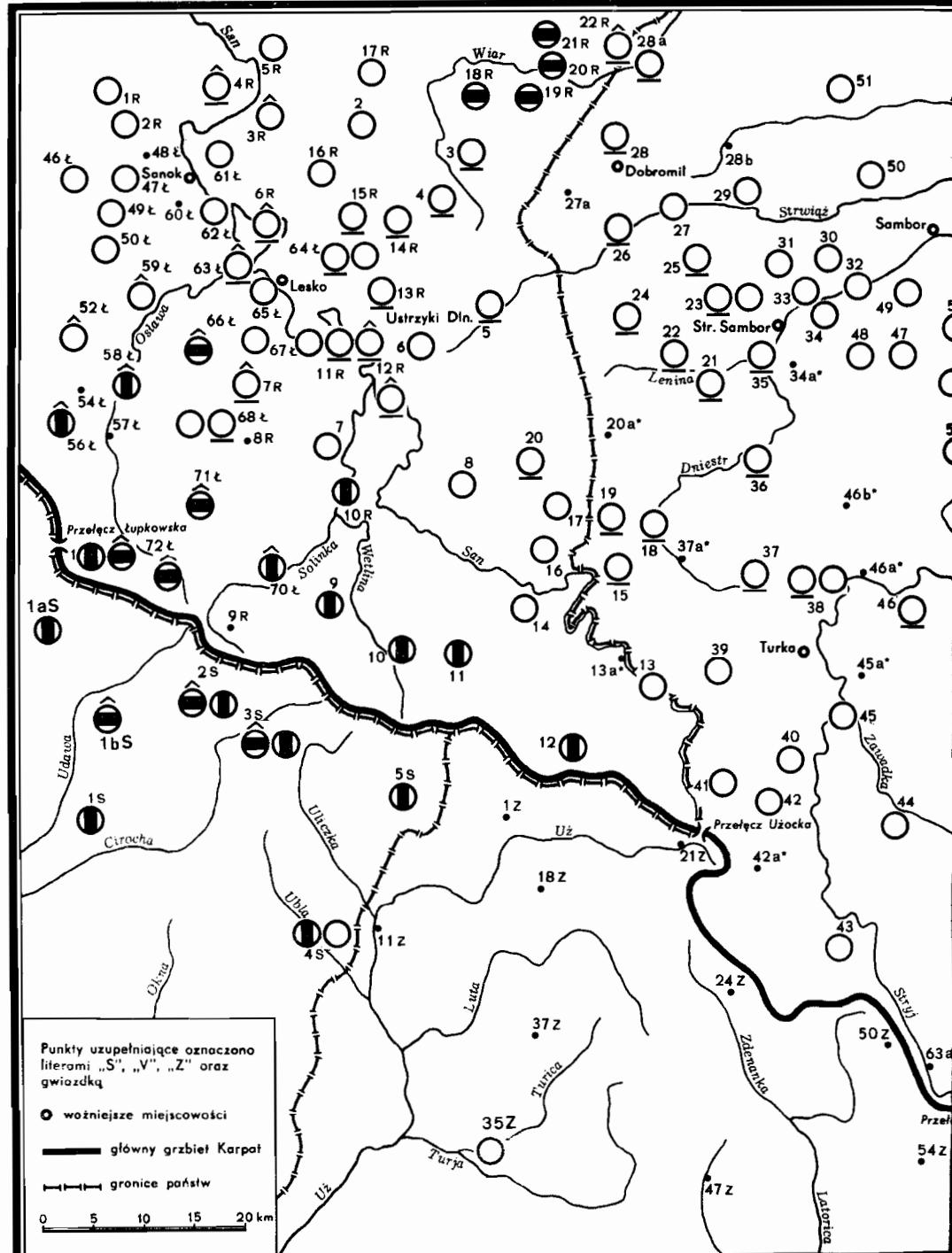
Zapisy w punktach uzupełniających w zasadzie nie rozróżniają *nk* i *ŋk*.

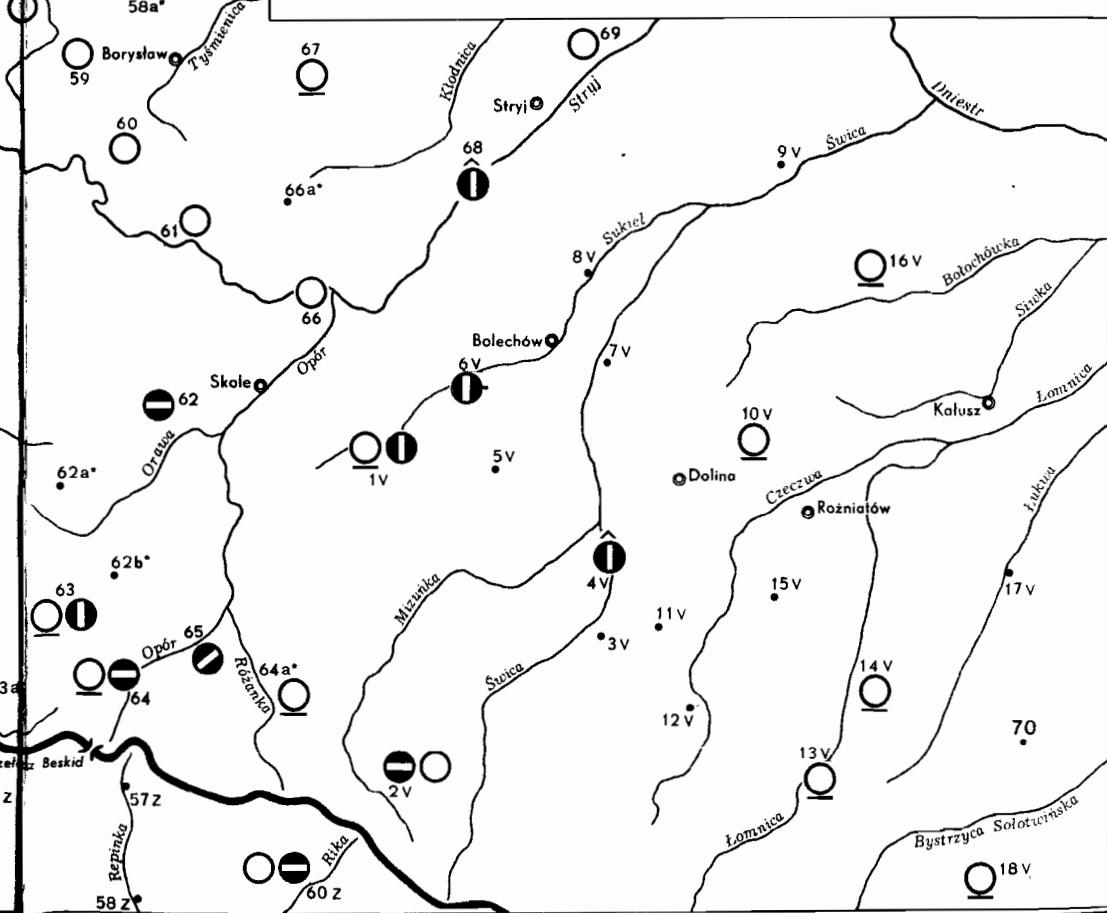
101. Zajac – ukr. заєць

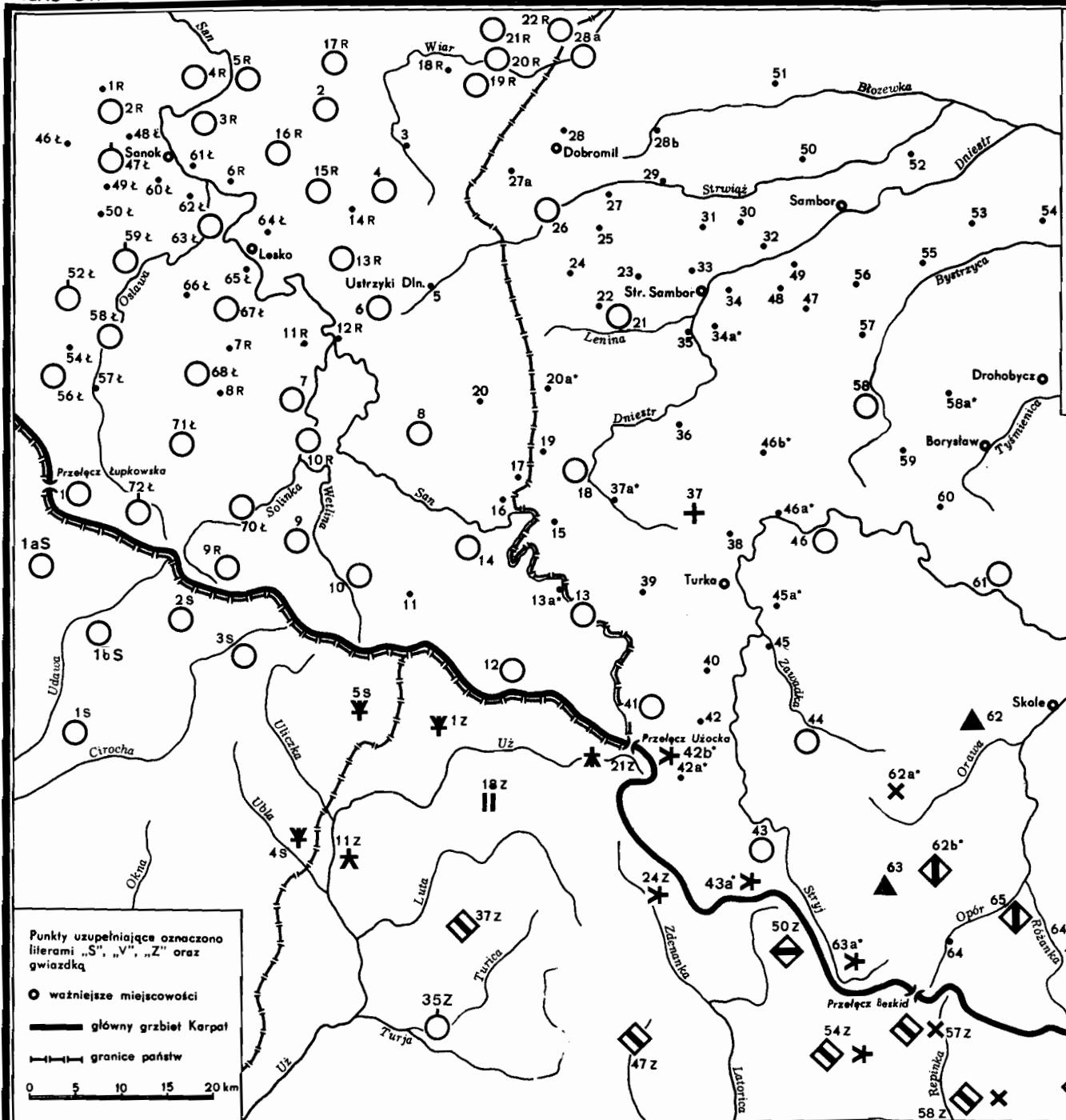
○ zlajać (-c')
○ zajlać (-c')

● zać (-c')
● zajć

● zlajajeć (-c')
● zajajac'
● zlajajć (-c')
● zajajć (-c')

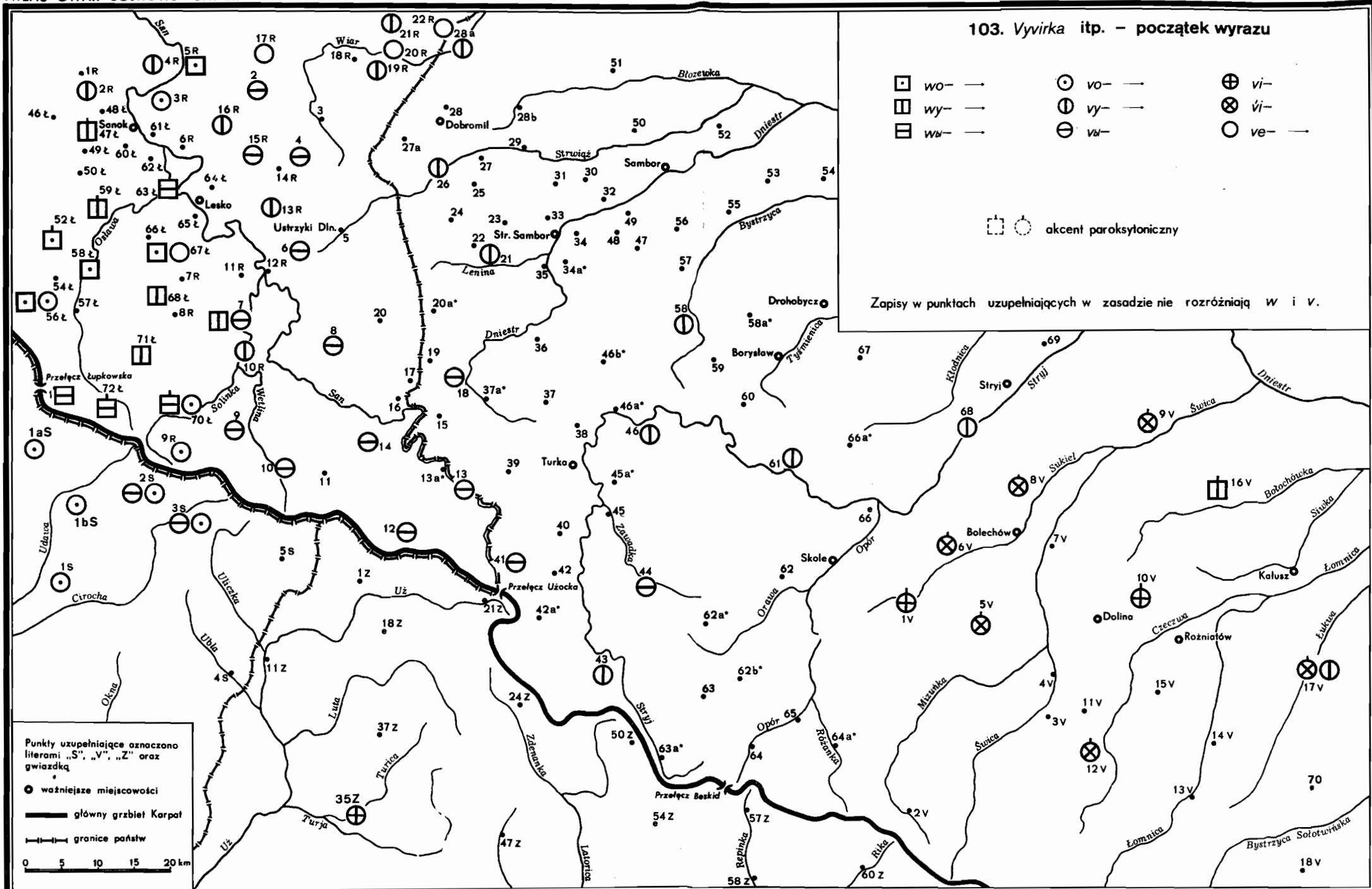
○ —C
○ —'a- ≥ —e-, —é-, —i-
(w drugiej zglosce)

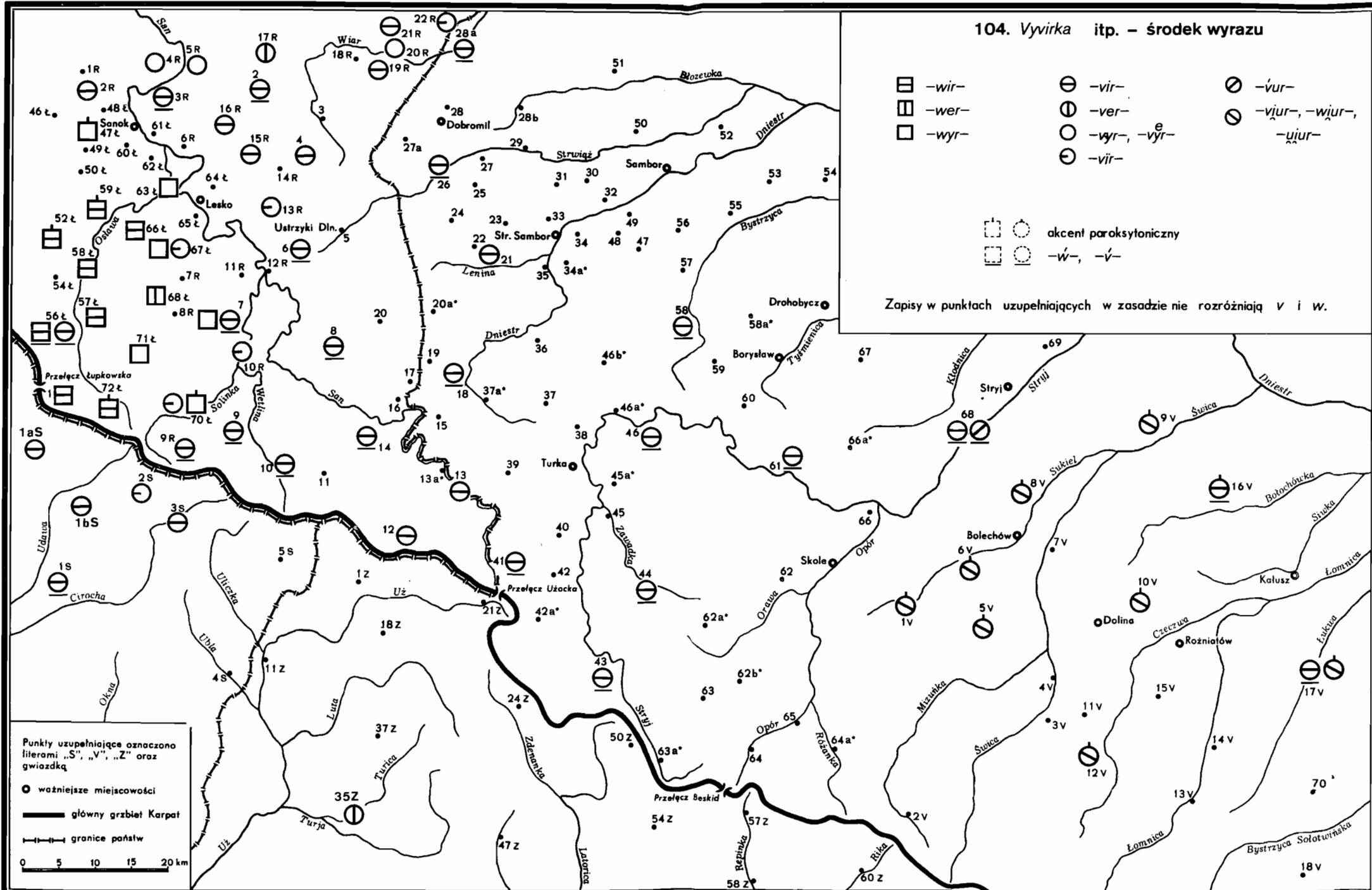

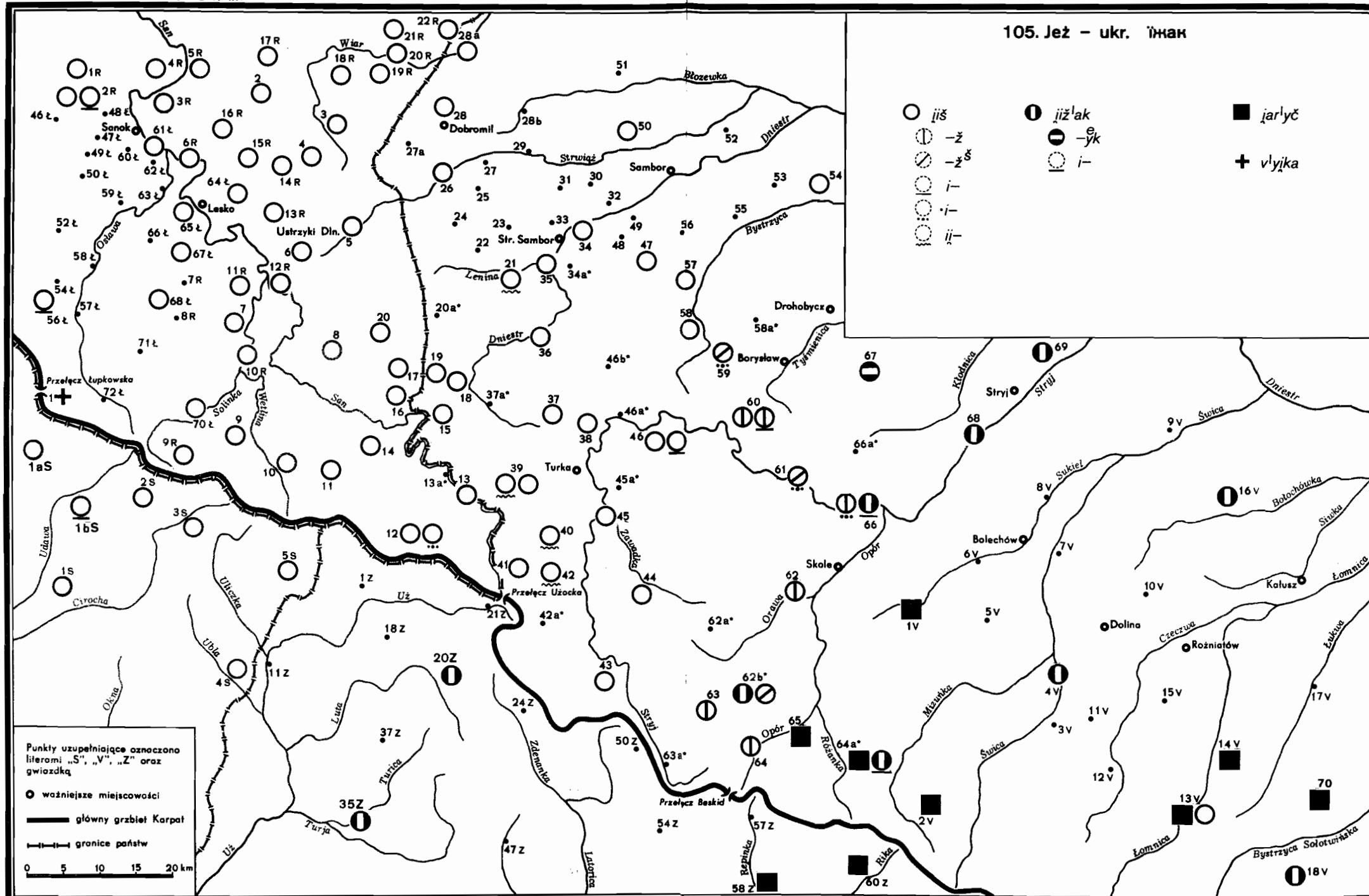

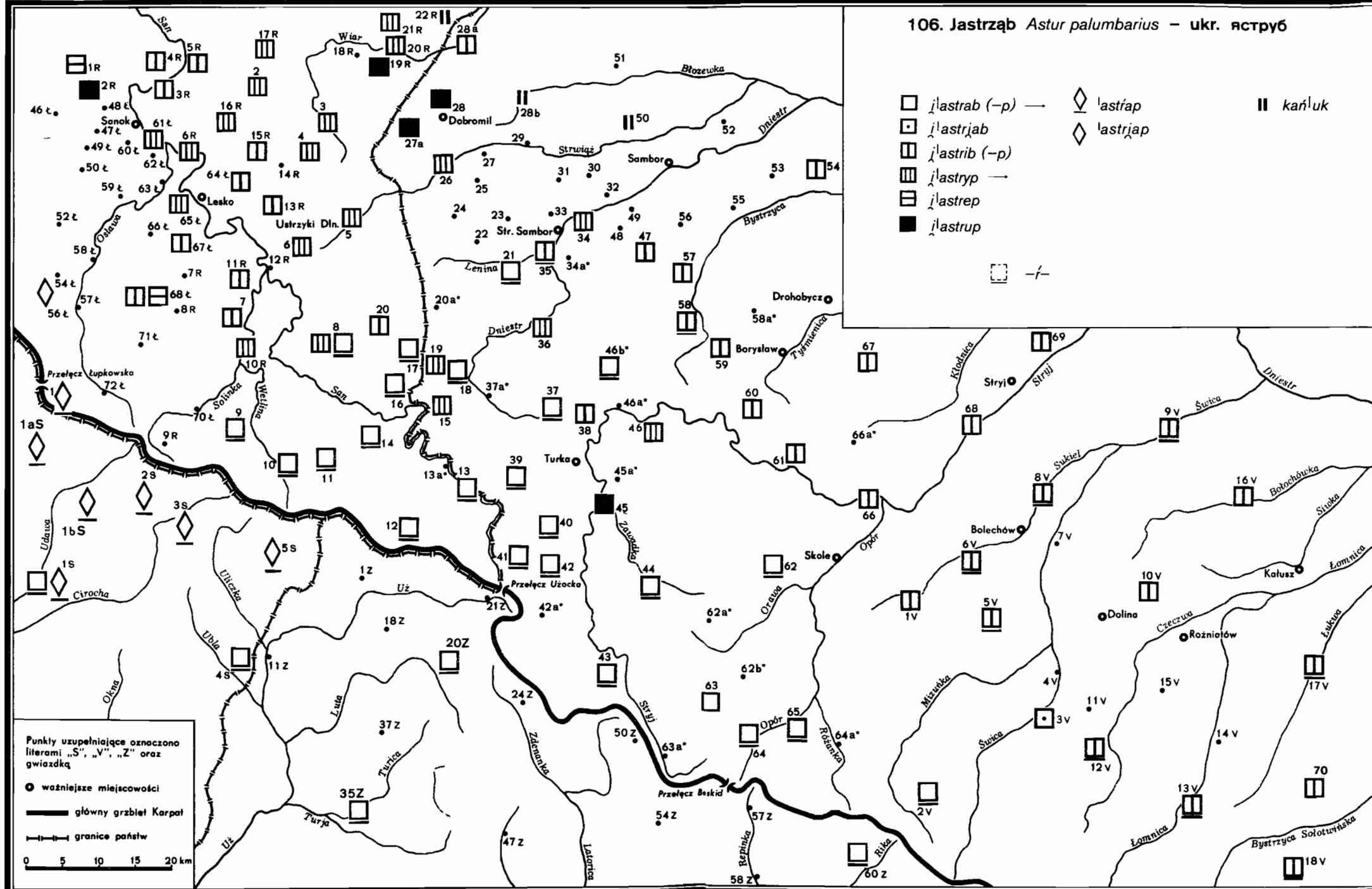
102. Wiewiórka – ukr. білка (вивірка)

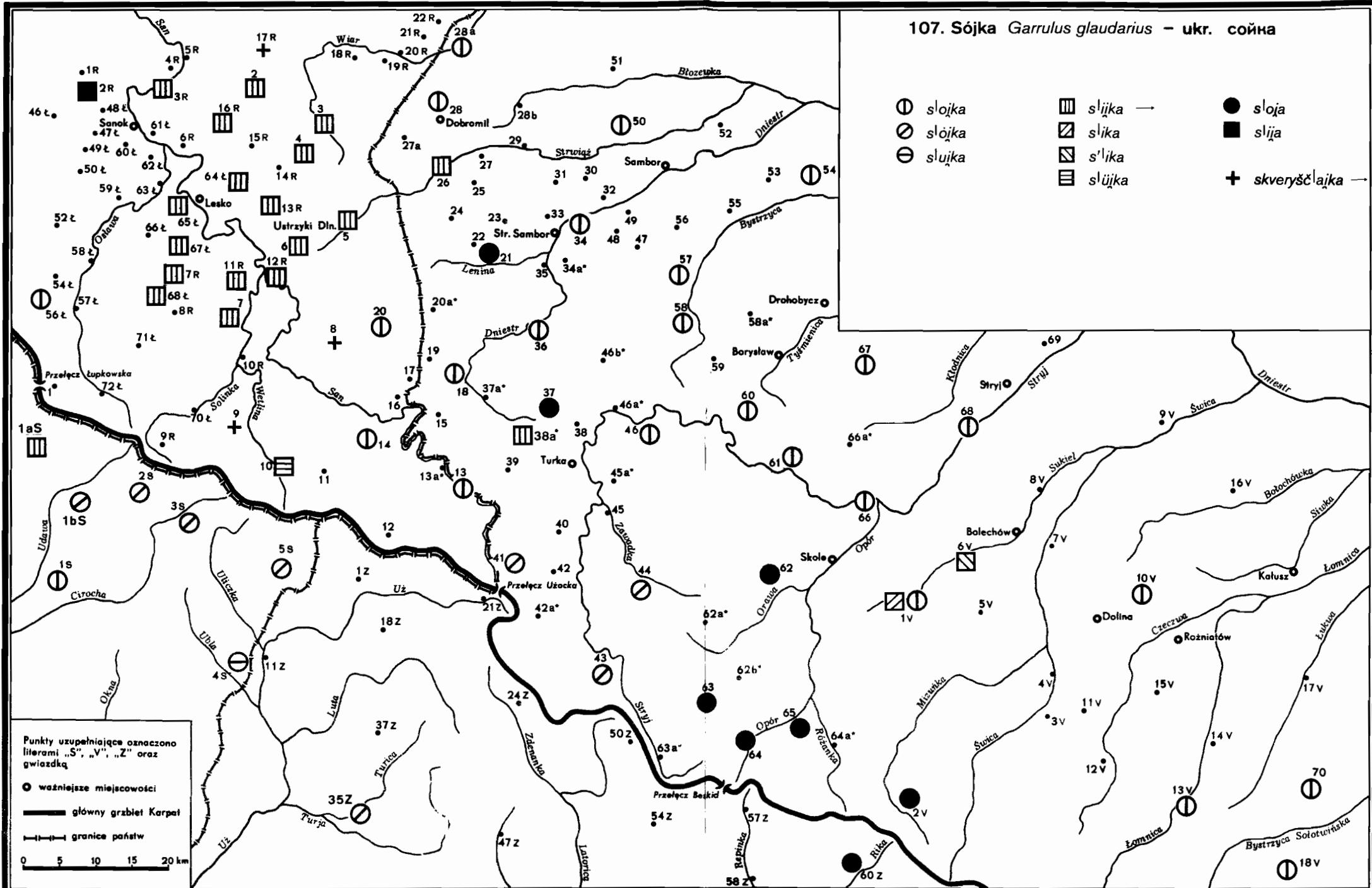
○ vlyvirka itp.	+ čereplária
○ vyv'irka itp.	✗ cublirka (-by-, -bw-)
◇ biliyc'a itp.	★ kost'bir'
◇ biliyčka itp.	▼ kaštblirka (ko-, ky-) itp.
◇ biliyc'a (bil'yčka)	II mlac'a
◇ bilitka itp.	✗ ml'bírka (d'yka) itp.
▲ myc'ka (-bi-)	★ vaščlyríka (-št'bír-)

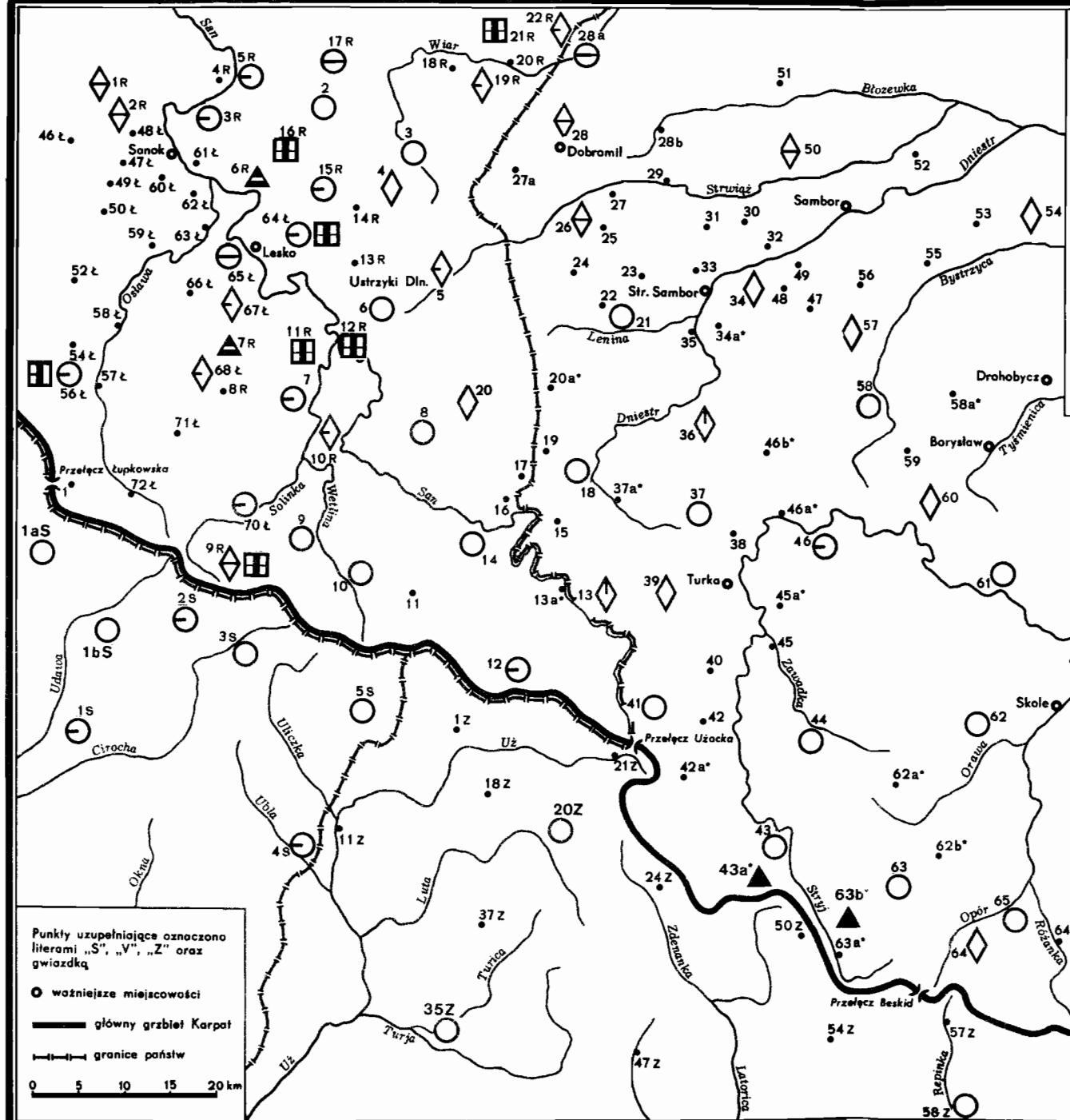

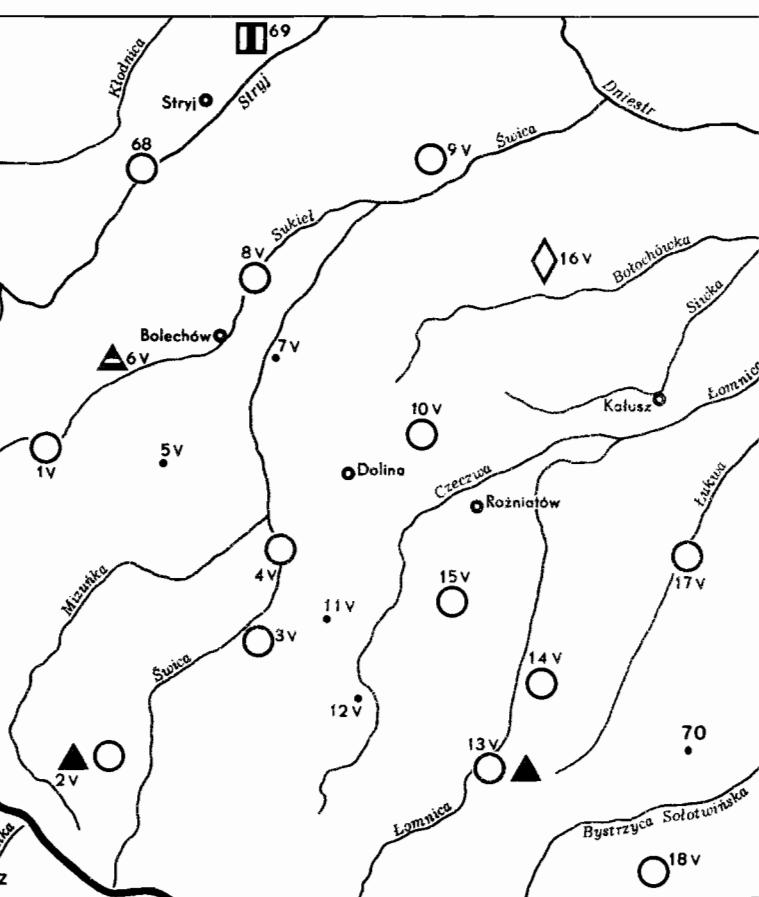

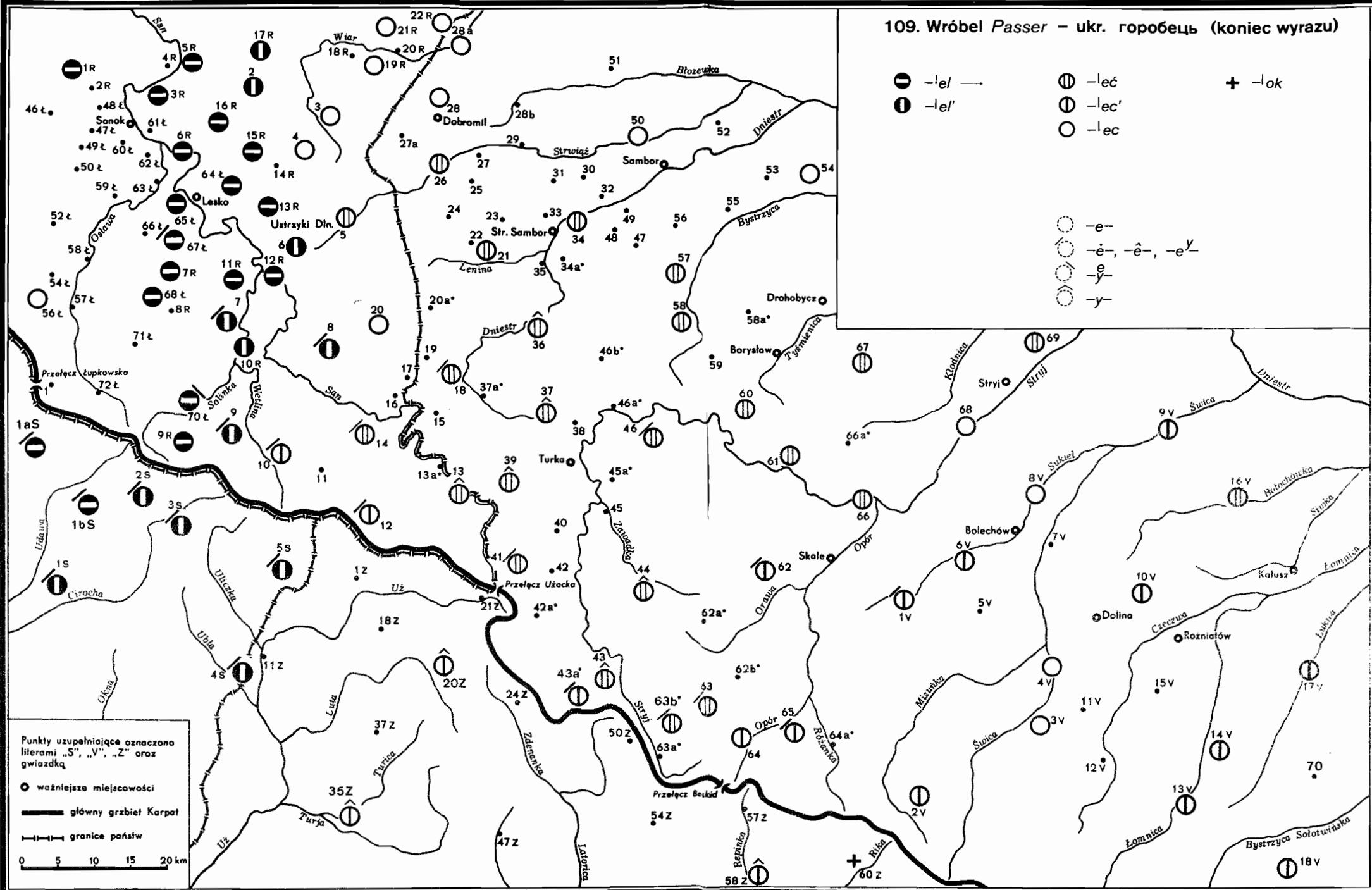

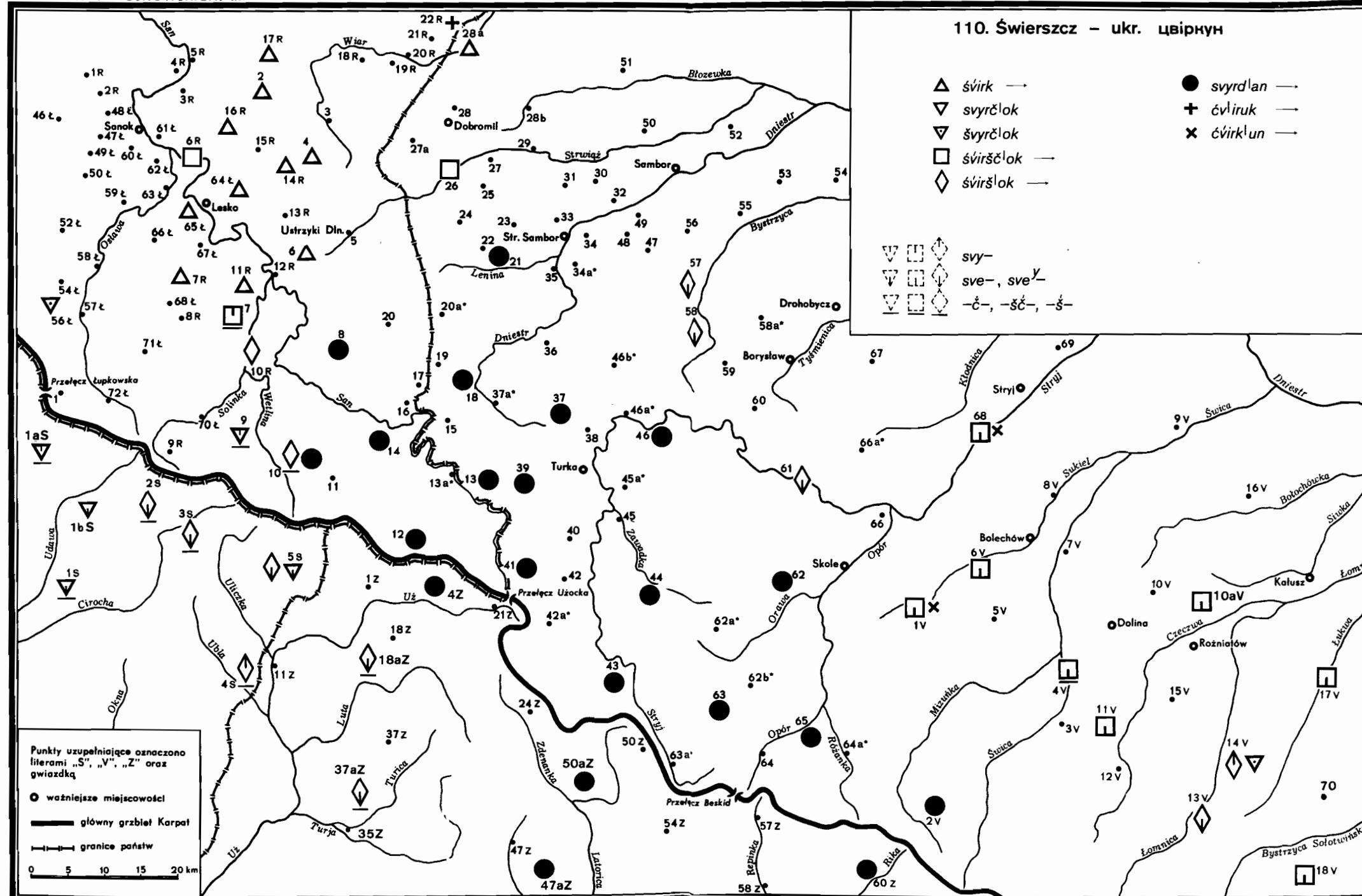
108. Wróbel Passer — ukr. горобець (początek wyrazu)

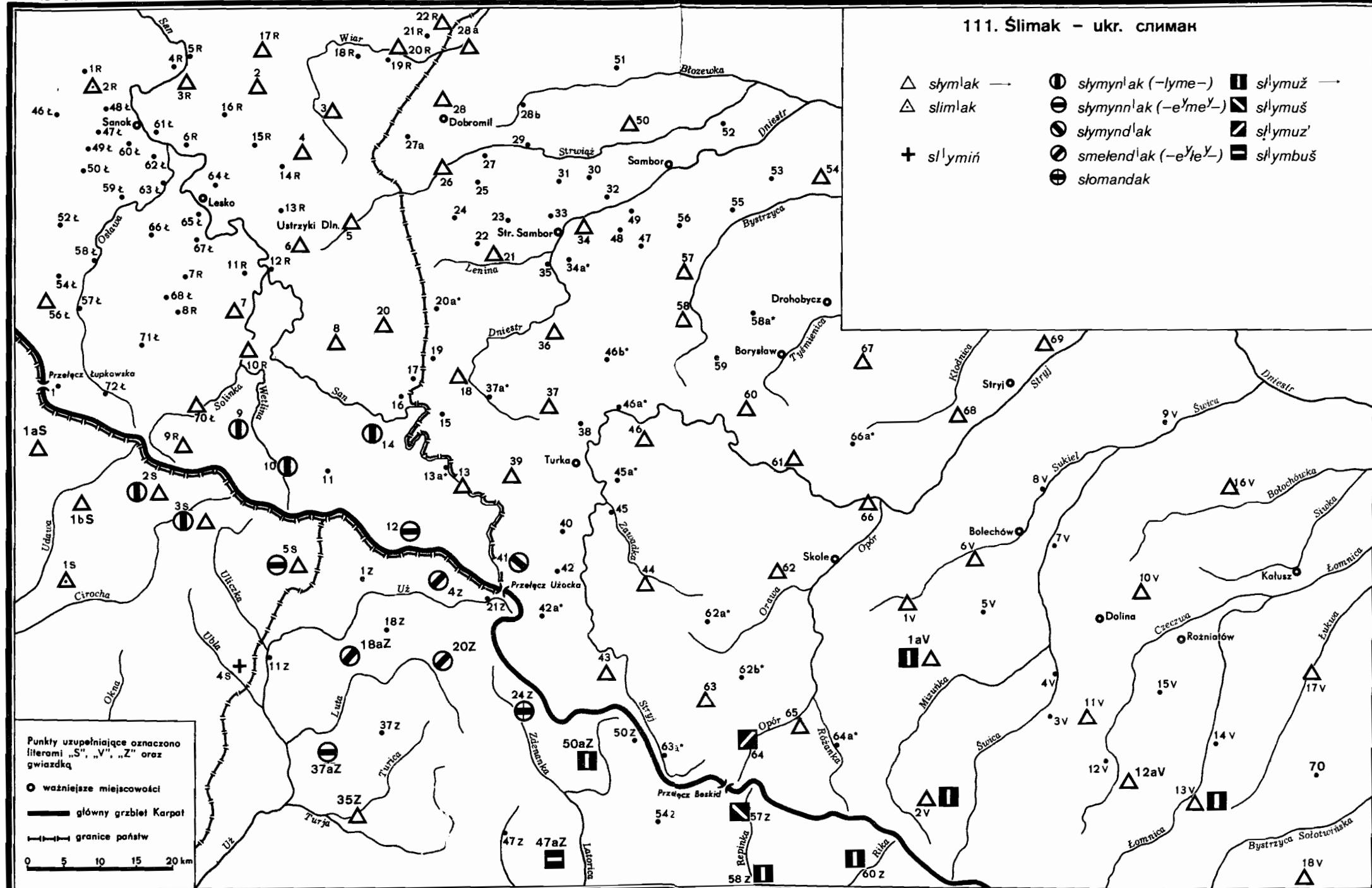
○	vo-	▲	ho-	■	o-
⊖	vó-	△	hu-	◐	ó-
⊖	vu-			◑	u-
◇	wo-				
◇	wó-	→			
◇	wu-	→			
◇	u _r -, u _r -				

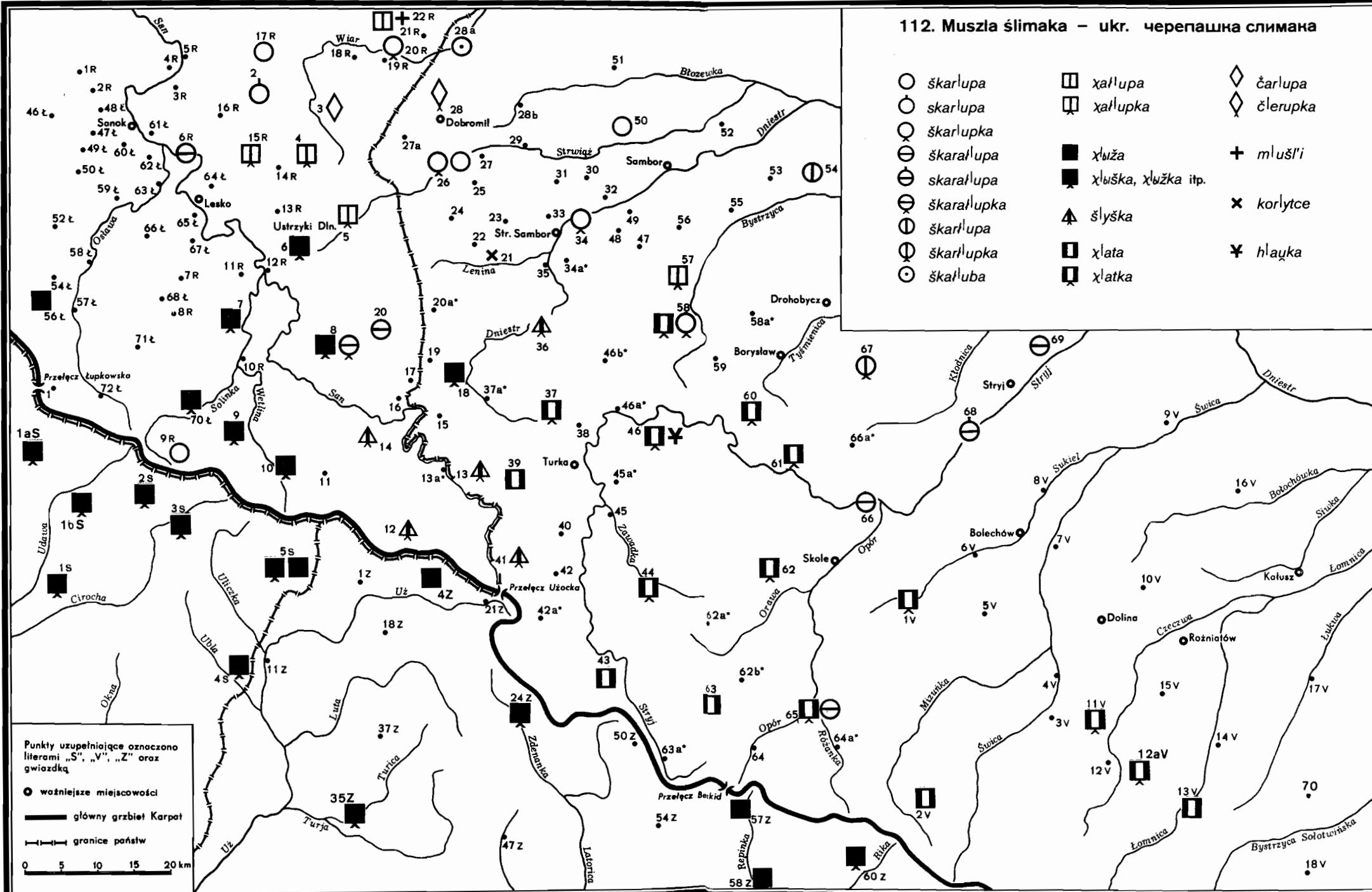
Zapisy w punktach uzupełniających w zasadzie nie rozróżniają V i W.

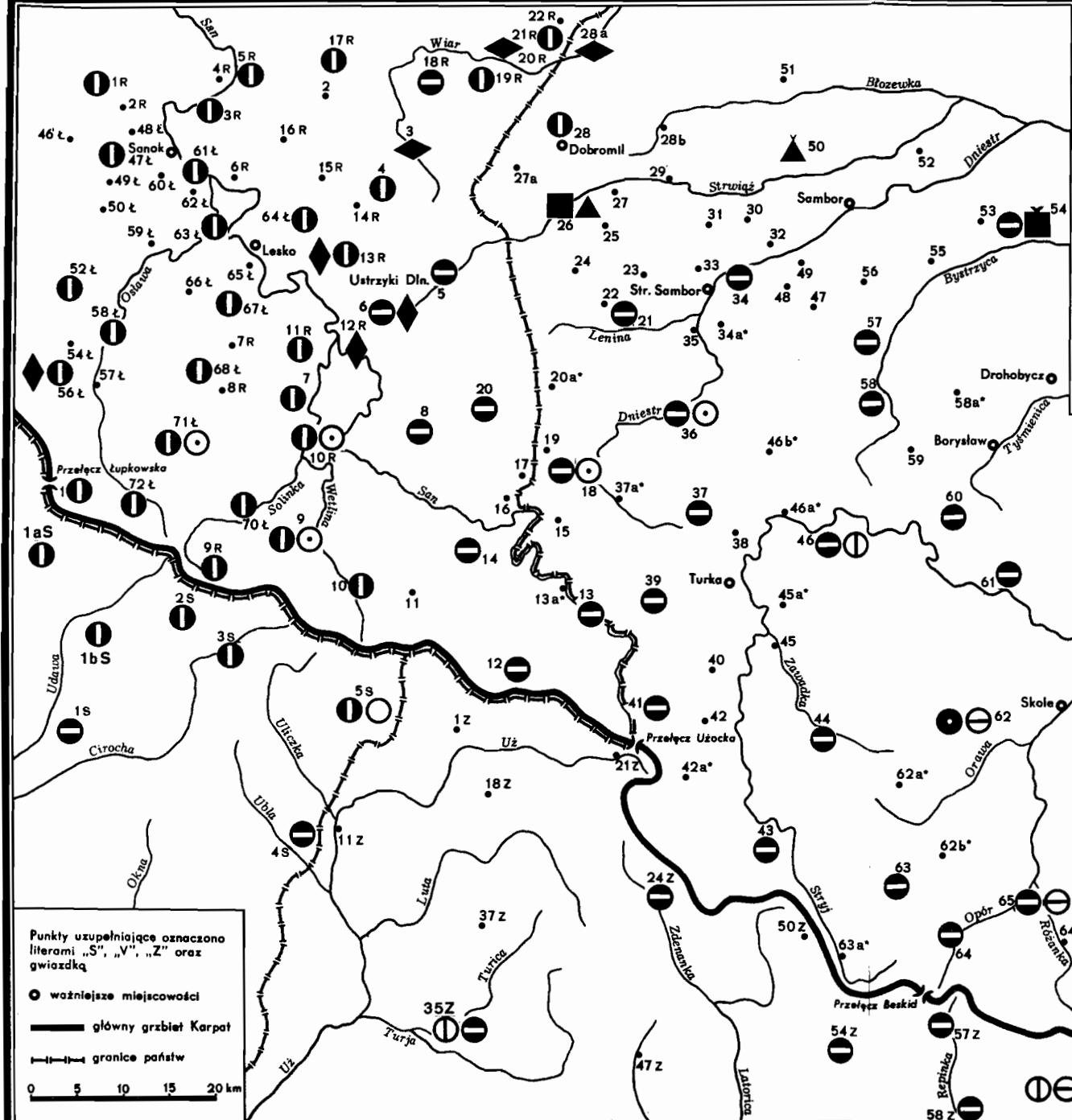

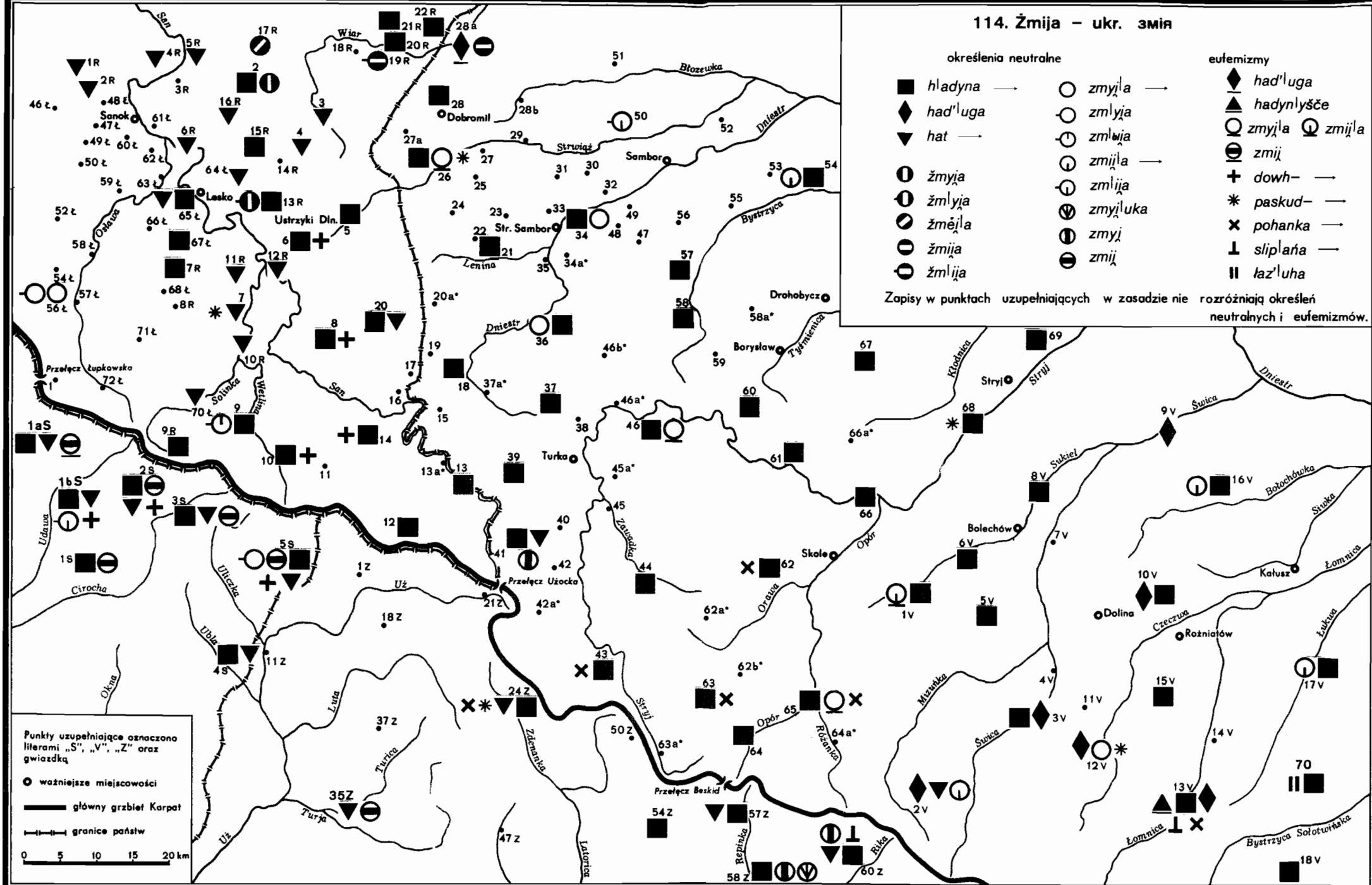

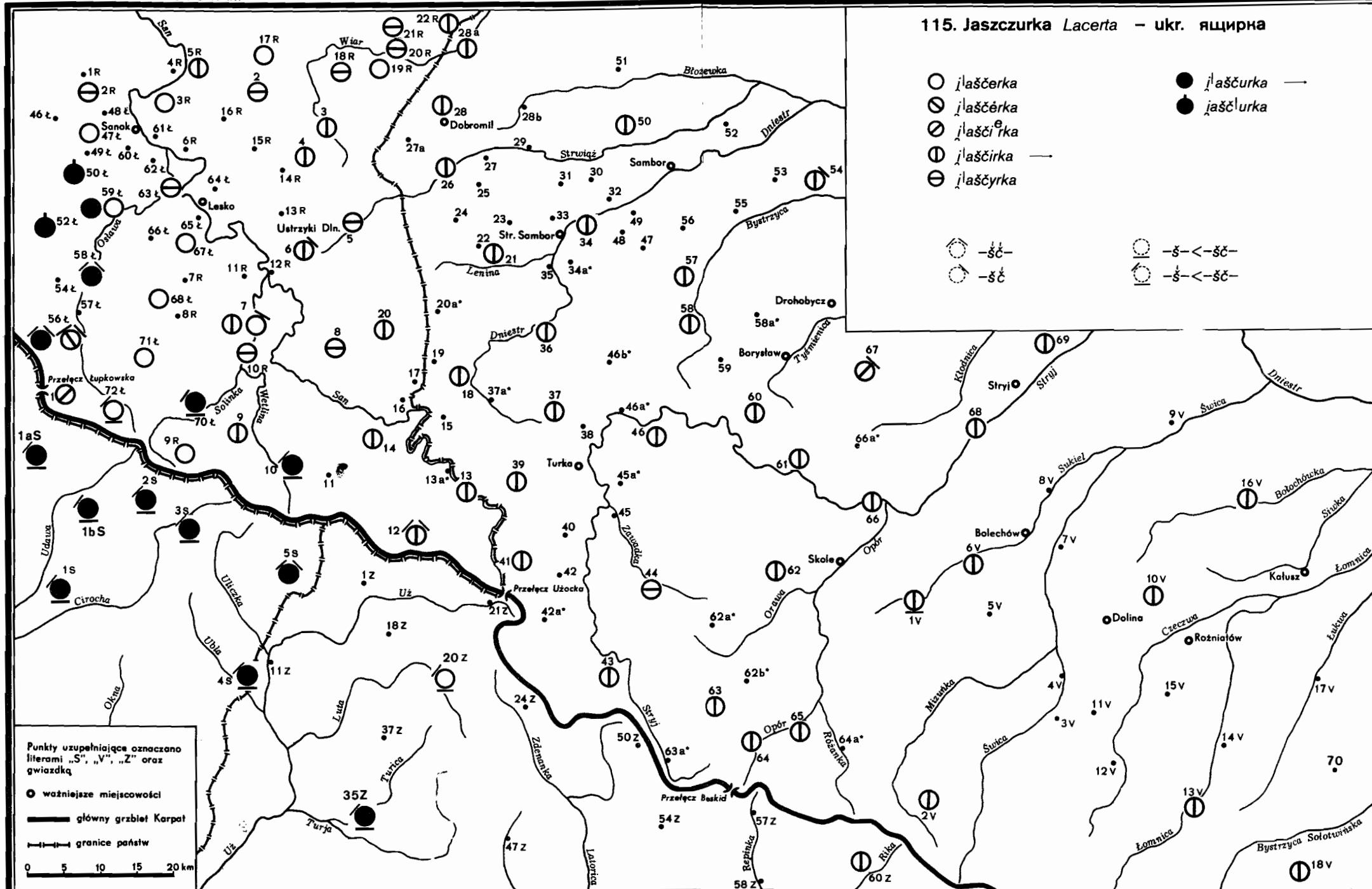

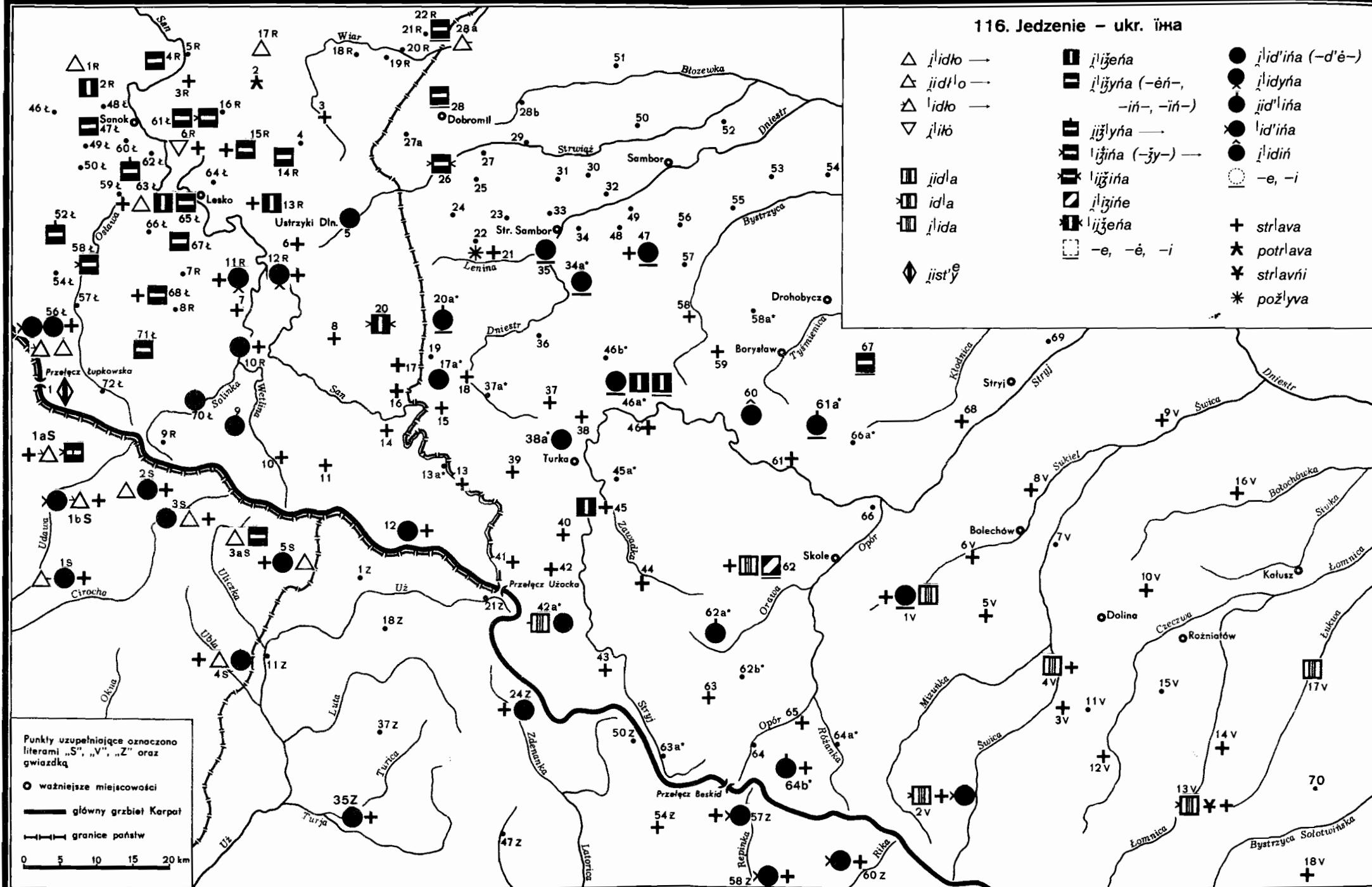

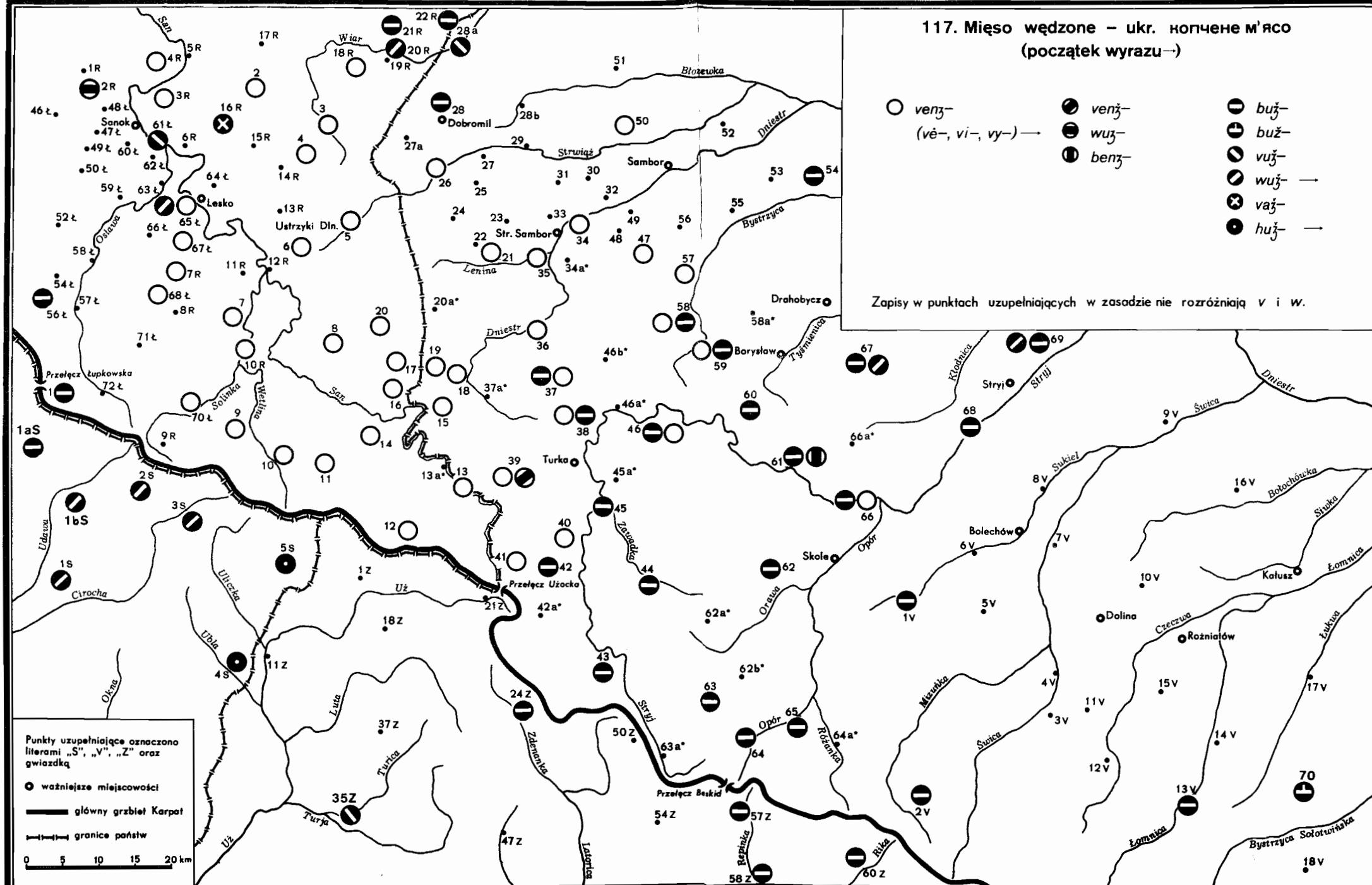
113. Padalec *Anguis fragilis* — ukr. веретільниця

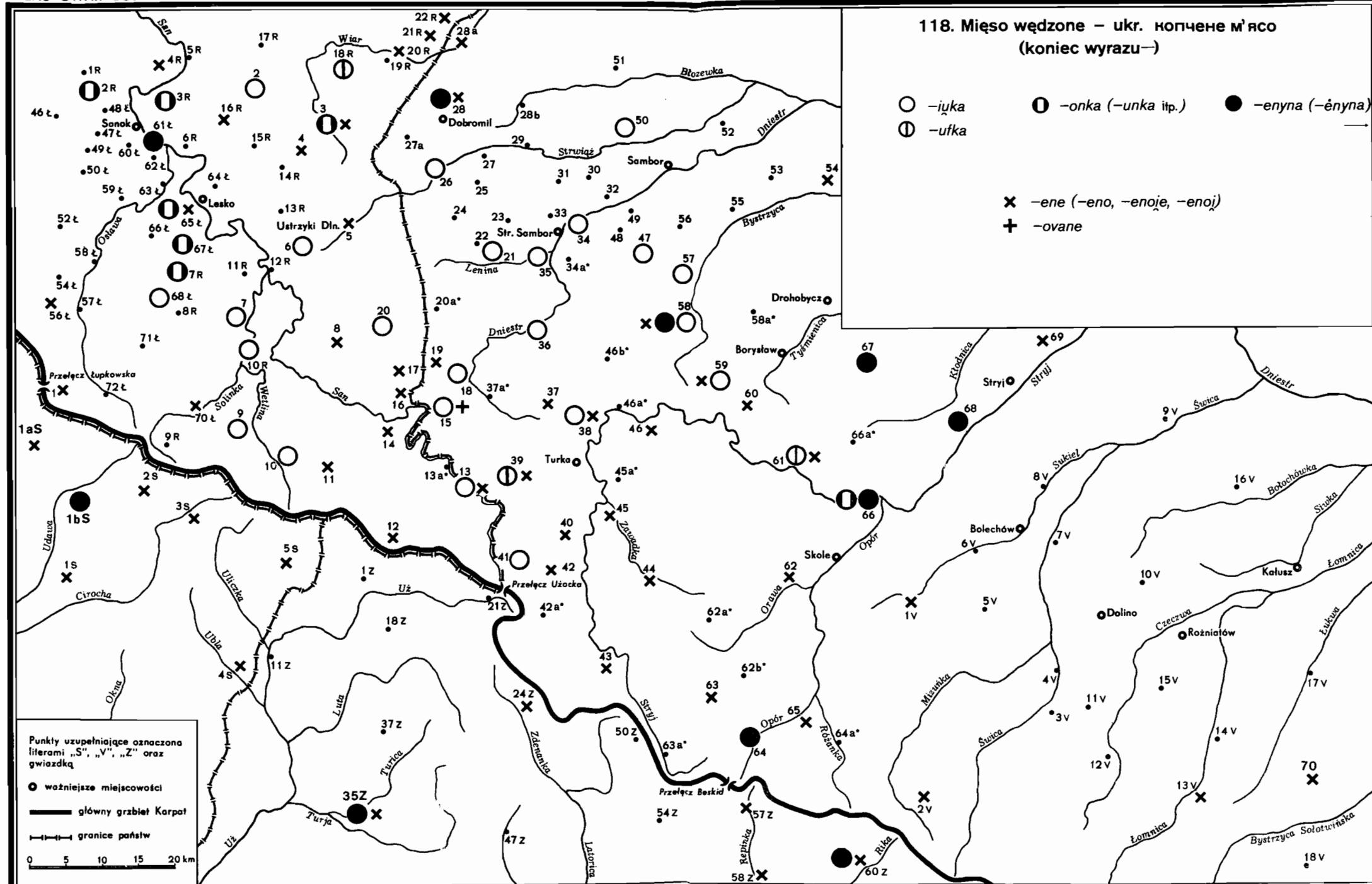
● 'verten'nik'	▲ pladynyk	○ s'lipla
● 'verten'nica	▲ pladalnyk	○ s'liplak
● veret'uha	◆ pladałec	○ s'liplańca
	◆ pladanec	○ s'liplačka
	■ padyn'ya	■ sl'iplačka
	■ padalnyći	■ čerten'yi (čett'en'yi) had

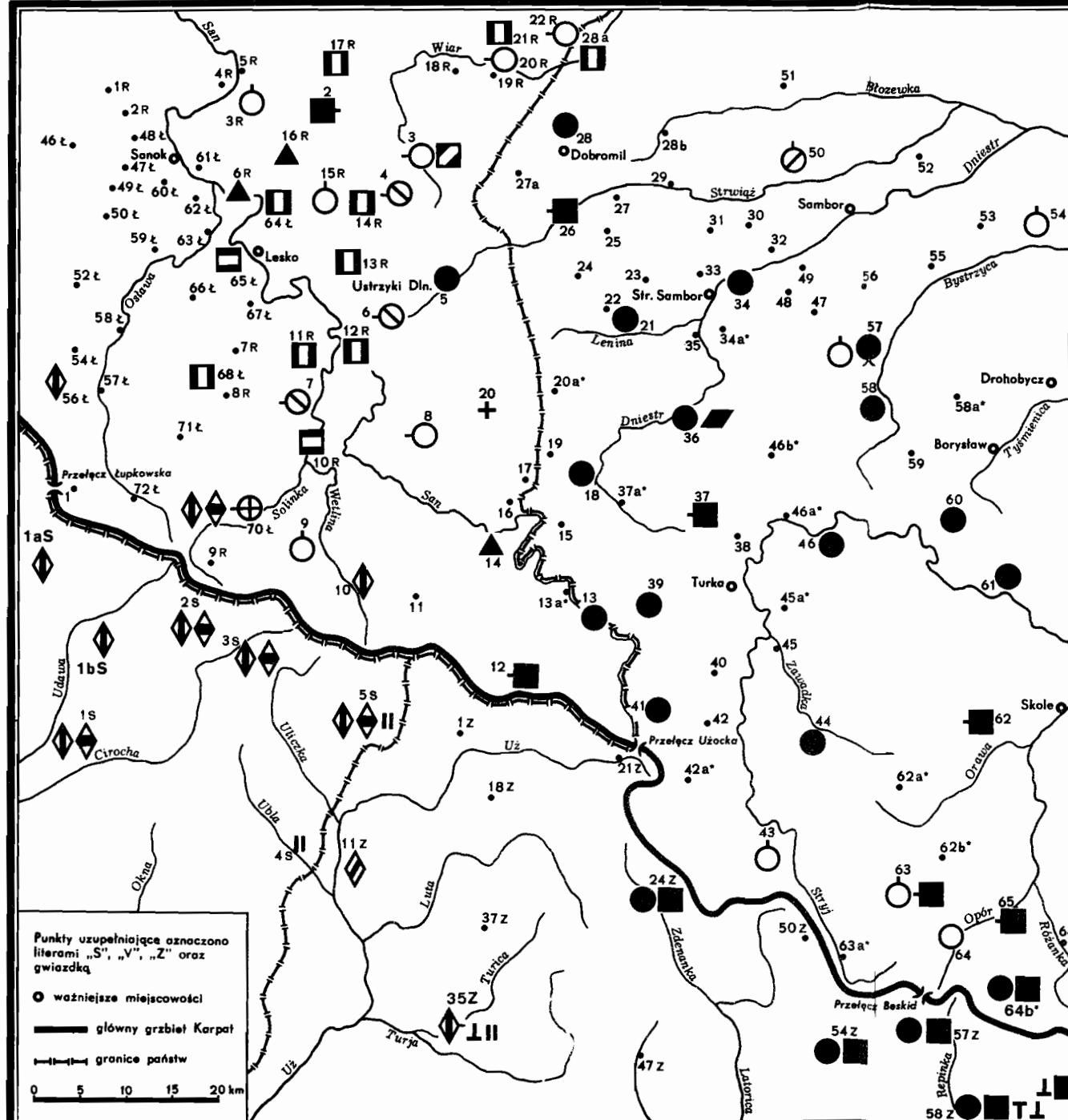

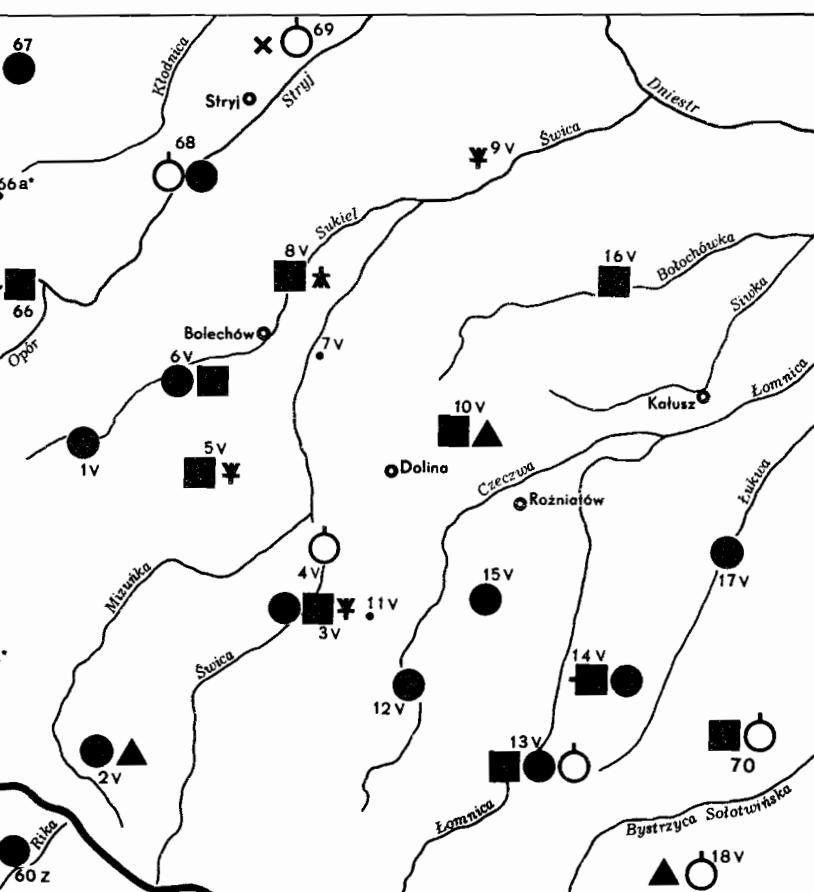

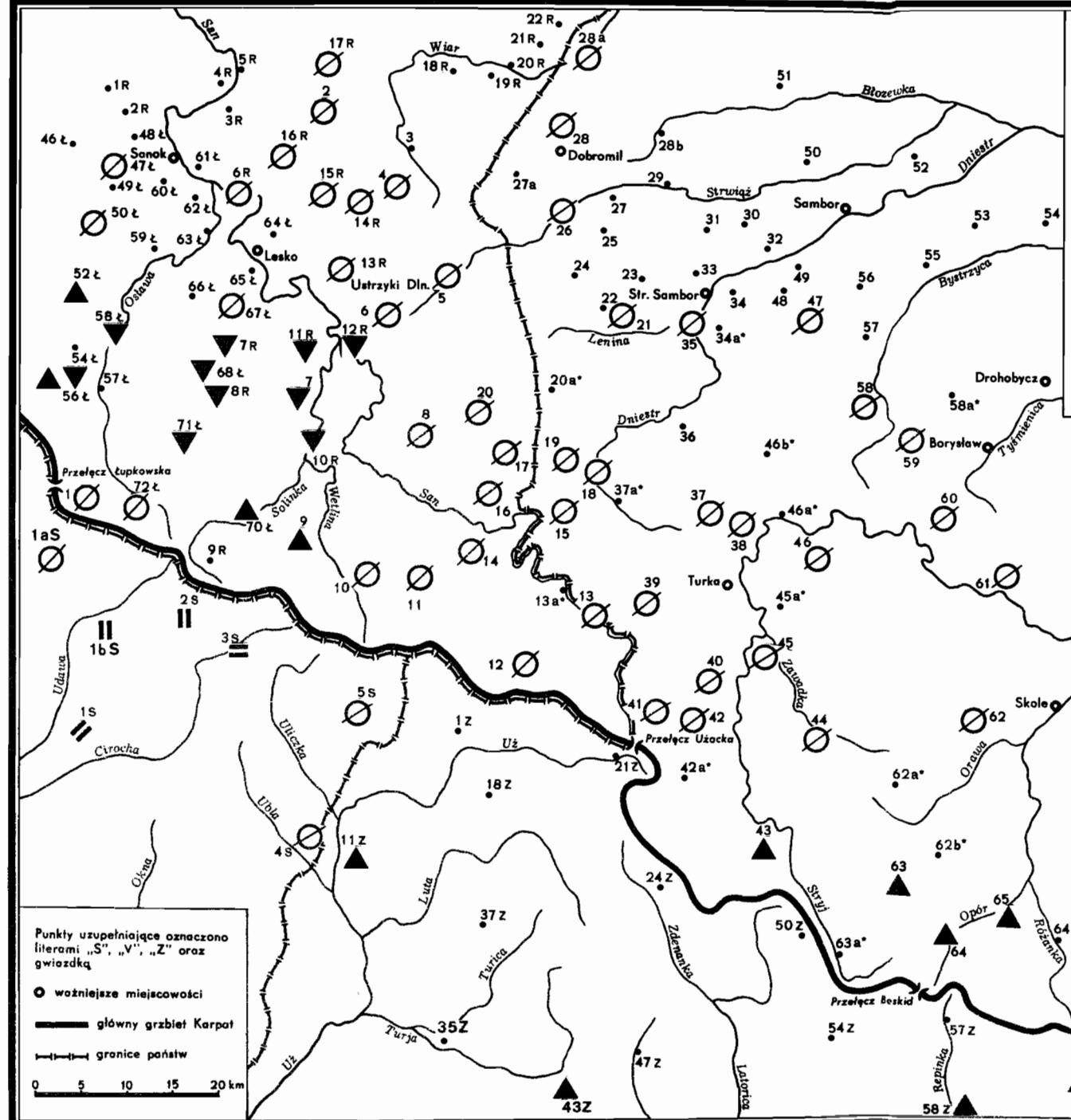

119. Kromka chleba – ukr. кусок хліба

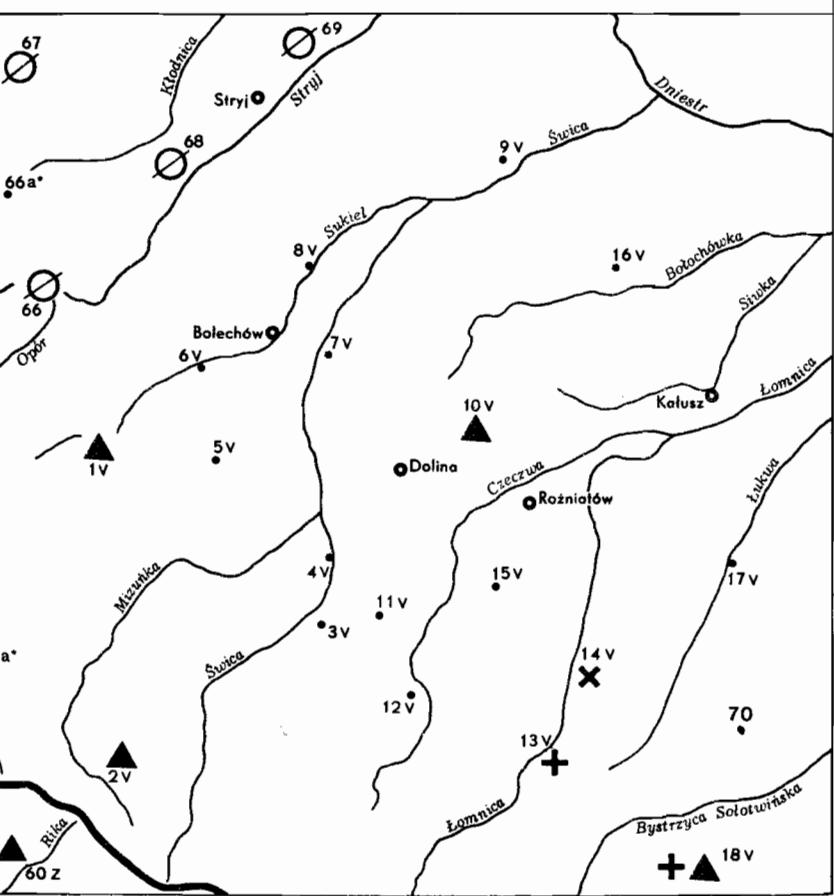
● kłusnyk	○ kawałok(-w-)	■ krimka	+	krixtla
● kusnyčok	○ kavałok —	■ krlomka(-ò-)	×	kryxtla
▲ kusłok	○ kawałok	■ kriňka		
■ kusleń	○ kawaločok			
■ klusyrí	○ kavaľčyk			
■ kuseń (-e ^v ń)	○ kavalča			
■ kušňatko				
	◆ flalat		+	blajda
	◆ flalatok —		×	bajdynka
	◆ falatok			(-jyk-
	◆ flalatča			darab
			T	okrluč
			II	sklypka —

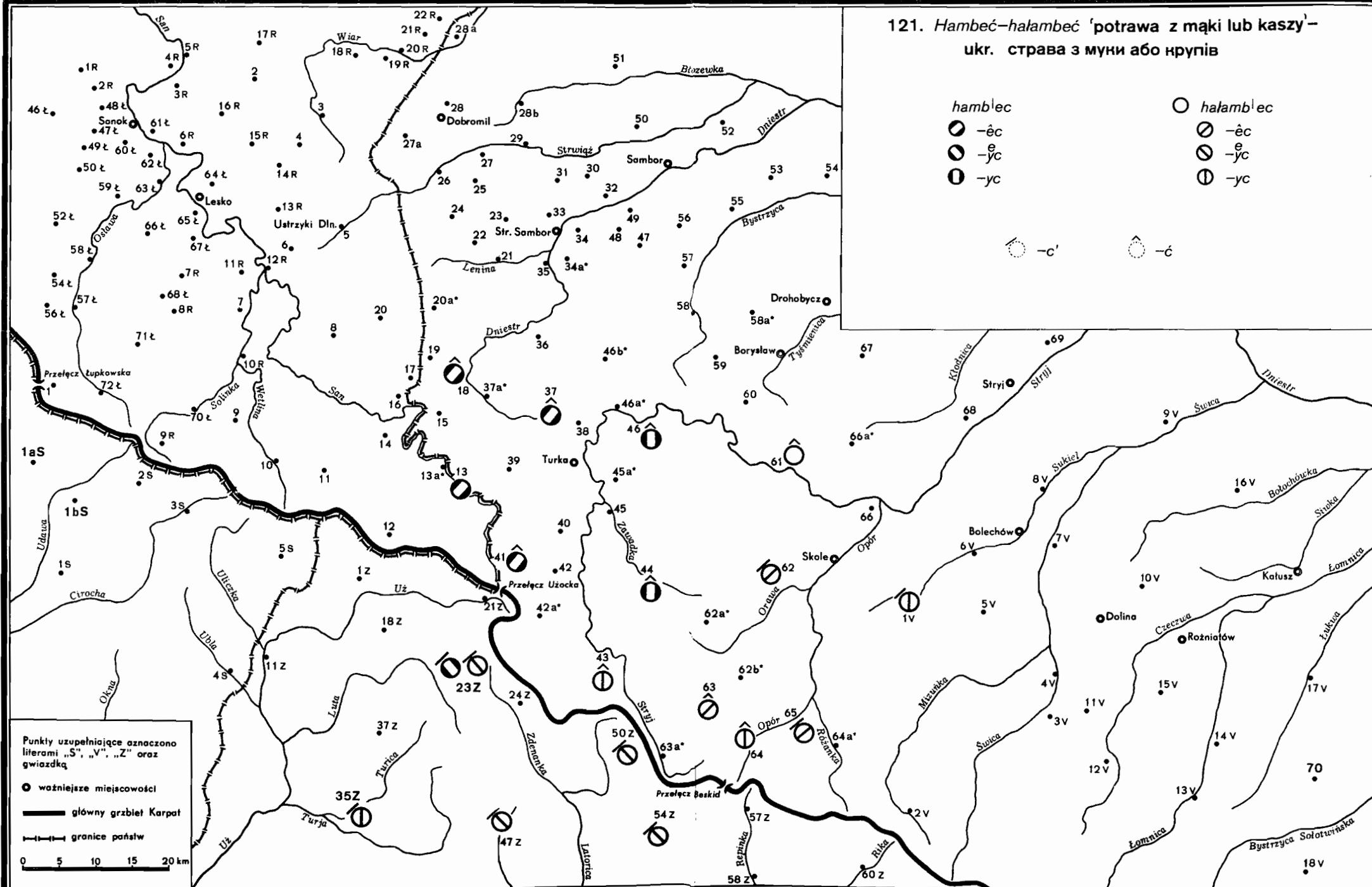

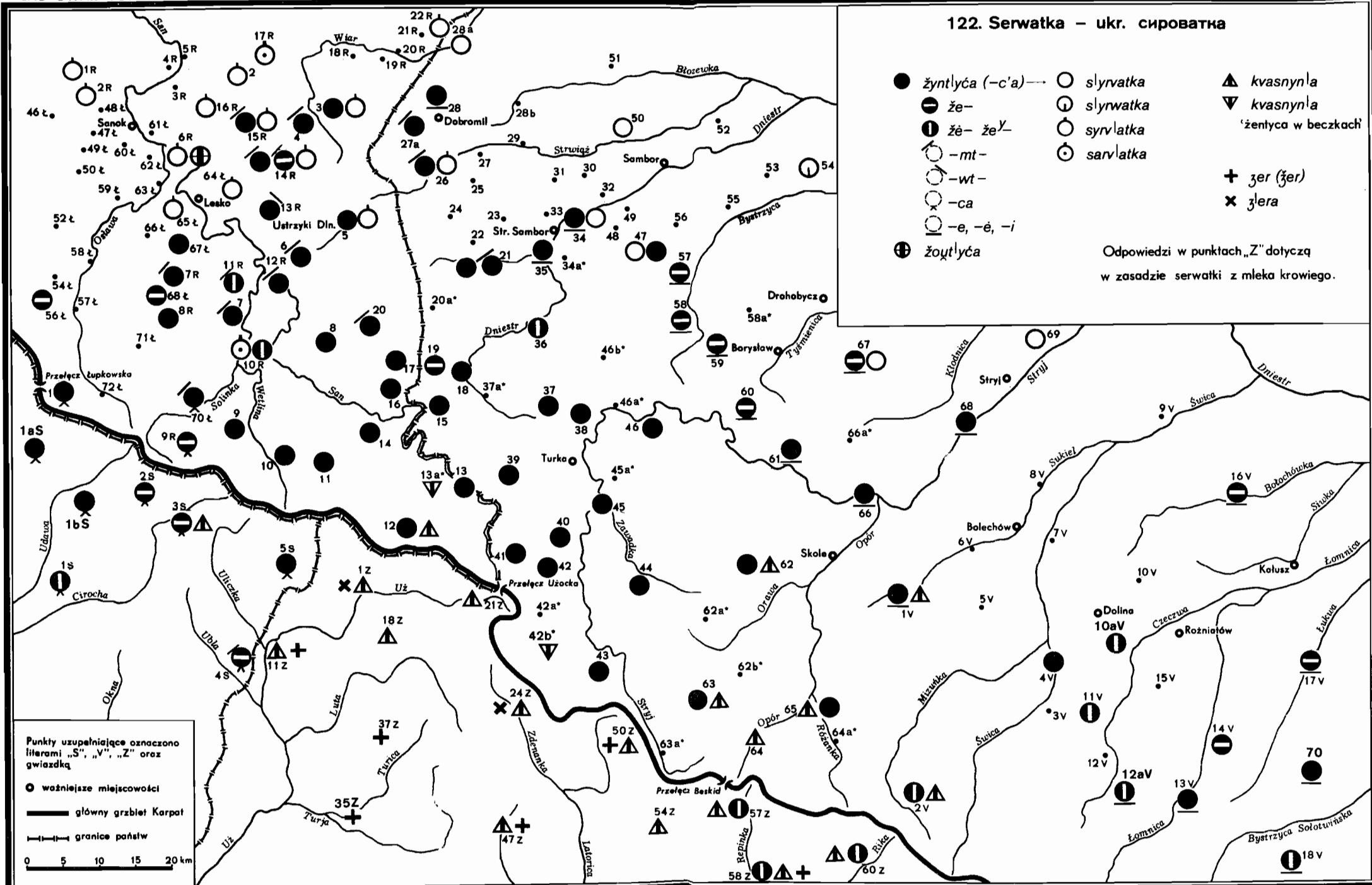

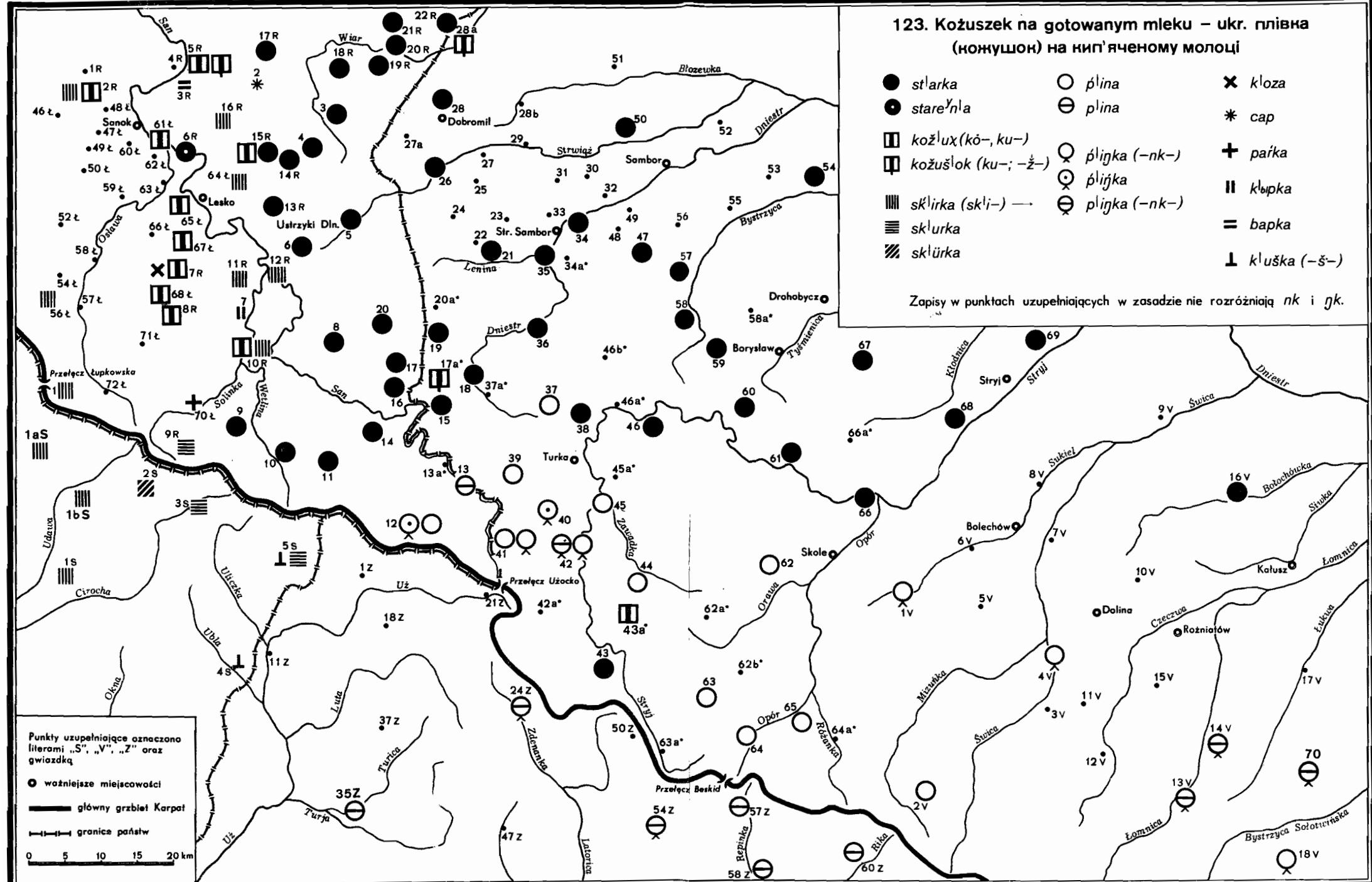
120. Meryńda 'jedzenie dawane na drogę lub (pasterzowi) w pole' – ukr. харчі на дорогу або (чабанові) у поле

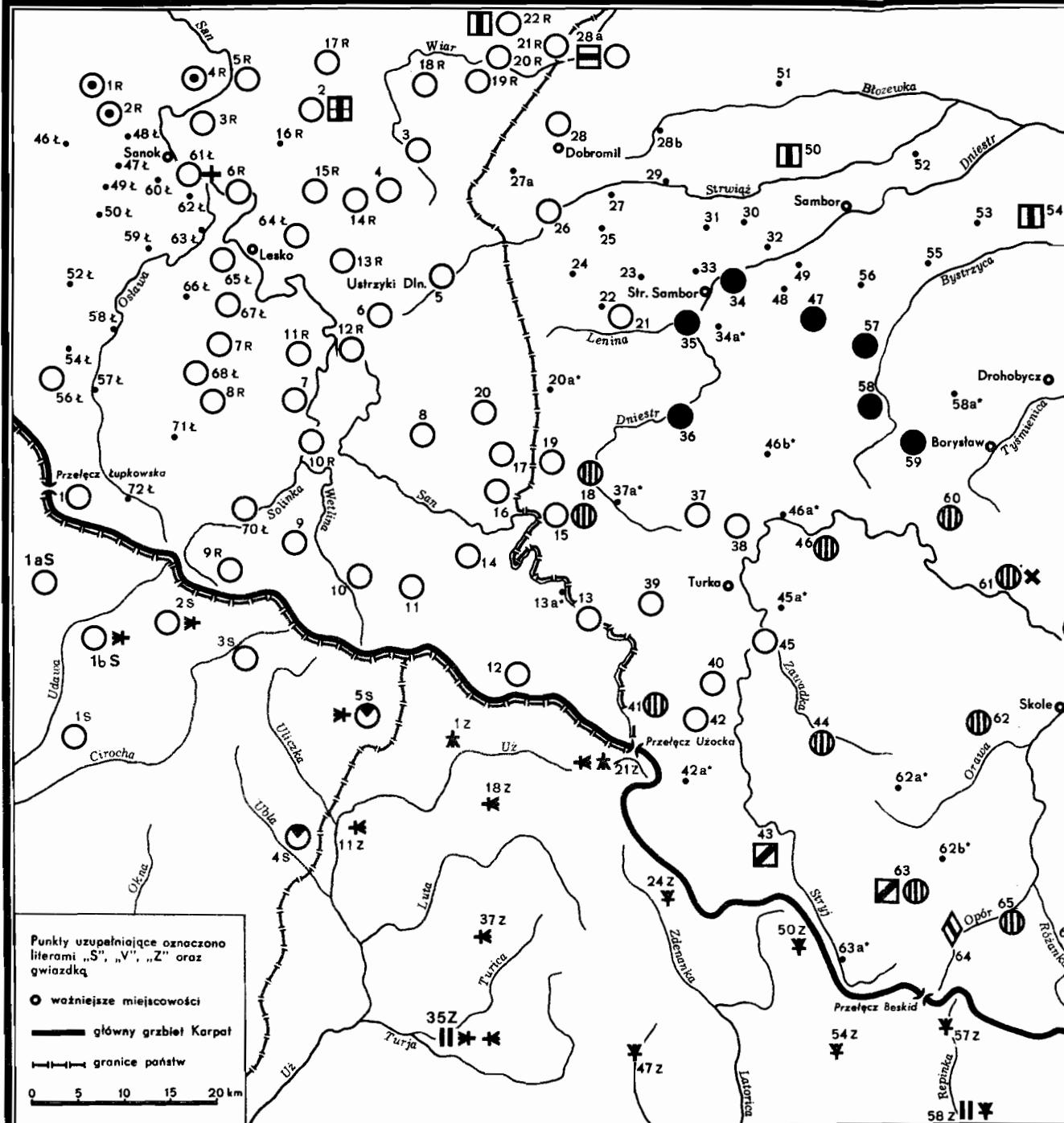
- ▲ inne znaczenia
- ▲ merlynd'a —→
- ▼ marlynd'a —→
- II merynd'lačka —→
- = merynd'lalka —→
- // merynd'lalčka —→
- wyraz nieznany

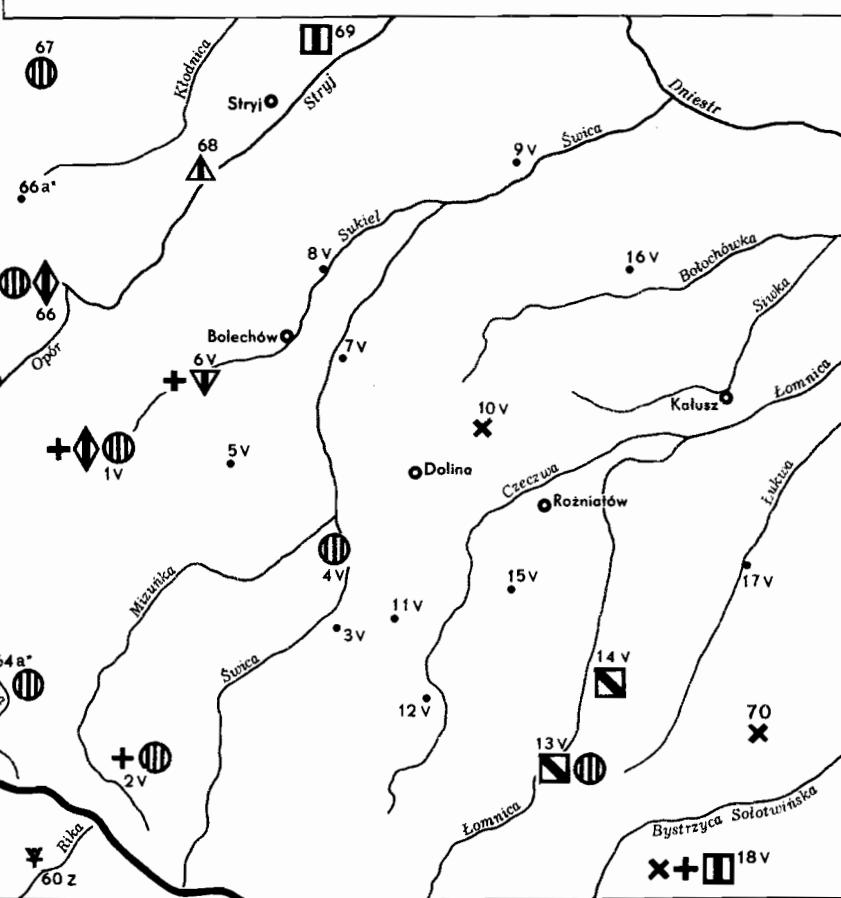

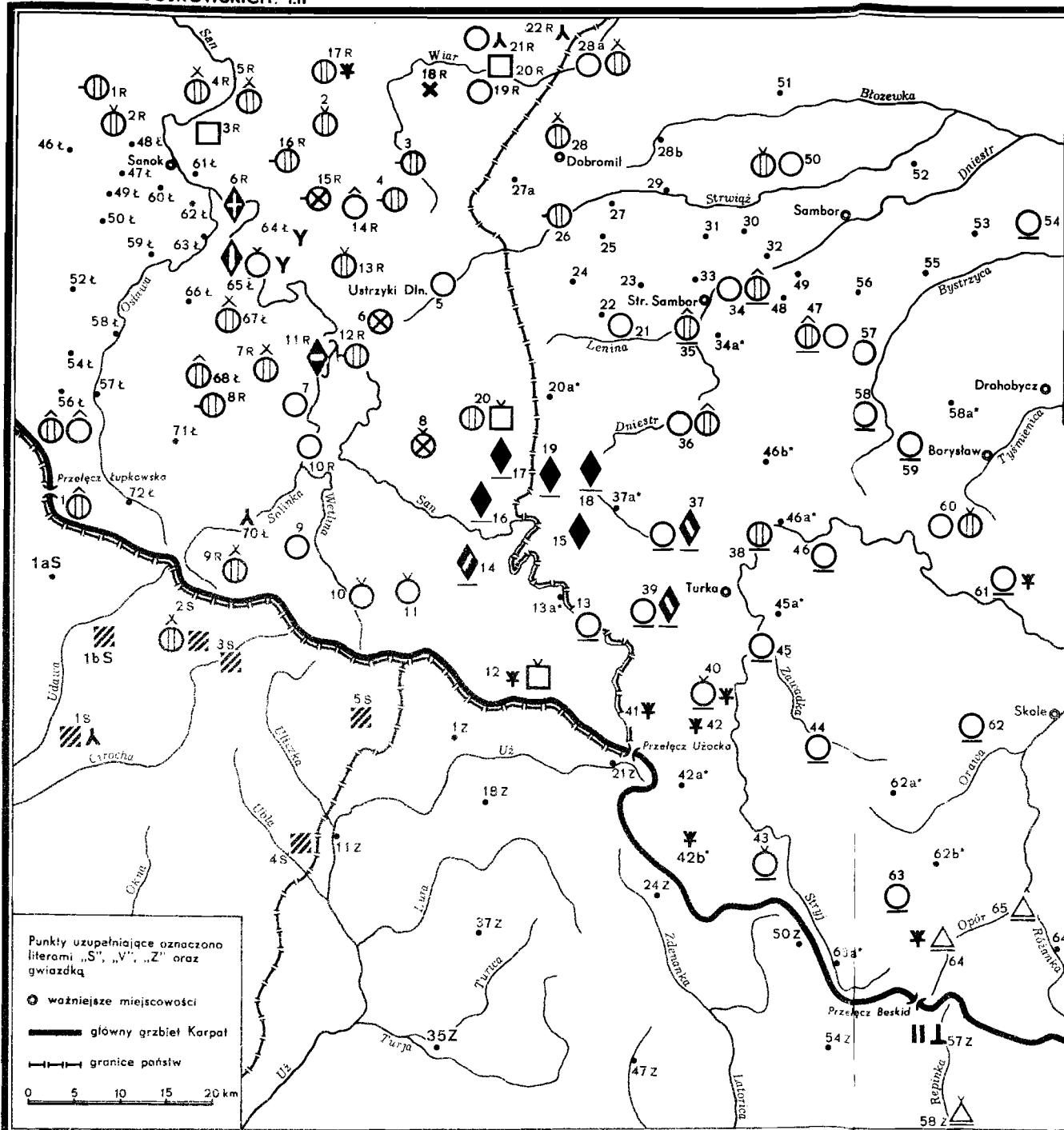

124. Mięso w galarecie – ukr. холодець

○ studen'yna —	□ dryhl'i pl —	★ kočlóra
● studen'atyna	■ zdrahl'i pl	(kočlóra)
○ studylyna —	■ dryh'el	▲ kočatlyna
● studen'yca —	■ dryhl'atyna	◆ koče'ylatyna itp.
○ studen'eć —	■ dryhlečka	◆ kočanlyna
+ xołod'ec (-c')	▽ dryhal'ec'	
×	▲ drehonlec	
II hyšk'y —	◆ dryžlynec'	
II kl'agan'yc'	◊ dryžlačka	

Zapisy w punktach uzupełniających w zasadzie nie rozróżniają / i /'.

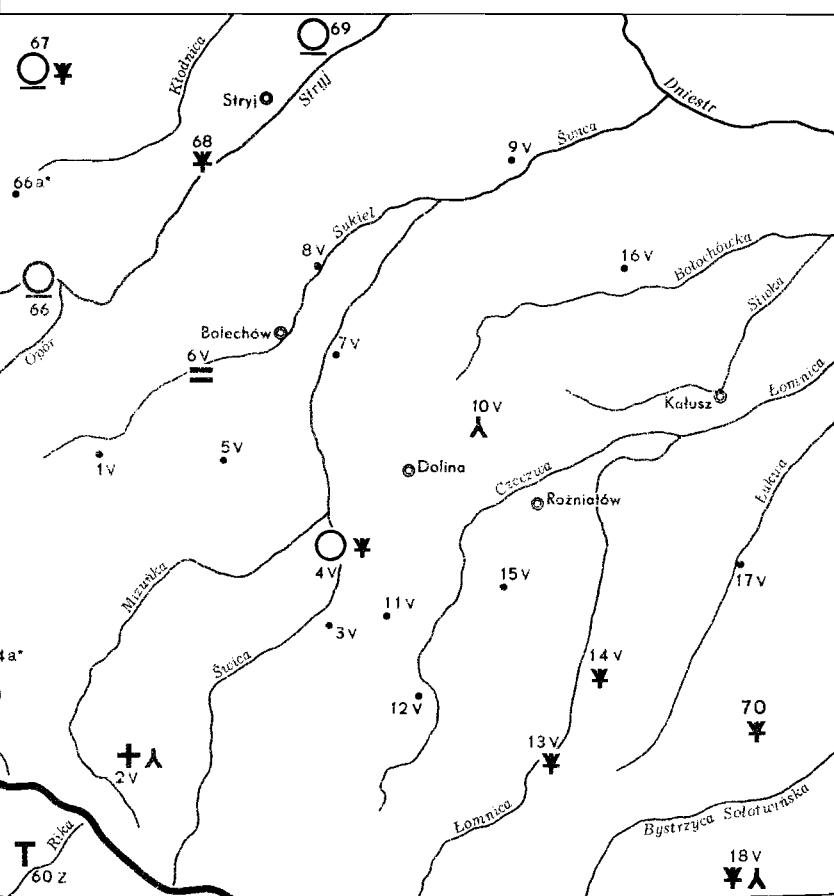

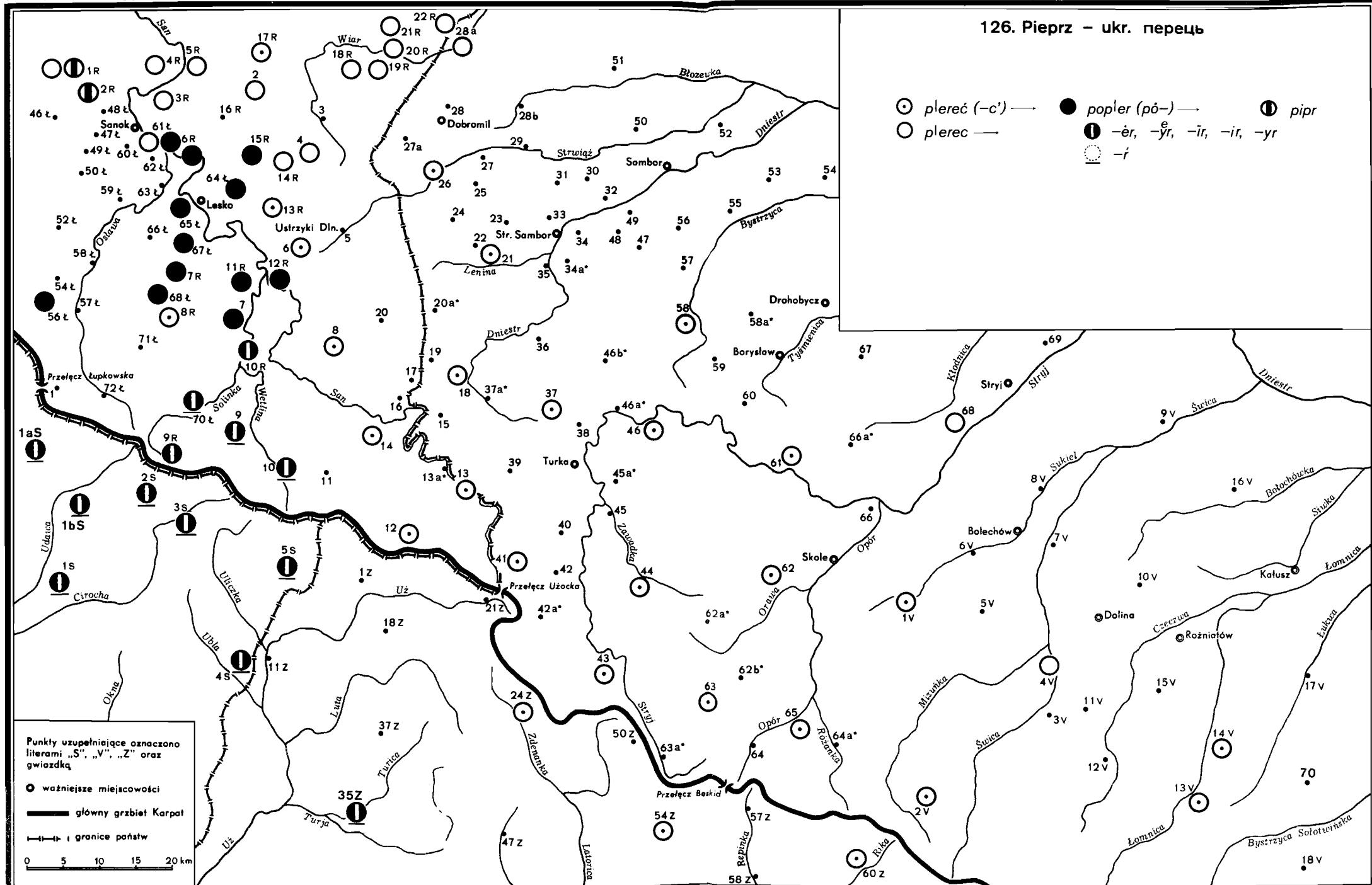

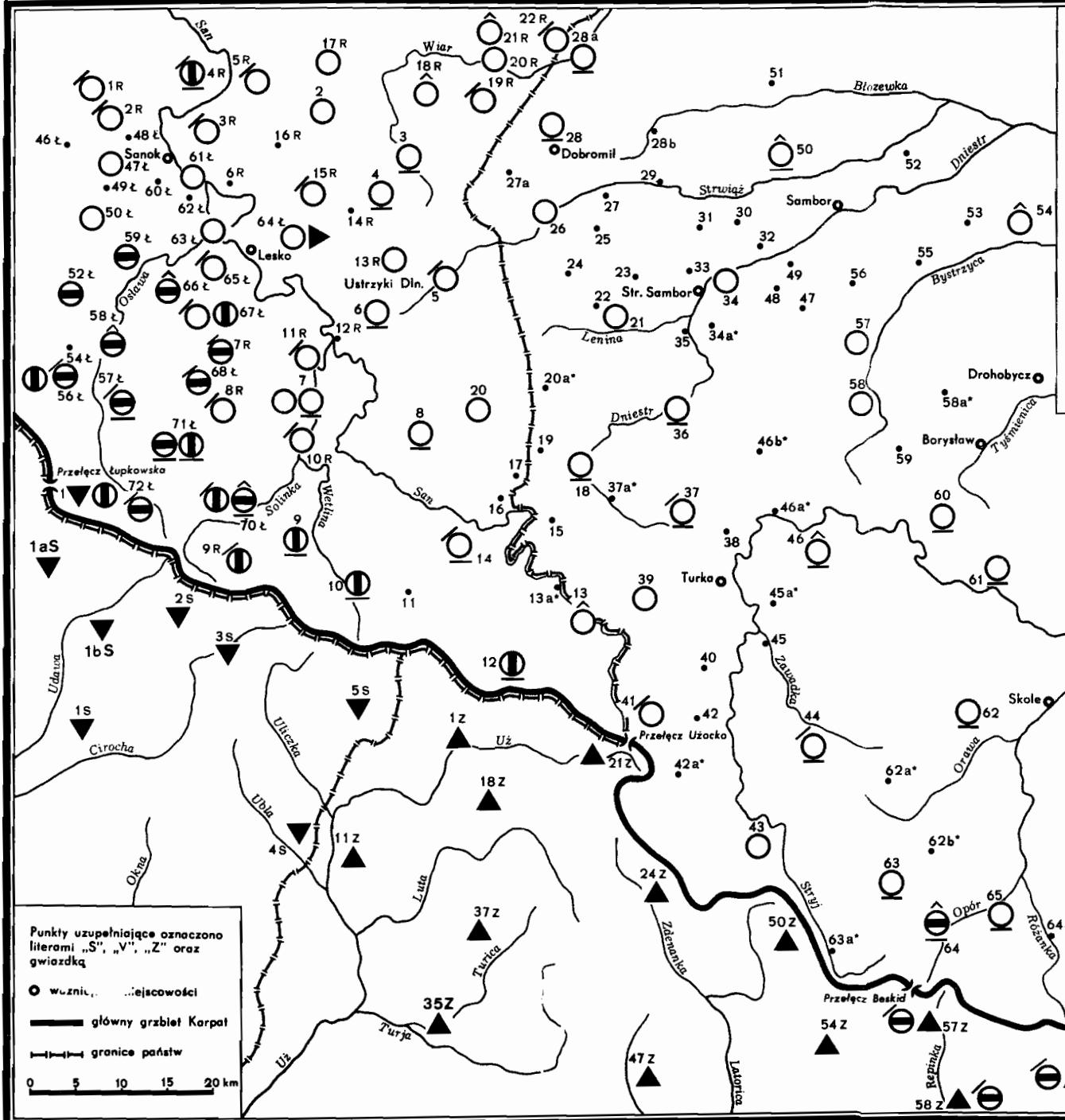
125. Bryła soli – ukr. топка (гурман) соли

○ tlopka	○ stoploka	◆ koblokk	* hurmilan (-lon)
○ toplok	○ stoplok	◆ koublokk	■ klamiń sloły
○ tlopok (-ók, -uk)		◆ kóbłec	└ drobova sil
✖ toblok		◆ klobyk	T drobllok
✖ tlobok		◆ kólöblk	= hľouda
□ topkъ(-ki) pl		◆ klobička	II vakarliju sloły
		◆ koublan	+ lomok
			✖ tlomok
			▲ hriluda
			Y hrut' (solys)
			* kluclok

(s) tou-
(s)tò-, (s)tu-

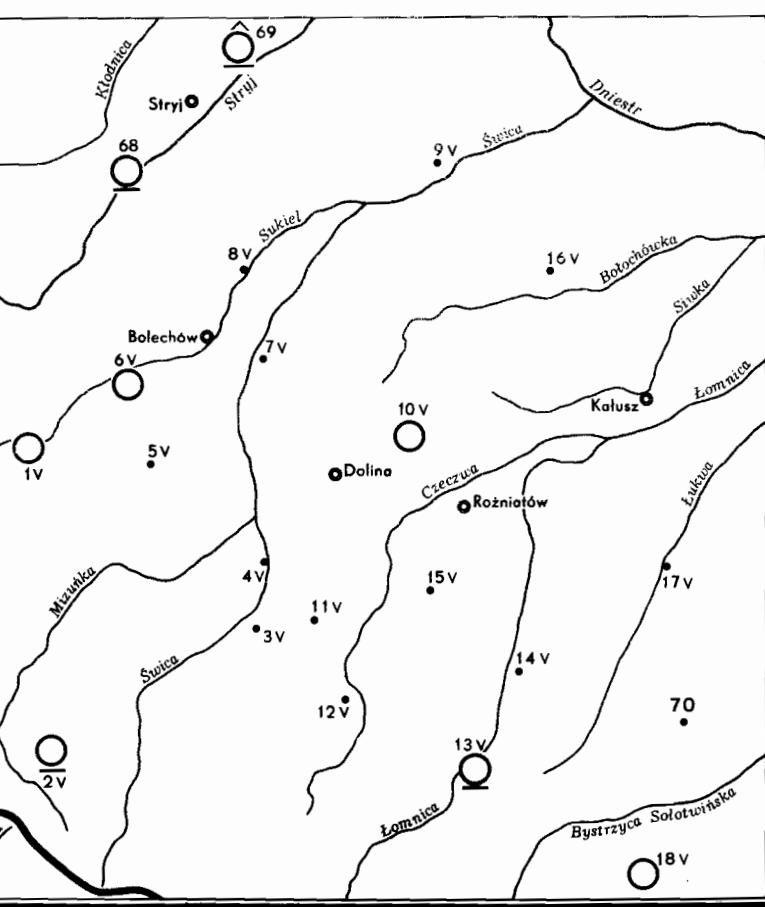

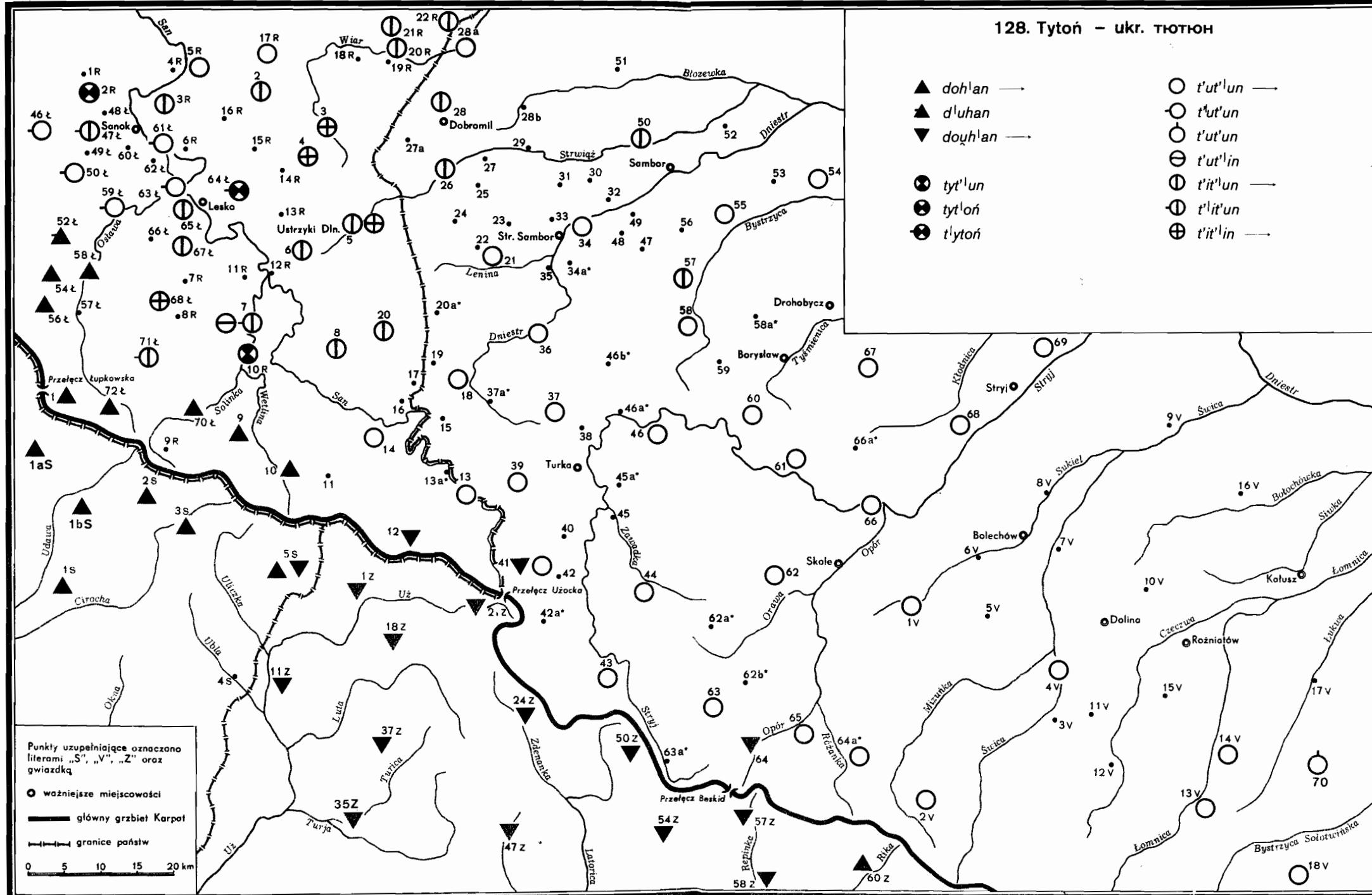

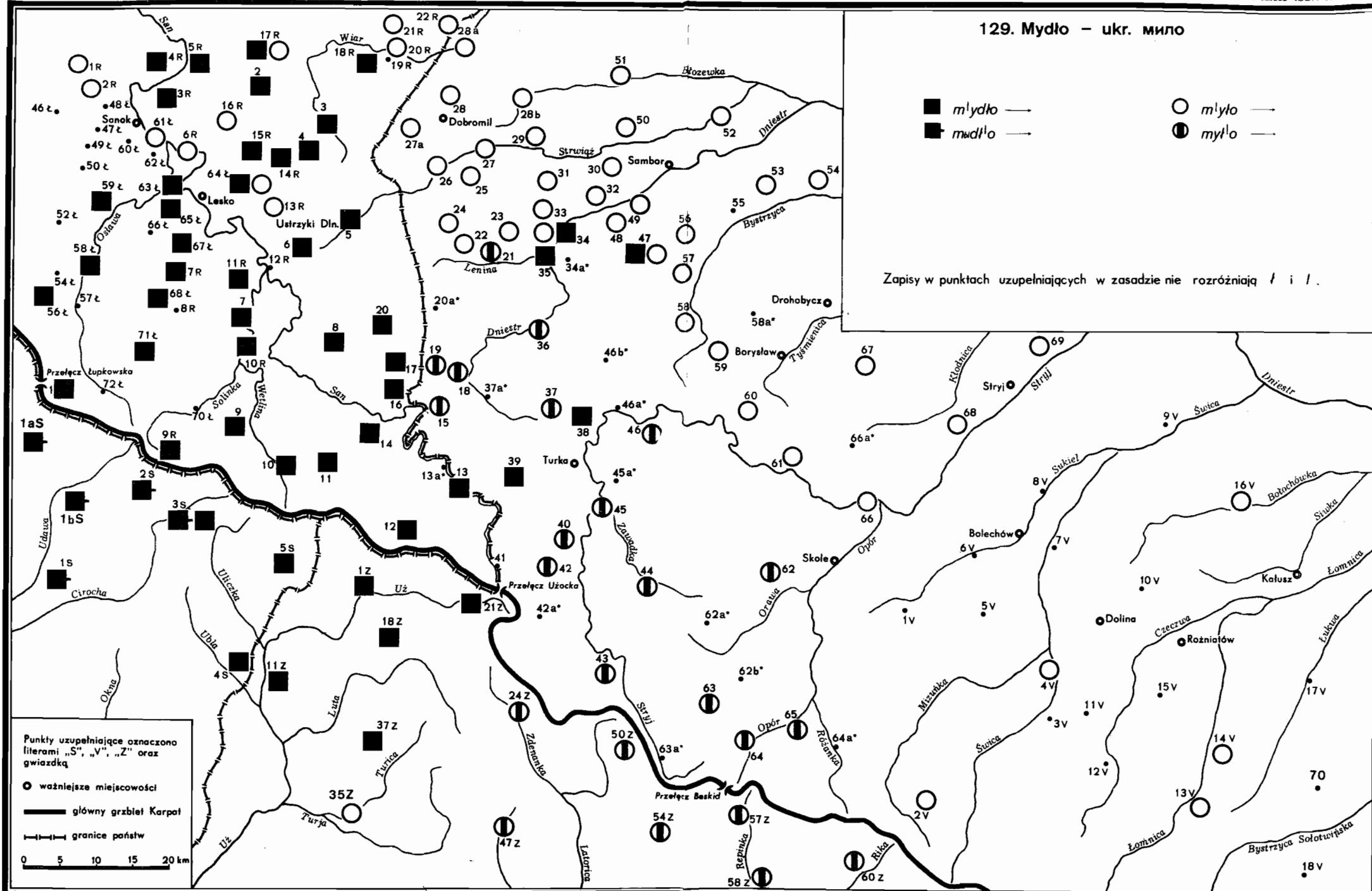

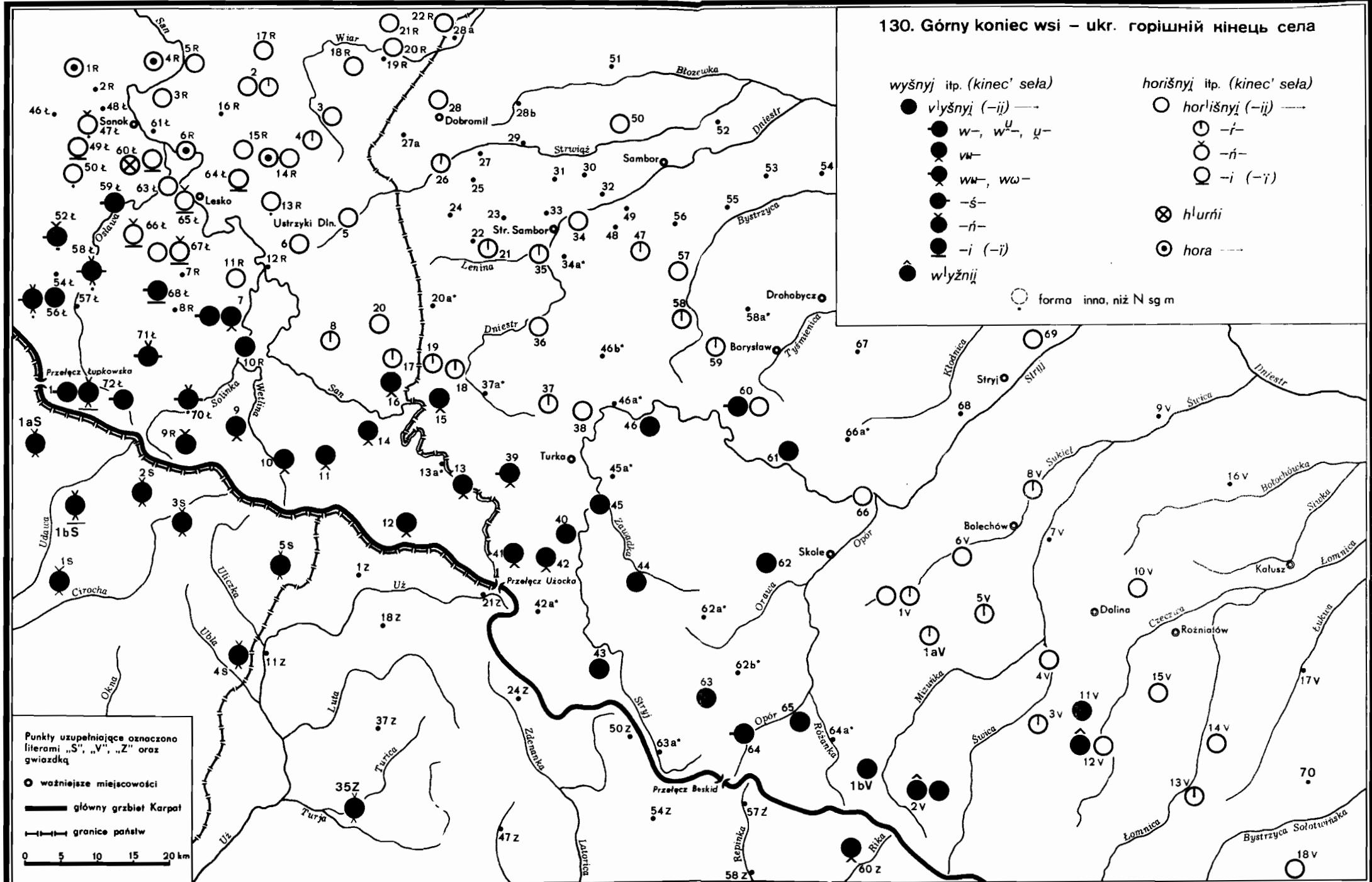
127. Wódka — ukr. горілка

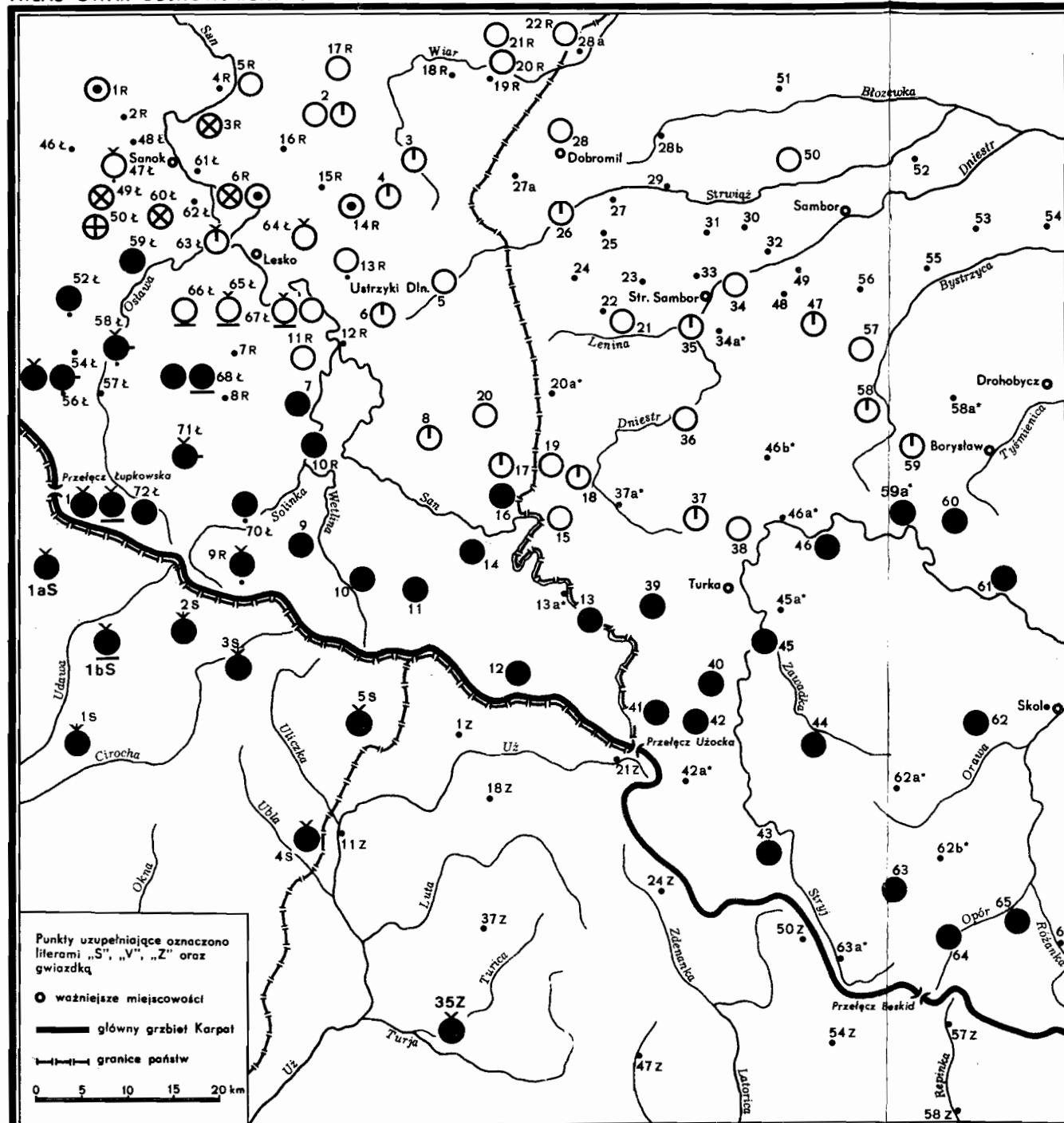
○ horliuka →	▲ plalynka (-ly ⁱ -; -yk-)
● zhorliuka →	▼ plalinika (-ý-)
■ zorliuka →	► plalyngka
○ hó-, zhó-, zó-	
○ hu-, zu-, zhu-, zú-	
○ -f-	

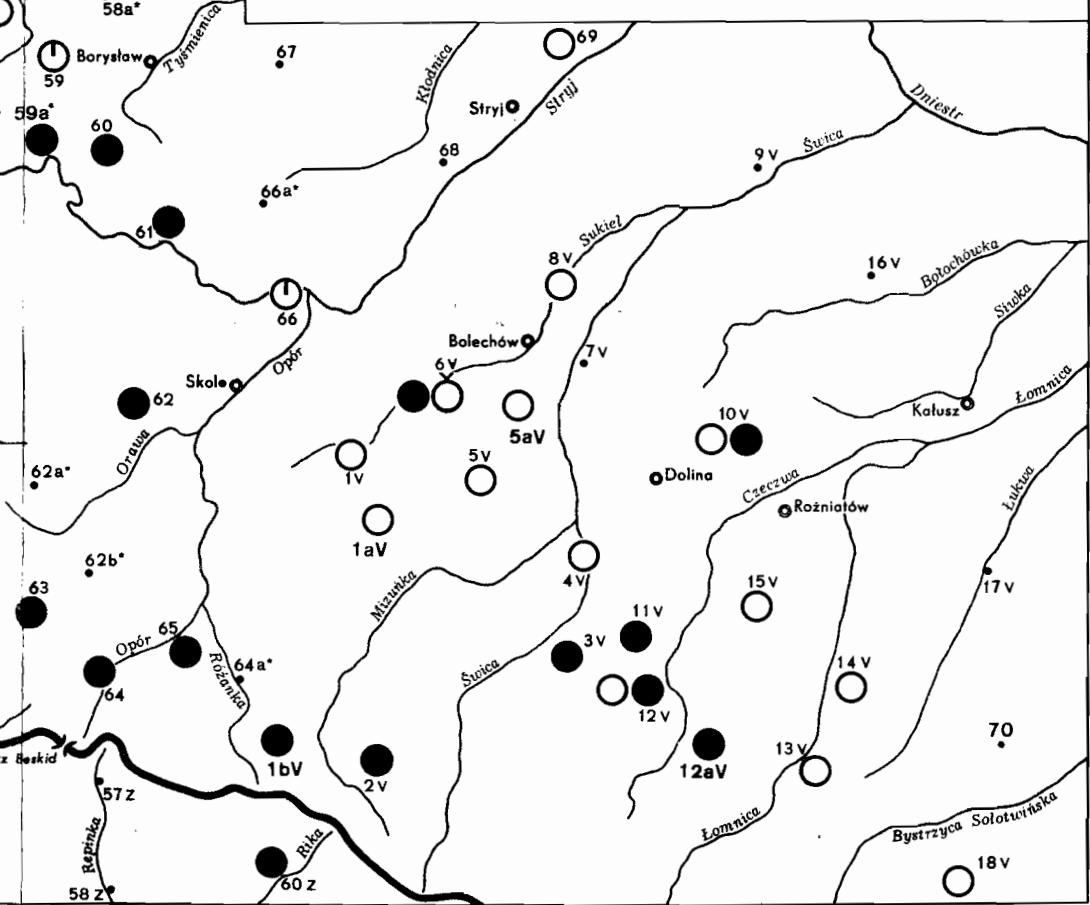

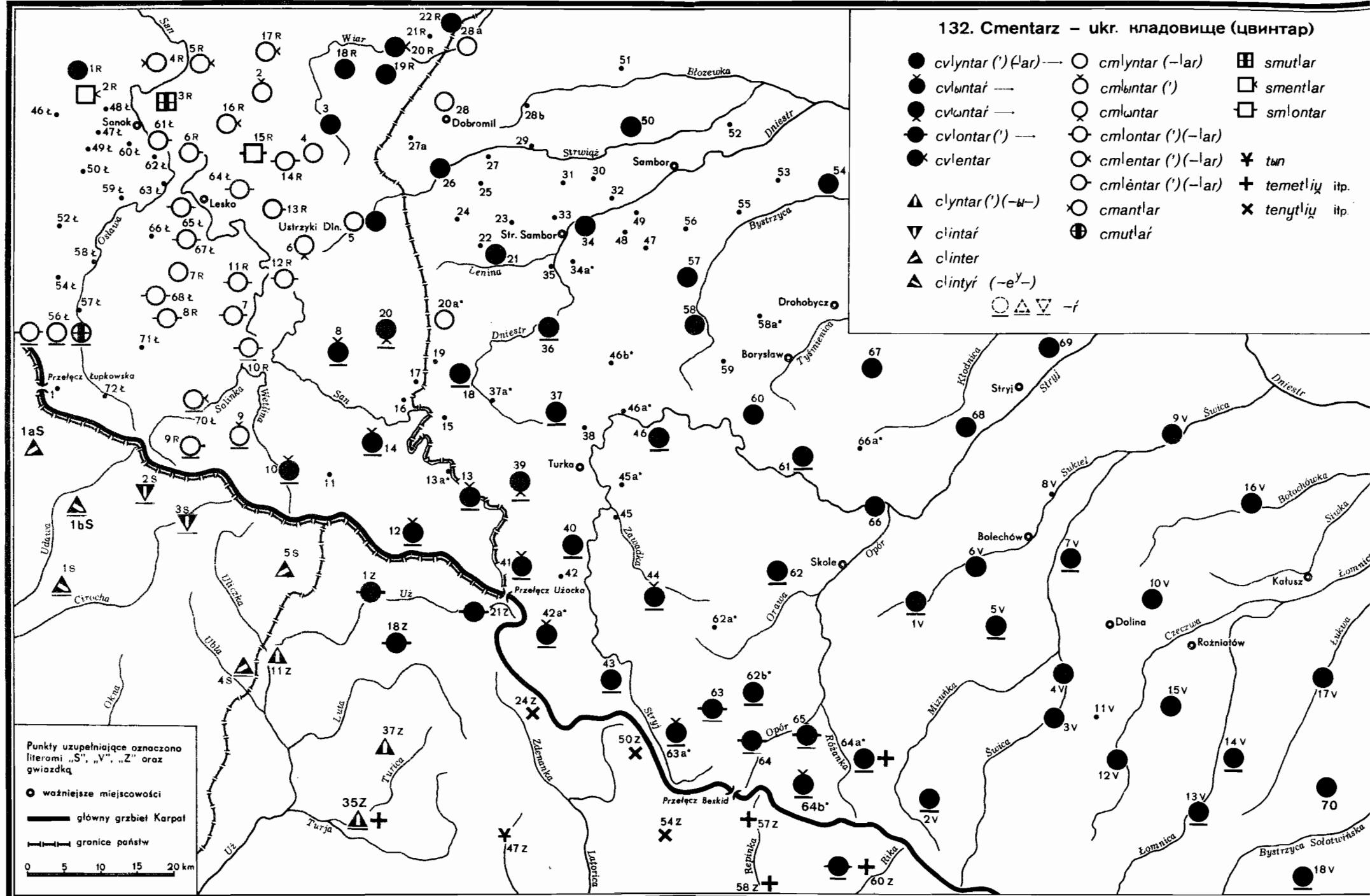

131. Dolny koniec wsi – ukr. **нижній кінець села***nyżnyj itp. (kinec' sel'a)*● *n'yznyj (-ij)* —● *-z-* —● *-ń-* —● *-i (-i)* —● *n'iznij**dolišnyj itp. (kinec' sel'a)*○ *dolišnyj (-ij)* —○ *-l-* —○ *-ń-* —○ *-i* —○ *dilni* —○ *dolni* —○ *dolina, diu* —

formy inne, niż N sg m

Zapisy w punktach uzupełniających w zasadzie nie rozróżniają / i l'.

Cena cz. 1-2 zł 90.—

ATLAS GWAR BOJKOWSKICH. T. II

PL ISSN 0208-4058

ISBN 83-04-00310-4 całość

ISBN 83-04-00687-1